

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 189 (XXXIII) — Nr. 1196

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 17 decembrie 2021

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 523 din 15 iulie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 224 alin. (1) și ale art. 253 alin. (4) din Codul penal	2–5
Decizia nr. 549 din 14 septembrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 din Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, în redactarea anterioară modificării prin Legea nr. 13/2020 pentru modificarea și completarea Legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006	5–7
ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI	
127. — Ordin pentru aprobarea Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței și a Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea și pentru modificarea și abrogarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei	8–48

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 523**

din 15 iulie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 224 alin. (1) și ale art. 253 alin. (4) din Codul penal

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantei Ministerului Public, procuror Daniela Băloi.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 224 alin. (1) și ale art. 253 alin. (4) din Codul penal, excepție ridicată de Simona Veronica Muscu în Dosarul nr. 2.931/300/2016 al Judecătoria Sectorului 2 București. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.061D/2018.

2. La apelul nominal răspunde, pentru autoarea excepției, domnul avocat Sandu Florin, cu delegație depusă la dosar. Lipsesc celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent referă asupra concluziilor scrise depuse în ședință de reprezentantul autoarei excepției de neconstituționalitate.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului autoarei excepției, care, pentru început, depune la dosar anumite înscrisuri. Susține că sintagma „fără consimțământul persoanei care le folosește” cuprinsă în art. 224 alin. (1) din Codul penal este neconstituțională, aceasta trebuind să conțină mențiunea că este vorba despre o persoană care folosește în mod legal sau în temeiul unui drept recunoscut de lege locuința, încăperea, dependința sau locul împrejmuit ținând de acestea. Învederează diferite aspecte ale situației de fapt ce privește dreptul de proprietate sau de folosință asupra unui anumit imobil. De asemenea, face referire la Decizia nr. 790 din 4 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 13 ianuarie 2021, învederând că nu este de acord cu cele reținute în considerentele acesteia. În continuare, susține că sintagmele „prin orice alt asemenea mijloc” și „dacă este de natură să pună în pericol alte bunuri”, cuprinse de dispozițiile art. 253 alin. (4) din Codul penal, sunt neconstituționale. În acest context, face referire la doctrina în materie. Totodată, apreciază că există o lipsă de consecvență a instanței de contencios constituțional, în condițiile în care, prin Decizia nr. 802 din 6 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 218 din 20 martie 2019, a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că sintagma „ori altor asemenea interese ale țării”, cuprinsă în dispozițiile art. 3 lit. f) din Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, este neconstituțională. Apreciază că sintagmele cuprinse de dispozițiile art. 253 alin. (4) din Codul penal sunt lipsite de claritate și previzibilitate, astfel că destinatarul normei nu își poate da seama, chiar și în urma unei consultări cu o persoană cu cunoștințe juridice, care este conduita pe care trebuie să o adopte. În final, solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

4. Reprezentanta Ministerului Public solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, apreciind că textele criticate au caracter clar și previzibil, nefiind susceptibile de interpretări arbitrare. Arată că cele susținute de autoarea excepției se referă la aspecte de fapt, neantamând probleme de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 12 noiembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 2.931/300/2016, **Judecătoria Sectorului 2 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 224 alin. (1) și ale art. 253 alin. (4) din Codul penal**, excepție ridicată de Simona Veronica Muscu într-o cauză penală.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia susține că sintagma „fără consimțământul persoanei care le folosește” cuprinsă în art. 224 alin. (1) din Codul penal este neconstituțională. Apreciază că aceasta ar trebui să se refere la consimțământul persoanei care folosește în mod legal sau în temeiul unui drept recunoscut de lege locuința, încăperea, dependința sau locul împrejmuit ținând de acestea. Totodată, sintagma „loc împrejmuit ținând de acestea” cu referire la domiciliul sau locuința unei persoane atrage neconstituționalitatea dispozițiilor art. 224 alin. (1) din Codul penal. Deși legea penală apără domiciliul, ca loc efectiv unde subiectul pasiv locuiește, cu scopul protejării vieții intime, familiale și private, o curte deținută fără drept nu poate face obiectul apărării normei penale, fiind un spațiu în afara locuinței.

7. În continuare, apreciază că sintagmele „prin orice alt asemenea mijloc” și „dacă este de natură să pună în pericol alte bunuri”, cuprinse de dispozițiile art. 253 alin. (4) din Codul penal, sunt neconstituționale. Susține că reglementarea unor modalități de comitere a faptei prin reglementarea sintagmei „prin orice alt asemenea mijloc”, fără a particulariza aceste mijloace, determină lipsa de claritate și previzibilitate a normei criticate. Apreciază că este lipsită de claritate și previzibilitate și sintagma „alte bunuri”, neputându-se stabili cu certitudine dacă legiuitorul a avut în vedere bunurile altor persoane, bunul privit *ut singuli* sau cu toate accesoriile care alcătuiesc un tot unitar.

8. **Judecătoria Sectorului 2 București** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, dispozițiile de lege care stabilesc condițiile de incriminare a infracțiunii de violare de domiciliu, respectiv a formei agravate a infracțiunii de distrugere fiind clare.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile supuse controlului de constituționalitate nu sunt de natură să aducă atingere prevederilor art. 1 alin. (3), art. 15 și 16 din Constituție. Referitor la pretinsa încălcare, prin textele criticate, a prevederilor art. 21 și 23 din Constituție, care garantează dreptul părților de acces liber la justiție și care presupun dreptul oricărei persoane de a se adresa instanțelor de judecată pentru apărarea drepturilor și a intereselor sale legitime, precum și dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil care, la rândul său, presupune asigurarea unor principii fundamentale precum contradicționalitatea și egalitatea armelor, fiecare dintre părți dispunând de posibilități suficiente, echivalente și adecvate de a-și susține apărările, fără ca vreuna dintre ele să fie defavorizată în raport cu cealaltă, consideră că aceasta nu este întemeiată.

12. Când privește critica de neconstituționalitate a prevederilor art. 244 alin. (1) și ale art. 253 alin. (4) din Codul penal, față de art. 44 din Constituție, **Avocatul Poporului** apreciază că legiuitorul ordinar este competent să stabilească cadrul juridic pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate, în accepțiunea principală conferită de Constituție, în așa fel încât să nu vină în coliziune cu interesele generale sau cu cele particulare legitime ale altor subiecte de drept, instituind astfel niște limitări rezonabile în valorificarea acestuia, ca drept subiectiv garantat. Subliniem că în aplicarea prevederilor art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție, dreptul de proprietate nu are caracter absolut, conținutul și limitele sale fiind stabilite de lege, iar în cazul de față nu se pune problema restrângerii exercițiului dreptului de proprietate.

13. În privința criticilor de neconstituționalitate raportate la prevederile art. 53 din Constituție, precizează că normele legale supuse controlului de constituționalitate nu pun în discuție restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți cetățenești. Pentru ca restrângerea menționată să poată fi justificată trebuie întrunite, în mod cumulativ, cerințele expres prevăzute de art. 53 din Constituție.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile reprezentantului autoarei excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 224 alin. (1) și ale art. 253 alin. (4) din Codul penal, cu următorul conținut:

— Art. 224 alin. (1): *„Pătrunderea fără drept, în orice mod, într-o locuință, încăpere, dependință sau loc împrejmuit ținând de acestea, fără consimțământul persoanei care le folosește, ori refuzul de a le părăsi la cererea acesteia se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.”;*

— Art. 253 alin. (4): *„Distrușgerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuițare a unui bun, săvârșită prin incendiere, explozie ori prin orice alt asemenea mijloc și dacă este de natură să pună în pericol alte persoane sau bunuri, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.”*

16. Autoarea excepției de neconstituționalitate susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse

în art. 1 alin. (3) referitor la statul român, art. 15 referitor la universalitate, art. 16 referitor la egalitatea în drepturi, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 referitor la accesul liber la justiție și art. 44 referitor la dreptul de proprietate privată. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că s-a mai pronunțat asupra constituționalității sintagmelor „fără consimțământul persoanei care le folosește”, „loc împrejmuit ținând de acestea”, „prin orice alt asemenea mijloc” și „dacă este de natură să pună în pericol alte bunuri”, constatând că acestea sunt clare și previzibile.

18. Astfel, prin Decizia nr. 790 din 4 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 13 ianuarie 2021, Curtea a constatat că sintagma „fără consimțământul persoanei care le folosea” nu beneficiază de o definiție legală, în sensul normei penale. Lipsa acestei autonomii conceptuale denotă intenția legiuitorului de a conferi expresiei analizate sensul ce rezultă din interpretarea coroborată a termenilor care o compun, aceștia având înțelesul comun tuturor ramurilor de drept. Este unanim acceptat că atât consimțământul, cât și folosința sunt instituții de drept civil. Codul civil reglementează la art. 1.182—1.224 consimțământul, ca o condiție a încheierii contractelor, arătând care sunt condițiile ce trebuie îndeplinite pentru ca exprimarea acestuia să fie valabilă și care sunt viciile de consimțământ, fără a reglementa însă o definiție a consimțământului. Potrivit doctrinei, consimțământul este voința exprimată de o persoană în scopul producerii unor efecte juridice. La rândul său, folosința este un atribut al dreptului de proprietate, conform art. 555 alin. (1) din Codul civil, iar, drept consecință a separării atributelor componente ale dreptului de proprietate privată, au fost narativizate, în mod corespunzător, dezmembrămintele dreptului de proprietate, sens în care se rețin dispozițiile art. 551 pct. 2—6 din Codul civil, care valorizează, ca drepturi reale, dreptul de suprafață, dreptul de uzufruct, dreptul de uz, dreptul de abitație și dreptul de servitute. Aceleași rațiuni au stat, în mod corespunzător, la baza reglementării dreptului de proprietate publică, sens în care dispozițiile art. 551 pct. 7—9 din Codul civil valorizează dreptul de administrare, dreptul de concesiune și dreptul de folosință. Astfel, titularul dreptului de proprietate asupra unui bun poate fi și titularul folosinței respectivului bun sau poate fi distinct de acesta, în cea de-a doua ipoteză transmiterea dreptului de a folosi bunul de către proprietarul acestuia unei alte persoane făcându-se conform mijloacelor juridice reglementate în cuprinsul Codului civil. Așa fiind, exercitarea ilegală a folosinței unui bun, de către o altă persoană decât proprietarul bunului, reprezintă o circumstanță ce poate fi constatată, de principiu, de către instanțele de drept civil, prin aplicarea dispozițiilor legale corespunzătoare instituțiilor ce permit transmiterea dreptului real anterior menționat.

19. Având în vedere aceste considerente, procedând la interpretarea literală a normei criticate, prin raportare la sensul juridic al noțiunilor de „consimțământ” și „folosință” anterior analizat, Curtea a constatat că, în contextul definirii infracțiunii de violare de domiciliu, prevăzută la art. 224 alin. (1) din Codul penal, prin expresia „fără consimțământul persoanei care le folosea” se înțelege pătrunderea fără drept, în orice mod, într-o locuință, încăpere, dependință sau loc împrejmuit ținând de acestea, fără acordul valabil exprimat al titularului folosinței respectivului bun imobil.

20. De altfel, infracțiunea analizată se regăsește la capitolul IX, intitulat *Infracțiuni ce aduc atingere domiciliului și vieții private,*

al titlului I — *Infracțiuni contra persoanei*, al Părții speciale din Codul penal. Așa fiind, din interpretarea sistematică a prevederilor art. 224 din Codul penal, rezultă intenția legiuitorului de a proteja, prin norma de incriminare analizată, relațiile sociale referitoare la domiciliu, indiferent dacă persoana care are calitatea de subiect pasiv al infracțiunii deține imobilul ce formează obiectul material al acesteia în calitate de proprietar sau de titular al folosinței bunului, după caz. Prin urmare, sensul mai sus menționat al sintagmei „fără consimțământul persoanei care le folosea” este consecința firească a scopului reglementării infracțiunii de violare de domiciliu.

21. În ceea ce privește susținerile autorului excepției referitoare la exercitarea ilegală a folosinței bunului care formează obiectul material al infracțiunii de violare de domiciliu în cauza în care a fost invocată prezenta excepție de neconstituționalitate, Curtea reține că acestea nu constituie aspecte de constituționalitate, ci vizează circumstanțele concrete ale cauzei, urmând a fi supuse analizei unei instanțe de drept civil. Aceasta întrucât, conform art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, „*Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată [...]*”.

22. Referitor la sintagma „loc împrejmuit ținând de acestea”, din cuprinsul aceluiași art. 224, Curtea a constatat că nici aceasta nu are o definiție legală, motiv pentru care acesteia trebuie să îi fie atribuit sensul ce rezultă din înțelesul comun al cuvintelor care o compun, acela de spațiu, delimitat prin marcarea limitelor sale laterale exterioare, ce însoțește o locuință, o încăpere sau o dependință. Având în vedere considerentele mai sus arătate, rezultă că, potrivit viziunii legiuitorului asupra obiectului material al infracțiunii prevăzute la art. 224 din Codul penal, în sfera noțiunii de „domiciliu” nu intră doar locuințele, încăperile și dependințele, ci și orice alte spații, cu condiția ca acestea să fie împrejmuite și să țină de imobilele anterior referite.

23. În mod similar, sintagmele „prin orice alt asemenea mijloc” și „dacă este de natură să pună în pericol alte bunuri” fac parte din elementele care definesc conținutul constitutiv al infracțiunii de distrugere, în varianta agravată, prevăzută la art. 253 alin. (4) din Codul penal. Cea dintâi expresie criticată denotă caracterul exemplificativ al mijloacelor prevăzute de legiuitor, prin care poate fi realizată acțiunea de distrugere, arătând că aceasta poate fi comisă prin incendiere sau explozie ori prin orice altă formă de punere în aplicare a rezoluției infracționale asemănătoare celor expres enumerate, lăsând astfel la aprecierea instanței încadrarea unor asemenea mijloace în ipoteza normei de incriminare analizate, în funcție de circumstanțele concrete ale fiecărei cauze. Totodată, expresia „dacă este de natură să pună în pericol alte persoane sau bunuri” arată condiția pe care trebuie să o îndeplinească mijloacele de distrugere, degradare sau aducerea în stare de neîntrebuințare a unui bun, pentru a putea fi reținută forma agravată, prevăzută la art. 253 alin. (4) din Codul penal, a infracțiunii de distrugere. În acest context, din analiza gramaticală a dispoziției legale criticate, Curtea a reținut că prin sintagma „alte bunuri” se înțelege alte bunuri decât cel supus distrugerii, degradării sau aducerii în stare de neîntrebuințare. În acest context, noțiunea de „bun” are sensul ce rezultă din dispozițiile Cărtii a III-a a Codului civil, intitulată „Despre bunuri”, cu distincțiile reglementate de acestea.

24. Aspectele arătate nu sunt însă de natură a afecta claritatea, precizia și previzibilitatea dispozițiilor art. 224 și ale art. 253 alin. (4) din Codul penal, sensul textelor criticate putând fi cu ușurință determinat de către destinatarii legii penale, prin simpla interpretare gramaticală a prevederii legale analizate.

Astfel, atât organele judiciare chemate să aplice legea penală, cât și persoanele cu o educație medie, apelând, eventual, la interpretarea dată de către un profesionist, pot stabili dacă faptele de violare de domiciliu și cele de distrugere analizate și, respectiv, săvârșite pot fi plasate în sfera de incriminare a normelor penale prevăzute la art. 224 și art. 253 alin. (4) din Codul penal, putându-și adapta actele și, respectiv, conduita la exigențele dispozițiilor legale analizate.

25. Curtea a reținut că prevederile art. 224 alin. (1) și ale art. 253 alin. (4) din Codul penal respectă standardele de calitate a legii, prevăzute la art. 1 alin. (5) din Constituție, și, prin urmare, principiul legalității incriminării, reglementat la art. 1 din Codul penal și la art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Curtea a constatat, de asemenea, că dispozițiile legale criticate nu contravin prevederilor art. 44 din Constituție și nici celor ale art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție, ce reglementează proprietatea privată, ci urmează a fi interpretate și aplicate în coroborare cu dispozițiile legale din cuprinsul Codului civil ce reglementează relațiile sociale referitoare la dreptul de proprietate, la atributele acestuia, precum și la dezmembrămintele dreptului de proprietate, prevederi ce constituie o aplicație a normei constituționale anterior menționate. Totodată, Curtea a constatat că dispozițiile legale criticate se aplică în mod egal tuturor destinatarilor legii penale, nefiind de natură a contraveni prevederilor art. 16 din Constituție.

26. Curtea a reținut că elementele ce formează conținutul constitutiv al infracțiunii de violare de domiciliu, prevăzută la art. 224 alin. (1) din Codul penal, și al celei de distrugere, în varianta agravată prevăzută la art. 253 alin. (4) din Codul penal, reprezintă opțiunea legiuitorului, exprimată conform politicii sale penale și în marja de apreciere prevăzută la art. 61 alin. (1) din Constituție, nefiind de natură a contraveni dispozițiilor constituționale invocate de autorul excepției (a se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 683 din 19 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 47 din 20 ianuarie 2015, paragraful 17).

27. Referitor la pretinsa încălcare, prin textul criticat, a prevederilor art. 21 din Constituție, Curtea a reținut că norma constituțională anterior menționată garantează dreptul părților de acces liber la justiție, precum și dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, constituind valorificarea explicită a prevederilor art. 6 din Convenție. Dreptul de acces liber la justiție presupune dreptul oricărei persoane de a se adresa instanțelor de judecată pentru apărarea drepturilor și a intereselor sale legitime. De asemenea, dreptul la un proces echitabil presupune asigurarea unor principii fundamentale precum contradictorialitatea și egalitatea armelor, care presupun ca fiecare dintre părți să dispună de posibilități suficiente, echivalente și adecvate de a-și susține apărările, fără ca vreuna dintre ele să fie defavorizată în raport cu cealaltă. Așa fiind, dispozițiile constituționale ale art. 21 vizează drepturi procesuale, motiv pentru care nu sunt incidente în prezenta cauză, întrucât art. 224 și art. 253 alin. (4) din Codul penal constituie norme de drept penal substanțial, prin intermediul cărora nu pot fi asigurate standardele de constituționalitate mai sus enumerate (a se vedea, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 85 din 23 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 315 din 25 aprilie 2016, paragrafele 19 și 20).

28. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția și considerentele care a fundamentat-o își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

29. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Simona Veronica Muscu în Dosarul nr. 2.931/300/2016 al Judecătorei Sectorului 2 București și constată că dispozițiile art. 224 alin. (1) și ale art. 253 alin. (4) din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Sectorului 2 București și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 15 iulie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 549

din 14 septembrie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 din Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, în redactarea anterioară modificării prin Legea nr. 13/2020 pentru modificarea și completarea Legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 din Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, excepție ridicată de Alin Erk în Dosarul nr. 4.839/325/2017 al Tribunalului Timiș — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.900D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, întrucât textul criticat reprezintă opțiunea legiuitorului de a acorda despăgubiri în funcție de anumite situații unor categorii de proprietari, așa încât nu instituie discriminări. Totodată, se arată că legislația generală prevede posibilitatea recuperării prejudiciului produs. În final, se

menționează că prin Legea nr. 13/2020 a fost modificată legislația în domeniu.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 12 noiembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 4.839/325/2017, **Tribunalul Timiș — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 din Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006.** Excepția a fost ridicată de apelantul-reclamant Alin Erk în calea de atac a apelului declarat împotriva Sentinței civile nr. 12.400 din 29 noiembrie 2017, pronunțată de Judecătoria Timișoara, în cadrul soluționării unei acțiuni în pretenții prin care se solicită achitarea prejudiciului pentru avarierea autoturismului său în urma impactului avut cu un exemplar din speciile de faună de interes cinegetic.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile de lege criticate, stabilind acordarea de despăgubiri numai proprietarilor de culturi agricole, silvice și de animale domestice, creează o discriminare evidentă în raport cu ceilalți proprietari, deși legiuitorul constituent a prevăzut că proprietatea privată în România este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular. Drept urmare, restrângerea aplicării dispozițiilor de lege criticate numai în cazul proprietarilor de culturi agricole, silvice și de animale domestice, fără a lua în seamă și ceilalți proprietari, constituie o discriminare și o încălcare a dispozițiilor art. 16, 44 și 53 din Constituție.

6. **Tribunalul Timiș — Secția I civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată, având în vedere jurisprudența constantă a Curții Constituționale, conform căreia egalitatea în fața legii și a autorităților publice, consacrată cu titlu de principiu de art. 16 din Legea fundamentală, își găsește aplicare doar atunci când părțile se găsesc în situații identice. Tot astfel, în opinia instanței, nu poate fi reținută nici încălcarea art. 44 din Constituție, câtă vreme, indiferent de natura bunurilor prejudiciate, proprietarul are la dispoziție mijloace juridice eficiente pentru protejarea dreptului său. În aceste condiții, nu poate fi reținută nici restrângerea exercițiului unor drepturi, contrar art. 53 din Constituție, prin reglementarea unor categorii de bunuri a căror prejudiciere atrage răspunderea gestionarului faunei cinegetice.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 13 din Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 944 din 22 noiembrie 2006, cu modificările și completările ulterioare, care la data sesizării prevedeau că: „(1) Pentru pagubele produse culturilor agricole, silvice și animalelor domestice de către exemplarele din speciile de faună de interes cinegetic, cuprinse în anexele nr. 1 și 2, se acordă despăgubiri.

(2) Despăgubirile pentru pagubele produse de către exemplarele din speciile de faună de interes cinegetic cuprinse în anexa nr. 1 se suportă după cum urmează:

a) pentru pagubele produse în fondurile cinegetice și în intravilan — de gestionarul faunei cinegetice de pe cuprinsul fondurilor cinegetice în cauză, dacă acesta nu și-a îndeplinit obligațiile pentru prevenirea pagubelor;

b) pentru pagubele produse în ariile naturale protejate, neincluse în fonduri cinegetice sau în care vânătoarea nu este admisă — de autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, din bugetul aprobat cu această destinație.

(3) Pentru situațiile în care atât gestionarul, cât și proprietarii de culturi agricole, silvice și de animale domestice și-au îndeplinit toate obligațiile pentru prevenirea pagubelor, despăgubirile se suportă de către autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură, din bugetul aprobat cu această destinație.

(4) Despăgubirile pentru pagubele produse de către exemplarele din speciile de faună de interes cinegetic cuprinse în anexa nr. 2 se suportă de autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, din bugetul aprobat cu această destinație.

(5) *Constatarea pagubelor prevăzute la alin. (1)—(4) și emiterea deciziei comisiei de constatare se realizează în termen de maximum 72 de ore de la depunerea cererii scrise de către persoana păgubită, la unitatea administrativ-teritorială pe teritoriul căreia s-a produs paguba.*

(6) *Plățile către beneficiarii despăgubirilor se fac în termen de maximum 30 de zile de la emiterea deciziei de constatare.*”

11. Curtea observă că, ulterior sesizării Curții Constituționale, prin art. I pct. 5 din Legea nr. 13/2020 pentru modificarea și completarea Legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 14 din 10 ianuarie 2020, prevederile art. 13 din Legea nr. 407/2006 au fost modificate. Însă, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, prin care s-a statuat că sintagma „în vigoare” din cuprinsul prevederilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, instanța de contencios constituțional este competentă să analizeze dispozițiile art. 13 din Legea nr. 407/2006, în redactarea anterioară modificării prin Legea nr. 13/2020, întrucât acestea continuă să producă efecte juridice în cauza dedusă judecării.

12. În opinia autorului excepției, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, ale art. 44 referitor la dreptul de proprietate privată și ale art. 53 alin. (2) referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că prevederile de lege criticate reglementează dreptul la despăgubiri pentru pagubele produse culturilor agricole, silvice și animalelor domestice de către exemplarele din speciile de faună de interes cinegetic cuprinse în anexele nr. 1 și 2 la Legea nr. 407/2006 și, totodată, stabilesc procedura de acordare a acestor despăgubiri. Prin urmare, prevederile art. 13 din Legea nr. 407/2006, în forma anterioară modificărilor și completărilor aduse prin Legea nr. 13/2020, reprezintă norme speciale în materia răspunderii pentru pagubele produse culturilor agricole, silvice și animalelor domestice de către exemplarele din speciile de faună de interes cinegetic.

14. Curtea reține că, în sensul Legii nr. 407/2006, *fauna de interes cinegetic* reprezintă totalitatea exemplarelor din populațiile din speciile de faună sălbatică prevăzute în anexele nr. 1 și 2, existente pe teritoriul României [art. 1 lit. m)], iar *fondul cinegetic* este definit ca unitatea de gospodărire cinegetică constituită din fauna de interes cinegetic și suprafața de teren, indiferent de categoria acestuia, indiferent de proprietar, și astfel delimitată încât să asigure o stabilitate cât mai mare faunei de interes cinegetic în interiorul său; nu se includ în fondurile cinegetice suprafețele din parcurile naționale și din Rezervația Biosferei „Delta Dunării” [art. 1 lit. n)].

15. Analizând susținerea autorului excepției, potrivit căreia restrângerea aplicării dispozițiilor de lege criticate numai în cazul proprietarilor de culturi agricole, silvice și de animale domestice, fără a lua în seamă și ceilalți proprietari, constituie o discriminare și o încălcare a dispozițiilor art. 16, 44 și 53 din Legea fundamentală, Curtea constată netemeinicia acestei critici.

16. Astfel, cu privire la dispozițiile constituționale ale art. 16, în jurisprudența sa, Curtea a statuat că principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite, ceea ce înseamnă că el nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite (Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). În felul acesta se justifică nu numai admisibilitatea unui regim juridic diferit față de anumite categorii de persoane, ci și necesitatea lui (Decizia nr. 53 din 19 februarie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 3 aprilie 2002, Decizia nr. 1.615 din 20 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 99 din 8 februarie 2012, Decizia nr. 323 din 30 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 467 din 29 iunie 2015, paragraful 19, Decizia nr. 718 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 909 din 9 decembrie 2015, paragraful 15, și Decizia nr. 18 din 19 ianuarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 10 martie 2016, paragraful 17).

17. Plecând de la aceste considerente de principiu, Curtea constată că, în deplin acord cu dispozițiile art. 16 din Constituție, prevederile de lege criticate, instituind o răspundere juridică specială, derogatorie de la dreptul comun în materie, sunt destinate a fi aplicate în mod uniform tuturor persoanelor vizate de ipoteza normei criticate, respectiv proprietarilor de culturi agricole sau silvice și proprietarilor de animale domestice, fără a institui discriminări pe considerente arbitrare în cadrul acestor categorii.

18. De asemenea, Curtea constată că, în cauza de față, categoriile de persoane la care face referire autorul excepției, proprietarii de culturi agricole, silvice și de animale domestice care au suferit pagube produse de către exemplarele din speciile de faună de interes cinegetic, pe de o parte, și persoanele care au suferit pagube produse în urma accidentelor de circulație în care sunt implicate exemplare din speciile de faună de interes cinegetic, pe de altă parte, nu se află în aceeași

situație juridică și, prin urmare, stabilirea unor reguli diferite în ceea ce privește acordarea de despăgubiri celor două categorii de persoane este în mod obiectiv și rezonabil justificată. Astfel, având în vedere amploarea fenomenului constând în pagubele produse de către exemplarele din speciile de faună de interes cinegetic celor trei categorii de bunuri menționate în normele criticate, legiuitorul, în temeiul art. 61 din Constituție, a intervenit pentru reglementarea acestor situații, așa încât despăgubirile să fie acordate în cel mai scurt timp.

19. Astfel, Curtea Constituțională constată că, indiferent de natura bunurilor prejudiciate, altele decât cele prevăzute de textul de lege criticat, prejudicii produse de către exemplarele din speciile de faună de interes cinegetic, proprietarii acestor bunuri pot formula acțiuni în justiție pentru valorificarea dreptului lor de proprietate, potrivit dispozițiilor de drept comun cuprinse în cadrul general în materie, respectiv Codul civil, practica judiciară fiind constantă în acest sens, așa încât nu se poate reține critica de neconstituționalitate raportată la dispozițiile art. 44 din Legea fundamentală.

20. De altfel, Curtea reține că, prin Legea nr. 13/2020 pentru modificarea și completarea Legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, prevederile art. 13 au fost modificate și completate în sensul că despăgubirile pentru pagubele produse în urma accidentelor de circulație în care sunt implicate exemplare din speciile de faună de interes cinegetic cuprinse în anexele nr. 1 și 2 la lege se suportă de către administratorul drumului, dacă nu sunt montate indicatoare „atenție animale”, sau de către conducătorul autovehiculului în cazul existenței acestui indicator, astfel că valorificarea dreptului de proprietate în această ipoteză urmează să se realizeze potrivit normei speciale prevăzute de lege.

21. În final, Curtea observă că dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală nu au incidență în cauză, deoarece nu s-a constatat restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale și, prin urmare, nu ne aflăm în ipoteza prevăzută de norma constituțională invocată.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Alin Erk în Dosarul nr. 4.839/325/2017 al Tribunalului Timiș — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 13 din Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, în redactarea anterioară modificării prin Legea nr. 13/2020 pentru modificarea și completarea Legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Timiș — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 14 septembrie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

pentru aprobarea Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței și a Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea și pentru modificarea și abrogarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei

Având în vedere prevederile art. 5 alin. (4) lit. c), ale art. 16, ale art. 17 alin. (1) și ale art. 18 din Regulamentul (UE) 2017/2.195 al Comisiei din 23 noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directe privind echilibrarea sistemului de energie electrică, precum și ale art. 6 alin. (4) lit. f) și g), ale art. 154 alin. (4), ale art. 158 și ale art. 159 din Regulamentul (UE) 2017/1.485 al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directe privind operarea sistemului de transport al energiei electrice, în temeiul dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. c) și ale art. 9 alin. (1) lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței, prevăzut în anexa nr. 1 care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Se aprobă Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea, prevăzut în anexa nr. 2 care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 3. — (1) Pentru perioada 1 decembrie 2021—1 septembrie 2022, operatorul de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea face lunar simulări pentru calculul de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea rezultate în urma aplicării prevederilor regulamentului prevăzut la art. 2.

(2) Pentru perioada prevăzută la alin. (1), informațiile aferente prețurilor finale unice de dezechilibru, prețurilor finale de deficit și de excedent, dezechilibrelor valorice pentru fiecare interval de decontare ale părților responsabile cu echilibrarea și veniturilor/costurilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului calculate conform prevederilor regulamentului prevăzut la art. 2 se transmit de operatorul de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei și către operatorul de transport și de sistem, iar părților responsabile cu echilibrarea informațiile cu privire la propria decontare, pe e-mail, până la sfârșitul lunii calendaristice care urmează lunii de livrare.

(3) La aplicarea prevederilor art. 168 alin. (1) din Regulamentul de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea — preț unic de dezechilibru, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 213/2020, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 1201 și 1201 bis din 9 decembrie 2020, cu modificările și completările ulterioare, ODDPRE verifică închiderea bilanțului energiei electrice, corespunzătoare tranzacțiilor definitive pe PE, cu dezechilibrele PRE, cu volumul schimburilor neintenționate, cu volumul schimburilor planificate de energie ca urmare a compensării dezechilibrelor stabilite pe platforma europeană dedicată, cu volumul schimburilor planificate de energie ca urmare a stabilizării frecvenței, cu volumul schimburilor planificate de energie ca urmare a perioadei de variație a soldului, transmise de OTS către ODDPRE, ținând seama inclusiv de cantitățile de energie electrică livrată de capacitățile de producere/installațiile de stocare a energiei electrice aflate în perioada de probe.

Art. 4. — Procedura de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 89/2021, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 716 și 716 bis din 21 iulie 2021, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 9. — Pentru a asigura siguranța în funcționare a SEN, OTS are dreptul de a exclude unități generatoare, locuri de consum cu consum comandabil, instalații de stocare care aparțin unui GFR de la procesul de calificare tehnică pentru furnizarea de RSF sau pentru una sau mai multe rezerve de echilibrare pe baza unor argumente tehnice, cum ar fi distribuția geografică a entităților componente GFR.”

2. La articolul 33, litera a) și valoarea parametrului „Valoarea maximă a RRFa” din tabelul nr. 1 — Parametrii standard caracteristici și valorile lor pentru RRFa se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) activarea RRFa la comanda regulatorului central frecvență — putere este prezentată în figura nr. 2;

Valoarea maximă a RRFa	9999 MW”
------------------------	----------

3. La articolul 38, litera a), partea introductivă, explicația figurii nr. 3 și tabelul nr. 2, precum și litera d) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) activarea RRFm este prezentată în figura nr. 3,

în care:

• Pmax — puterea activă maximă, după caz, reprezintă:

— puterea activă instalată specificată în CfR sau ATR a unității generatoare, a locului de consum cu consum comandabil, a instalației de stocare când UFR este formată dintr-o/dintr-un singură/singur unitate generatoare/loc de consum cu consum comandabil/installație de stocare;

— suma puterilor active instalate, specificate în CfR sau ATR, calculate pe direcție pozitivă, respectiv negativă, în funcție de caracterul generator/consumator al unităților generatoare, al locurilor de consum cu consum comandabil și al instalațiilor de stocare care compun o UFR, respectiv un GFR calificat/calificată pe baza calificării individuale a unităților generatoare/locurilor de consum cu consum comandabil/installațiilor de stocare componente;

— suma puterilor active instalate specificate în CfR sau ATR, calculate pe direcție pozitivă, respectiv negativă, în funcție de caracterul generator/consumator al unităților generatoare, al

locurilor de consum cu consum comandabil și al instalațiilor de stocare care compun o UFR, respectiv un GFR calificată/calificat pe baza ansamblului unităților generatoare/locurilor de consum cu consum comandabil/instalațiilor de stocare componente;

• ΔP — puterea activă, activată în timpul de 12,5 minute reprezentând valoarea RRFm;

• t_0 — timpul de solicitare a activării RRFm;

• t_1 — întârzierea inițială denumită timpul de pregătire având valoare specifică structurii de UFR/GFR (specifică tipului de unități generatoare/locuri de consum cu consum comandabil/instalații de stocare componente conținute) și îndeplinind condiția $t_1 + t_2 \leq 12,5$ minute;

• t_2 — timpul de variație a puterii;

• t_3 — timpul de activare completă (TAC) de maximum 12,5 minute;

• t_l — timpul de livrare de minimum 5 minute;

• t_d — timpul de dezactivare a RRFm;

• z — toleranța la mobilizare a rezervei (în răspunsul în putere activă) de $\pm 5\%$ din P_n pentru generatoare sincrone, respectiv $\pm 5\% P_{max}$ pentru module generatoare dacă este mai mică de 20 MW, de $\pm 2\% P_n$ sau $\pm 2\% P_{max}$ dacă este mai mare și egală cu 20 MW și mai mică de 100 MW și $\pm 1\% P_n$ sau $\pm 1\% P_{max}$ dacă este mai mare sau egală cu 100 MW.

Tabelul nr. 2 — Parametrii caracteristici standard și valorile lor pentru RRFm

Modul de activare	Manual
Timpul de pregătire	valoare specifică structurii de UFR/GFR (specifică tipului de unități generatoare/locuri de consum cu consum comandabil/instalații de stocare componente conținute), cu condiția ca suma dintre timpul de pregătire și timpul de variație a puterii $\leq 12,5$ minute
Timpul de variație a puterii	$\leq 12,5$ minute, cu respectarea condiției ca suma dintre timpul de pregătire și timpul de variație a puterii $\leq 12,5$ minute
Timpul de activare completă (TAC)	12,5 minute
Timpul de dezactivare	$\leq 12,5$ minute
Valoarea minimă a RRFm	1 MW
Granularitatea	1 MW
Valoarea maximă a RRFm	9999 MW
Timpul minim de livrare	5 minute
Durata maximă de livrare a cantității maxime cerute	15 minute pentru activare programată
	30 minute pentru activare directă
Timpul minim între o dezactivare și o activare succesivă	Determinată de către FSE

d) UFR, respectiv GFR care furnizează RRFm poate să aibă o întârziere (t_1) în activarea rezervei care trebuie să îndeplinească condiția ca însumată cu timpul de variație a sarcinii (t_2) să fie mai mică sau egală cu valoarea de 12,5 minute (valoarea timpului de activare completă)."

Art. 5. — (1) Operatorii economici din sectorul energiei electrice duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

(2) În perioada cuprinsă între data intrării în vigoare și data aplicării prezentului ordin, Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” — S.A. transmite cel târziu până în ziua a 10-a a fiecărei luni Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei un raport privind stadiul evoluției procesului de implementare a prezentului ordin.

Art. 6. — Direcțiile de specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. 7. — (1) Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, intră în vigoare la data publicării și se aplică de la 1 octombrie 2022, cu excepția art. 3 și 4, care se aplică de la data intrării în vigoare.

(2) La data de 1 octombrie 2022 se abrogă:

a) articolele 1—3, 6, 9 și 15 din Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 213/2020 pentru aprobarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea — preț unic de dezechilibru și pentru modificarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.201 și nr. 1.201 bis din 9 decembrie 2020, cu modificările și completările ulterioare;

b) articolele 1—3 și 8 din Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 152/2020 pentru aprobarea regulilor de compensare financiară a resurselor dispecerizabile angajate în scopul redispecerizării sau comercializării în contrapartidă coordonată care nu se bazează pe piață și pentru modificarea unor reguli din domeniul energiei electrice, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 779 din 26 august 2020, cu modificările ulterioare;

c) Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 61/2020 pentru aprobarea Regulamentului de programare a unităților de producție dispecerizabile, a consumatorilor dispecerizabili și a instalațiilor de stocare dispecerizabile, a Regulamentului de funcționare și de decontare a pieței de echilibrare și a Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 287 și 287 bis din 6 aprilie 2020, cu modificările și completările ulterioare;

d) Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 21/2007 privind aprobarea Contractului-cadru de vânzare-cumpărare a serviciilor tehnologice de sistem între [furnizorul de servicii tehnologice de sistem] și operatorul de transport și de sistem, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 520 din 1 august 2007, cu modificările și completările ulterioare;

e) capitolul 8 din anexa la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 25/2004 pentru aprobarea Codului comercial al pieței angro de energie electrică, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 989 din 27 octombrie 2004, cu modificările ulterioare.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Dumitru Chiriță

REGULAMENT

privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Prezentul regulament are drept scop stabilirea regulilor pentru achiziția și utilizarea capacității de echilibrare și a energiei electrice necesare pentru echilibrarea sistemului electroenergetic național în timp real, precum și pentru realizarea decontării și efectuarea plăților pentru tranzacțiile corespunzătoare.

(2) Obiectivele prezentului regulament constau în stabilirea clauzelor și condițiilor aplicabile operatorului de transport și de sistem și furnizorilor de servicii de echilibrare și rezerve pentru stabilizarea frecvenței pentru:

a) asigurarea funcționării eficiente a pieței serviciilor pentru echilibrare, creșterea eficienței echilibrării prin folosirea platformelor comune a piețelor de echilibrare europene;

b) integrarea piețelor de echilibrare și promovarea posibilităților de realizare a schimburilor de servicii de echilibrare, contribuind totodată la siguranța în funcționare a sistemului electroenergetic național;

c) operarea și dezvoltarea eficientă, pe termen lung, a sistemului de transport al energiei electrice;

d) asigurarea achiziției de servicii de echilibrare prin mecanisme echitabile, obiective, transparente și bazate pe piață, evitarea barierelor nejustificate în calea intrării pe piață a noilor operatori și promovarea lichidității pieței de echilibrare, prevenind în același timp distorsiunile nejustificate din cadrul pieței interne de energie electrică;

e) facilitarea participării la echilibrarea sistemului a locurilor de consum, inclusiv a instalațiilor de agregare și de stocare a energiei, garantând totodată că acestea concurează cu alte servicii de echilibrare în condiții de concurență echitabile și, dacă este necesar, acționează independent atunci când deservesc un singur loc de consum;

f) facilitarea includerii în piața de energie a surselor de energie regenerabilă și sprijinirii realizării obiectivelor Uniunii Europene privind dezvoltarea producției de energie din surse regenerabile;

g) stabilirea regulilor pentru managementul congestiilor, inclusiv a celor pentru decontare.

CAPITOLUL II

Abrevieri și definiții

Art. 2. — Abrevierile utilizate în cadrul prezentului regulament au următoarele semnificații:

a) ACER — Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei;

b) ANRE — Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;

c) Clauze și condiții pentru părțile responsabile cu echilibrarea — Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea, aprobat prin ordin al președintelui ANRE;

d) DD — declarație de disponibilitate;

e) EMS — SCADA — Sistemul SCADA al operatorului de transport și de sistem (Energy Management System — Supervisory Control and Data Acquisition);

f) ENTSO-E — Rețeaua europeană a operatorilor de transport și de sistem pentru electricitate;

g) FSE — furnizor de servicii de echilibrare;

h) GFR — grup de furnizare a rezervelor;

i) ID — interval de decontare;

j) OD — operatorul de distribuție;

k) OD conector — operatorul de distribuție care operează zona de programare în care furnizorii de servicii de echilibrare și părțile responsabile cu echilibrarea trebuie să respecte clauzele și condițiile legate de echilibrare;

l) ODDPRE — operatorul de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea;

m) OTS — operatorul de transport și de sistem;

n) PE — piața de echilibrare;

o) PI — piața intrazilnică;

p) PRE — parte responsabilă cu echilibrarea;

q) PRE solicitantă — parte responsabilă cu echilibrarea proprie unui participant la piață care dorește să își transfere responsabilitatea echilibrării către altă PRE;

r) PRE primitoare — parte responsabilă cu echilibrarea care preia responsabilitatea pentru echilibrare a unei PRE solicitante;

s) PRE abandonată — parte responsabilă cu echilibrarea de la care au fost transferate responsabilitățile de echilibrare ale PRE solicitante către altă PRE primitoare;

t) Procedura de calificare tehnică — Procedura de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 89/2021;

u) Regulile privind suspendarea și restabilirea activităților de piață — Regulile de suspendare și restabilire a activităților de piață și regulile de decontare aplicabile, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 128/2021;

v) Regulamentul (UE) 2017/2.195 — Regulamentul (UE) 2017/2.195 al Comisiei din 23 noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directe privind echilibrarea sistemului de energie electrică;

w) Regulamentul (UE) 2017/1.485 — Regulamentul (UE) 2017/1.485 al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directe privind operarea sistemului de transport al energiei electrice;

x) Regulamentul (UE) 2019/943 — Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică (reformare);

y) RFP — zonă de reglaj frecvență-putere;

z) RI — rezerve de înlocuire;

aa) RLE — rezervoare limitate de energie;

bb) RRF — rezerve pentru restabilirea frecvenței;

cc) RRFa — rezerve pentru restabilirea frecvenței activate în mod automat;

dd) RRFm — rezerve pentru restabilirea frecvenței activate în mod manual;

ee) RSF — rezerve pentru stabilizarea frecvenței;

ff) SEN — Sistemul electroenergetic național;

gg) UE — Uniunea Europeană;

hh) UFR — unitate de furnizare a rezervelor.

Art. 3. — În înțelesul prezentului regulament, termenii și expresiile folosite au semnificațiile definite în:

a) art. 2 din Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE;

b) art. 2 din Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică;

c) art. 2 din Regulamentul (UE) nr. 543/2013 al Comisiei din 14 iunie 2013 privind transmiterea și publicarea datelor pe piețele energiei electrice și de modificare a anexei I la Regulamentul (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului;

d) art. 2 din Regulamentul (UE) 2015/1.222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor;

e) art. 2 din Regulamentul (UE) 2016/631 al Comisiei din 14 aprilie 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a instalațiilor de generare;

f) art. 2 din Regulamentul (UE) 2016/1.388 al Comisiei din 17 august 2016 de stabilire a unui cod de rețea privind racordarea consumatorilor;

g) art. 2 din Regulamentul (UE) 2016/1.447 al Comisiei din 26 august 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a sistemelor de înaltă tensiune în curent continuu și a modulelor generatoare din centrală conectate în curent continuu;

h) art. 2 din Regulamentul (UE) 2016/1.719 al Comisiei din 26 septembrie 2016 de stabilire a unei orientări privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung;

i) art. 3 din Regulamentul (UE) 2017/1.485 al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice;

j) art. 2 din Regulamentul (UE) 2017/2.195 al Comisiei din 23 noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică;

k) art. 2 din Regulamentul (UE) 2017/2.196 al Comisiei din 24 noiembrie 2017 de stabilire a unui cod de rețea privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic;

l) art. 3 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare;

m) art. 2 din Propunerea tuturor operatorilor de transport și de sistem din zona sincronă Europa Continentală pentru proprietăți suplimentare ale rezervei pentru stabilizarea frecvenței (RSF) în conformitate cu art. 154 alin. (2) al Regulamentului (UE) 2017/1.485 al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice, aprobată prin Decizia președintelui ANRE nr. 153/2021*);

n) art. 2 din Propunerea tuturor operatorilor de transport și de sistem care realizează procesul de înlocuire a rezervelor pentru modificarea cadrului de implementare pentru schimbul de energie de echilibrare din rezervele de înlocuire în conformitate cu art. 19 din Regulamentul (UE) 2017/2.195 al Comisiei din 23 noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică, aprobată prin Decizia președintelui ANRE nr. 1.454/2021*);

o) art. 2 din anexa 1 la Decizia ACER nr. 2/2020;

p) art. 2 din anexa 1 la Decizia ACER nr. 3/2020;

q) art. 2 din anexa 1 la Decizia ACER nr. 11/2020.

Art. 4. — În înțelesul specific prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *bancă de decontare* — bancă comercială la care un FSE/OTS și-a deschis contul din/în care se achită obligațiile de plată/drepturile de încasare înscrise în notele de informare pentru decontare emise de OTS;

b) *consum net* — energia pe care un consumator de energie electrică o preia din rețelele electrice de transport/distribuție ale SEN;

c) *declarație de disponibilitate* — documentul transmis de FSE la OTS specificând disponibilitatea UFR/GFR pe care le exploatează;

d) *convenție de participare la PE* — convenția standardizată elaborată de OTS în urma unui proces de consultare publică, în care sunt prevăzute drepturile și responsabilitățile reciproce dintre OTS și un FSE;

e) *grup de oferte exclusive* — tipul de legătură economică în care o singură ofertă poate fi acceptată din lista ofertelor care face parte din grupul de oferte exclusive;

f) *legătură economică* — legătura între ofertele de energie de echilibrare ale unui FSE în scopul optimizării economice, permițând FSE să ofere mai multă flexibilitate, respectiv eficiență în acoperirea costurilor care stau la baza ofertelor și pentru a maximiza oportunitatea de a fi activat;

g) *legătură multipart* — tipul de legătură economică în care o ofertă poate fi activată numai dacă se activează și o altă ofertă din grupul de oferte la care se aplică acest tip de legătură, nu invers;

h) *legătură tehnică* — legătura între ofertele de energie de echilibrare ale unui FSE pentru sferturi de oră consecutive sau în același sfert de oră, necesare pentru a evita activări nerealizabile de către UFR/GFR;

i) *lună de livrare* — luna în care are loc livrarea efectivă/consumul energiei de echilibrare;

j) *marcă de timp* — informația în formă electronică atașată în mod unic unei oferte care certifică faptul că aceasta a fost primită de către OTS la un moment de timp bine determinat;

k) *notă de informare pentru decontarea lunară* — nota de informare întocmită de OTS, pentru fiecare FSE, în care sunt prezentate toate obligațiile de plată, respectiv drepturile de încasare ce trebuie plătite, respectiv încasate prin intermediul conturilor bancare deschise de fiecare FSE;

l) *notă lunară de regularizare pe PE* — nota de regularizare lunară întocmită de OTS, pentru fiecare FSE, care sintetizează tranzacțiile angajate ale FSE pe PE în fiecare lună calendaristică;

m) *oferta de energie de echilibrare* — angajamentul ferm transmis de un FSE pentru furnizarea energiei de echilibrare corespunzătoare creșterii de putere/reducerii de putere, în condițiile acceptării de către un OTS a prețului solicitat în ordinea de merit comună/ordinea de merit locală;

n) *ofertare pe UFR/GFR* — ofertele de energie de echilibrare transmise de către FSE pentru fiecare UFR/GFR;

o) *oră de închidere a porții pentru energia de echilibrare* — momentul în care nu mai este permisă transmiterea sau actualizarea unei oferte de energie de echilibrare de către un FSE, pentru un produs standard;

p) *ordine de merit* — ordonarea după preț a perechilor preț-cantitate din ofertele de energie de echilibrare validate, stabilită și utilizată de OTS conector, pentru determinarea perechilor preț-cantitate care vor fi acceptate pentru furnizarea energiei de echilibrare;

q) *ordine de merit comună* — ordinea de merit formată din ofertele transmise de OTS conectoare în platformele informatice dedicate piețelor europene de echilibrare;

r) *platforme europene* — platforme pentru schimbul de energie de echilibrare din rezervele pentru restabilirea frecvenței cu activare manuală și automată constituite în conformitate cu art. 20 și 21 din Regulamentul (UE) 2017/2.195;

s) *reglaj necesar* — volumul de energie de echilibrare de care OTS are nevoie pentru a asigura echilibrul SEN într-un interval de decontare dat;

t) *responsabilitatea echilibrării* — responsabilitatea fiecărui participant la piața de echilibrare față de OTS pentru menținerea echilibrului între valorile realizate și contractate ale producției, consumului și schimburilor de energie electrică proprii, după caz, și pentru suportarea financiară a eventualelor dezechilibre;

u) *rezerve* — suma capacităților de putere ale UFR/GFR puse de FSE la dispoziția OTS pentru acțiunea de echilibrare a sistemelor energetice, începând de la nivelul garantat în cazul în care un OTS a contractat în avans servicii de echilibrare cu

* Deciziile președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 153/2021 și nr. 1.454/2021 nu au fost publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

UFR/GFR conform reglementărilor referitoare la achiziția acestora până la nivelul rezultat în urma notificărilor de program ale UFR/GFR;

v) *situație de nefuncționare* — situație în care nu pot fi utilizate sistemele informatice, informaționale și de comunicații ale PE (incapacitatea totală sau parțială de funcționare sau altă defecțiune a acestora);

w) *transfer de capacitate pentru echilibrare* — transferul de capacitate pentru echilibrare de la un FSE care a contractat inițial capacitatea pentru echilibrare către un alt FSE;

x) *tranzacție* — convenția încheiată între două părți pentru transferul comercial de energie electrică, în concordanță cu prezentul regulament.

CAPITOLUL III Regulile PE

SECȚIUNEA 3.1

Reguli generale de funcționare a PE

Art. 5. — OTS aplică modelul de autodispecerizare pentru a determina programele de producere și de consum.

Art. 6. — Pentru a putea participa la piața de echilibrare, un FSE trebuie să se califice în prealabil.

Art. 7. — OTS stabilește, în urma unui proces de consultare publică, conținutul-cadru al convenției de participare la PE, care cuprinde drepturile și responsabilitățile reciproce ale OTS și ale fiecărui FSE. Conținutul-cadru al convenției de participare la PE este publicat de OTS pe pagina proprie de internet.

Art. 8. — Tranzacțiile încheiate pe PE stabilesc obligația respectivului FSE de a furniza serviciul corespunzător unui anumit tip de produs standard de rezerve pentru echilibrare către OTS, în conformitate cu specificațiile din oferta de energie de echilibrare și din dispozițiile de dispecer emise de OTS. Tranzacțiile sunt specifice unui anumit ID.

Art. 9. — (1) Energia de echilibrare poate fi folosită pentru:

a) creșterea de putere, care poate fi furnizată prin creșterea producției unei/unui UFR/GFR sau prin reducerea consumului unei/unui UFR/GFR;

b) reducerea de putere, care poate fi furnizată prin reducerea producției unei/unui UFR/GFR sau creșterea consumului unei/unui UFR/GFR.

(2) Energia de echilibrare tranzacționată pe PE se livrează fizic în ziua de livrare:

a) în punctele de racordare unde o UFR sau un GFR sunt racordate la SEN;

b) în momentele pentru care au fost emise dispozițiile de dispecer de către OTS, acestea trebuind să fie situate în ID specificat în oferta acceptată.

Art. 10. — (1) Până la data la care OTS utilizează platformele europene, în vederea unei ierarhizări în selectarea de către acesta a ofertelor cu același preț, pentru aplicarea dispecerizării prioritare se stabilesc, în ordinea descrescătoare a priorității la creștere, respectiv în ordinea crescătoare a priorității la reducere, următoarele categorii:

a) UFR/GFR puse în funcțiune înainte de 4 iulie 2019 și care la data punerii în funcțiune făceau obiectul dispecerizării cu prioritate cuprinsă în reglementările ANRE în vigoare la data respectivă:

- (i) UFR/GFR care produce energie electrică din energie eoliană;
- (ii) UFR/GFR care produce energie electrică din energie solară;
- (iii) UFR/GFR de producere a energiei electrice în cogenerare, inclusiv pe bază de surse regenerabile de energie, pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, în limita capacității electrice de înaltă eficiență calificate de ANRE;
- (iv) UFR/GFR de producere a energiei electrice din surse hidro declarate cu hidraulicitate ridicată. Se

consideră situație de hidraulicitate ridicată situația în care, pentru UFR/GFR respectivă, există pericol de deversare;

b) UFR/GFR care produc energie electrică din surse regenerabile de energie, altele decât cele prevăzute la lit. a);

c) UFR/GFR care utilizează surse regenerabile de energie și/sau în cogenerare de înaltă eficiență puse în funcțiune după 4 iulie 2019 și care au puterea instalată de producere a energiei electrice mai mică de 400 kW, pentru care se aplică dispecerizarea prioritară; pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, dispecerizarea prioritară se aplică în limita capacității electrice de înaltă eficiență calificate de ANRE;

d) UFR/GFR, altele decât cele prevăzute la lit. a)–c), precum și cele prevăzute la lit. a) și b), începând cu data de la care acestea suferă modificări semnificative stabilite conform lit. c).

(2) OTS elaborează în urma unui proces de consultare publică, publică pe pagina proprie de internet și aplică proceduri de verificare a:

a) energiei electrice ce se încadrează în prevederile alin. (1) lit. a) pct. (iii), corespunzător listelor actualizate ale capacităților de producere energie electrică și termică în cogenerare, cu acreditare finală și/sau preliminară, aprobate de ANRE;

b) situațiilor de hidraulicitate ridicată și a energiei electrice aferente, conform prevederilor alin. (1) lit. a) pct. (iv);

c) menținerii UFR/GFR prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) în categoriile beneficiare de dispecerizare prioritară, conform prevederilor art. 12 alin. (6) din Regulamentul (UE) 2019/943.

(3) FSE transmite la OTS încadrarea fiecărei/fiecărui UFR/GFR pentru care este responsabil într-una din categoriile prevăzute la alin. (1), conform prevederilor procedurilor prevăzute la alin. (2), și actualizează aceste informații ori de câte ori acestea suferă modificări.

(4) OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, o procedură care să detalieze modul de aplicare a dispecerizării cu prioritate pe baza ierarhizării prevăzute la alin. (1), cu respectarea condițiilor pentru asigurarea funcționării în siguranță a SEN, și o publică pe pagina proprie de internet.

Art. 11. — OTS monitorizează îndeplinirea de către FSE a cerințelor stabilite în prezentul regulament privind clauzele și condițiile în materie de echilibrare, în cadrul zonei sale de programare.

Art. 12. — Furnizorii de RSF care sunt calificați tehnic de către OTS numai pentru RSF, conform prevederilor procedurii de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem, aprobată prin ordin al președintelui ANRE, nu sunt obligați să se înregistreze în calitate de FSE la PE. Pentru managementul congestiilor, OTS poate activa și capacitățile disponibile ale unităților de producție de clasă C sau D racordate la sistemul electroenergetic, care nu fac parte din UFR/GFR, acordând o compensație financiară pentru energia activată, conform prevederilor art. 95.

SECȚIUNEA 3.2

Etapele calificării FSE

SUBSECȚIUNEA 3.2.1

Prevederi generale

Art. 13. — Procesul de calificare a unui FSE cuprinde două etape:

a) calificarea tehnică, realizată conform procedurii de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem aprobată prin ordin al președintelui ANRE;

b) înregistrarea pe PE, prin semnarea convenției de participare la PE.

SUBSECȚIUNEA 3.2.2**Calificarea tehnică a FSE**

Art. 14. — Pot să devină FSE persoanele fizice/juridice care dețin/gestionează locuri de consum, instalații de producere a energiei electrice și/sau unități de stocare a energiei, precum și agregatorii.

Art. 15. — Pentru a dobândi calitatea de FSE, conform prevederilor art. 16 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2017/2.195, este necesar ca o/un UFR/GFR să finalizeze cu succes procesul de calificare tehnică.

Art. 16. — Procesul de calificare tehnică respectă prevederile art. 159 și 162 din Regulamentul (UE) 2017/1.485 și este realizat în conformitate cu procedura de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem prevăzută la art. 13 lit. a).

Art. 17. — Fiecare UFR/GFR trebuie să obțină calificarea tehnică pentru cel puțin un produs standard. Tipurile de produse standard sunt stabilite de comun acord de către toți OTS participanți la piețele europene de energie de echilibrare și de capacitate de echilibrare și aprobate, prin decizie, de către ACER pentru RRFm și RRFa și de către ANRE pentru RI.

Art. 18. — Datele și informațiile pe care solicitantul le transmite la OTS în scopul evaluării capacității de furnizare a serviciilor de echilibrare respectă prevederile art. 158 și 161 din Regulamentul (UE) 2017/1.485 și sunt detaliate în procedura de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem prevăzută la art. 13 lit. a).

SUBSECȚIUNEA 3.2.3**Înregistrarea pe PE**

Art. 19. — După obținerea calificării tehnice, înregistrarea pe piața de echilibrare se realizează prin semnarea convenției de participare la PE de către persoana fizică/juridică care deține UFR/GFR.

Art. 20. — Fiecare FSE este responsabil pentru respectarea angajamentelor pe PE, conform reglementărilor aplicabile și prevederilor convenției de participare la PE.

Art. 21. — Solicitanții fac o cerere scrisă către OTS, care include un formular completat corespunzător, este însoțită de documentația-suport relevantă și trebuie să fie semnată de reprezentantul legal al solicitantului.

Art. 22. — Conținutul și formatul formularului prevăzut la art. 21, precum și modul de transmitere și verificare a acestora sunt elaborate de OTS în procedura de înregistrare, revocare sau retragere a unui FSE de la PE. OTS publică procedura pe pagina proprie de internet.

Art. 23. — FSE care au semnat convenția de participare la PE sunt înregistrați în registrul PE, care este întocmit și actualizat de către OTS.

Art. 24. — Fiecare FSE are dreptul să consulte informațiile din registrul PE care îl privesc și să solicite corectarea oricărei inexactități constatate.

Art. 25. — Un FSE se poate retrage din proprie inițiativă de la PE, printr-o înștiințare scrisă, semnată de un reprezentant legal al FSE. Această înștiințare trebuie transmisă cu cel puțin o lună înaintea datei la care se solicită retragerea înregistrării FSE.

Art. 26. — OTS poate revoca înregistrarea unui FSE în oricare din următoarele cazuri:

- dacă FSE nu mai îndeplinește la un moment dat una sau mai multe dintre condițiile necesare pentru înregistrarea ca FSE;
- dacă FSE nu respectă prevederile convenției de participare la PE;
- la solicitarea ANRE, în situația în care FSE nu respectă în mod repetat prevederile prezentului capitol, fapte constatate de ANRE.

Art. 27. — Dacă un FSE se retrage de pe PE conform prevederilor art. 25 sau dacă înregistrarea unui FSE este revocată de OTS conform prevederilor art. 26:

a) FSE efectuează toate plățile datorate OTS în conformitate cu prevederile referitoare la decontarea pe PE din prezentul regulament;

b) OTS efectuează toate plățile către FSE datorate pentru perioada anterioară retragerii/revocării FSE;

c) OTS anulează înregistrarea acestuia în registrul PE, informând FSE în legătură cu această anulare.

Art. 28. — Procedura prevăzută la art. 22 cuprinde toate informațiile necesare revocării sau retragerii FSE de la PE, instrucțiuni detaliate, inclusiv termenele maxime stabilite pentru plățile prevăzute la art. 27.

SECȚIUNEA 3.3**Datele și informațiile transmise de către FSE în timpul funcționării PE****SUBSECȚIUNEA 3.3.1****Transmiterea DD**

Art. 29. — Toți FSE care au în exploatare UFR/GFR sau PRE din care aceștia fac parte, dacă a fost mandatată în acest sens de către FSE, trebuie să transmită DD pentru aceștia la OTS.

Art. 30. — DD pentru o/un UFR/GFR în ziua D trebuie să fie transmisă la OTS cel mai devreme cu 10 zile înainte de ziua D și cel mai târziu până la ora 16,30 a zilei D-1 și poate fi actualizată în orice moment anterior ID afectat.

SUBSECȚIUNEA 3.3.2**Formatul și conținutul DD**

Art. 31. — DD conține cel puțin următoarele informații:

a) puterea disponibilă a fiecărei/fiecărui UFR/GFR pentru fiecare ID din fiecare zi de livrare;

b) motivații și detalii (inclusiv numărul cererii aprobate de dispecer) privind reducerile de disponibilitate ale fiecărei/fiecărui UFR/GFR, ca urmare a: oricărei opriri accidentale sau opriri planificate pentru mentenanță, redării în exploatare înainte de termenul aprobat, programului de funcționare convenit cu Administrația Națională Apele Române etc.;

c) UFR/GFR care produc energie electrică din energie eoliană sau solară, respectiv UFR/GFR formate din unități consumatoare, unități de stocare a energiei sau orice fel de agregare dintre acestea sunt exceptate de la furnizarea motivațiilor prevăzute la lit. b) în cazul modificării DD.

SUBSECȚIUNEA 3.3.3**Verificarea și acceptarea DD**

Art. 32. — Verificarea formei și conținutului DD se face automat de către sistemul informatic al PE, iar confirmarea este transmisă emitentului de către OTS într-un format standard, pe aceeași cale prin care a fost recepționată.

Art. 33. — DD sunt accesibile pentru vizualizare, prin intermediul sistemului informatic al PE, FSE respectiv și PRE din care acesta face parte.

SUBSECȚIUNEA 3.3.4**Modificarea DD în timpul zilei de livrare**

Art. 34. — FSE este responsabil de informarea OTS despre modificarea rezervelor de echilibrare pentru fiecare ID al zilei de livrare.

Art. 35. — FSE poate modifica o DD, oricând în ziua de livrare, pentru ID următor celui în care se operează modificarea.

SECȚIUNEA 3.4

Monitorizarea modului de furnizare a serviciilor de echilibrare

Art. 36. — OTS monitorizează modul în care fiecare FSE în parte furnizează serviciile de echilibrare pentru fiecare serviciu de echilibrare în parte, astfel:

a) în etapa de calificare tehnică pentru furnizarea serviciului de echilibrare de către FSE, OTS compară datele obținute prin teste cu performanțele FSE pentru fiecare rezervă în parte, definită ca produs standard, conform formei așteptate din art. 57, art. 59 și art. 62;

b) în procesul de monitorizare efectuat de OTS și, după caz, de OD conector, OTS evaluează periodic performanțele FSE.

Art. 37. — În vederea monitorizării modului de furnizare a serviciilor de echilibrare de către un FSE calificat, OTS elaborează și publică procedura privind monitorizarea respectării caracteristicilor tehnice ale produselor standard în procesul de furnizare a serviciilor de echilibrare de către un FSE. Procedura este supusă unui proces de consultare publică și va fi publicată pe pagina de internet a OTS.

CAPITOLUL IV

Achiziția de energie de echilibrare pe PE

SECȚIUNEA 4.1

Ofertarea pe PE

Art. 38. — Fiecare FSE care deține un contract pentru furnizarea capacității pentru echilibrare transmite către OTS ofertele de energie de echilibrare aferente capacității de echilibrare, determinate în conformitate cu prevederile cap. VII.

Art. 39. — Fiecare FSE are dreptul de a transmite la OTS ofertele de energie aferente capacității de echilibrare care nu este contractată cu OTS.

Art. 40. — FSE atribuie ofertele de energie de echilibrare numai PRE din care face parte, conform prevederilor clauzelor și condițiilor pentru PRE respectiv în cazul unui agregator ce preia rolul de FSE pentru GFR cu puncte de măsură în mai multe PRE, acesta ajustează poziția netă contractuală între respectivele PRE prin notificări ulterioare ID de livrare, conform art. 113 pct. II lit. E pct. 2 și pct. 3 subpct. (iii) din Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021.

Art. 41. — În situațiile în care siguranța în funcționare a SEN o impune dacă OTS identifică necesitatea unor oferte de energie de echilibrare suplimentare după ora de închidere a porții pentru piața intrazilnică, pentru un anumit ID, acesta poate transmite o solicitare către FSE de a oferi energia aferentă capacității de echilibrare neutilizată. În aceste cazuri, FSE pot oferta pe piața de echilibrare toată energia de echilibrare rămasă disponibilă, pe fiecare sens, pentru ID considerat.

Art. 42. — FSE poate transmite oferte de preț pe UFR/GFR pentru energia de echilibrare în următoarele condiții:

a) pentru fiecare tip de produs standard de RI, RRFm sau RRFa:

- (i) oferte de energie de echilibrare pentru creștere de putere;
- (ii) oferte de energie de echilibrare pentru reducere de putere;

b) începând cu o săptămână înaintea zilei de livrare și până la ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare corespunzătoare fiecărui tip de produs standard, după cum urmează:

- (i) ID — 50 de minute pentru produsul standard de RI, pentru ofertele transmise pentru fiecare ID;
- (ii) ID — 25 de minute pentru produsele standard de RRFm și de RRFa.

Art. 43. — Ofertele pot fi oricând modificate sau anulate înaintea orei de închidere a porții pentru energia de echilibrare. Orice modificare stabilește o nouă ofertă de energie de echilibrare, anulând automat oferta care a fost validată anterior pentru același ID.

Art. 44. — După ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare FSE raportează fără întârzieri nejustificate către OTS ofertele de energie de echilibrare devenite indisponibile, în conformitate cu prevederile art. 158 alin. (4) lit. b) și cu cele ale art. 161 alin. (4) lit. b) din Regulamentul (UE) 2017/1.485.

Art. 45. — Ofertele sunt transmise în format electronic, prin mijloacele de comunicare prevăzute de OTS.

Art. 46. — Oferta se consideră transmisă oficial la momentul intrării în sistemul informatic al PE. Ora transmiterii este exprimată prin marca de timp.

Art. 47. — Imediat ce o nouă ofertă zilnică a intrat în sistemul PE, OTS confirmă respectivului FSE primirea acesteia. Această confirmare conține numărul de înregistrare și ora la care această ofertă zilnică a intrat în sistemul PE.

Art. 48. — Dacă un FSE nu primește de la OTS, într-un interval de 5 minute de la transmiterea unei noi oferte de energie de echilibrare, confirmarea de primire a respectivei oferte, FSE trebuie să contacteze imediat OTS.

Art. 49. — OTS elaborează și publică pe pagina proprie de internet procedura privind conținutul și formatul-cadru al ofertelor pentru energie de echilibrare pentru produsele standard și modul de transmitere a ofertelor/raportarea volumelor indisponibile. Procedura este supusă unui proces de consultare publică.

Art. 50. — Prețurile ofertelor de energie de echilibrare pot fi numere pozitive, zero sau negative, cu două zecimale, și sunt exprimate în lei/MWh pentru ofertele de energie de echilibrare pentru produsul standard de RI, iar pentru ofertele de energie de echilibrare pentru produsele standard de RRFm și de RRFa în EUR/MWh.

Art. 51. — În momentul primirii ofertelor, OTS verifică dacă este îndeplinită următoarea condiție, respectiv cantitatea ofertată pentru un anumit produs standard din oferta unei/unui UFR/GFR să nu depășească valoarea pentru care UFR/GFR a fost calificată tehnic.

Art. 52. — OTS poate marca indisponibile pentru tranzacționare ofertele a căror activare/inactivare conduce la congestii interne.

Art. 53. — În cazul în care ofertele a căror activare poate conduce la o congestie internă aparțin mai multor UFR/GFR dintr-o anumită zonă a SEN, aceste oferte se marchează ca indisponibile în ordinea de merit.

Art. 54. — OTS tratează nediscriminatoriu toate ofertele de energie de echilibrare primite. După ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare, toate ofertele de energie de echilibrare pentru produsele standard de RRFm și RRFa sunt transmise de către OTS către platformele europene, în vederea optimizării activării ofertelor de energie de echilibrare în liste cu ordine de merit comune la nivel european.

Art. 55. — În cazul în care se utilizează platforma PE a OTS sau în situația în care platformele europene nu funcționează pe o perioadă limitată, ofertele de energie de echilibrare aferente produselor standard de RRFm și de RRFa vor fi activate de către OTS în ordinea de merit la nivel local.

Art. 56. — Orice activare parțială sau totală a unei oferte de energie de echilibrare din listele cu ordine de merit comune la nivel european/locale constituie o tranzacție/contract între respectivul FSE și OTS.

Art. 57. — Fiecare ofertă de energie de echilibrare pentru produsul standard de RI trebuie să respecte următoarele caracteristici statice din tabelul nr. 1:

Tabelul nr. 1 — Caracteristicile statice și valorile lor pentru oferta de energie de echilibrare pentru produsul standard de RI

Mod de activare	Planificat cu activare manuală
Perioada de pregătire	Între 0 și 30 min.
Perioada de variație a sarcinii	Între 0 și 30 min.
Timpul de activare completă	30 min.
Durata minimă a perioadei de livrare	15 min.
Durata maximă a perioadei de livrare	30 min.
Perioada de dezactivare	Între 0 și 30 min.
Cantitate minimă	1 MW
Cantitate maximă	9999 MW
Rezoluție de preț	0,01 lei/MWh

Art. 58. — Caracteristicile variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RI care urmează să fie determinate de FSE, în timpul calificării tehnice sau la transmiterea ofertei RI, trebuie să includă:

a) parametrii definiți din tabelul nr. 2:

Tabelul nr. 2 — Parametrii caracteristicilor variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RI

Prețul	Pozitiv, zero sau negativ, în lei/MWh
Locație	România
Divizibilitate	Sunt permise oferte divizibile cu o granularitate la activare de 1 MW. Sunt permise oferte indivizibile care să reprezinte puterea minimă tehnică a unei/unui UFR/GFR.
Perioada de valabilitate	Definită de către FSE cu respectarea perioadei de livrare minimă și maximă
Durata minimă între o dezactivare și o activare succesivă	Perioada de restabilire este determinată de către FSE.
Legături tehnice între oferte	Legăturile tehnice dintre ofertele de preț vor fi transmise de către FSE în același ID și/sau în ID consecutive.
Legături economice	Sunt permise legături între oferte, de tip multipart, și se permite ofertarea unor grupuri de oferte exclusive

b) volumul ofertei;

c) direcția ofertei: energie de echilibrare pozitivă (creștere de putere)/negativă (reducere de putere).

Art. 59. — Fiecare ofertă de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFm trebuie să respecte următoarele caracteristici statice definite în tabelul nr. 3:

Tabelul nr. 3 — Caracteristicile statice și valorile lor pentru oferta de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFm

Mod de activare	Manual
Tip de activare	Direct sau programat
Timpul de activare completă	12,5 min.
Cantitatea minimă	1 MW
Granularitatea ofertei	1 MW
Cantitatea maximă	9999 MW
Durata minimă de livrare a cantității maxime cerute	5 min.
Rezoluție de preț	0,01 €/MWh
Perioada de valabilitate	O activare programată poate avea loc doar la momentul activării programate. O activare directă poate avea loc la orice moment în timpul celor 15 minute după momentul activării programate.

Art. 60. — Livrarea energiei de echilibrare pentru produsul standard de RRFm din oferta activată direct include și următorul ID al celui la care face referire oferta.

Art. 61. — Caracteristicile variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFm care urmează să fie stabilite de FSE, în timpul calificării tehnice sau la transmiterea ofertei RRFm, trebuie să includă:

a) parametrii definiți din tabelul nr. 4:

Tabelul nr. 4 — Parametrii caracteristicilor variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFm

Prețul	Pozitiv, zero sau negativ, în €/MWh
Durata maximă de livrare a cantității maxime cerute	15 minute pentru activare programată 30 minute pentru activare directă
Locație	România
Divizibilitate	Sunt permise oferte divizibile cu o granularitate la activare de 1 MW. Sunt permise oferte indivizibile care să reprezinte puterea minimă tehnică a unei/unui UFR/GFR.
Legături tehnice între oferte	FSE li se cere să transmită legăturile tehnice dintre ofertele transmise în același și/sau în ID consecutive.
Legături economice	Sunt permise legături între oferte, de tip multipart, și se permite ofertarea unor grupuri de oferte exclusive.

b) volumul ofertei;

c) sensul ofertei: energie de echilibrare pozitivă (creștere de putere)/negativă (reducere de putere).

Art. 62. — Fiecare ofertă de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFa trebuie să respecte următoarele caracteristici statice din tabelul nr. 5:

Tabelul nr. 5 — Caracteristicile statice și valorile lor pentru oferta de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFa

Mod de activare	Automat
Timpul de activare completă	7,5 min. până la data de 17 decembrie 2025
	5 min. începând cu data de 18 decembrie 2025
Timpul de întârziere	30 sec.
Timpul de dezactivare	Nu va depăși timpul de activare completă.
Cantitatea minimă	1 MW
Granularitatea ofertei	1 MW
Cantitatea maximă	9.999 MW/Puterea maximă activată în timpul de activare completă a RRFa
Perioada de valabilitate	15 min. Prima perioadă de valabilitate începe la intervalul de timp al pieței 00,00. Perioadele de valabilitate sunt consecutive și nu se suprapun. O ofertă poate fi activată și dezactivată la orice moment în cadrul perioadei de valabilitate.
Timp minim între o dezactivare și o activare succesivă	0
Rezoluție de preț	0,01 €/MWh

Art. 63. — Caracteristicile variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFa care urmează să fie stabilite de FSE, în timpul calificării tehnice sau la transmiterea ofertei RRFa, trebuie să includă:

a) parametri definiți din tabelul nr. 6:

Tabelul nr. 6 — Parametrii caracteristicilor variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFa

Prețul	Pozitiv, zero sau negativ, în lei/MWh, când se utilizează platforma PE și €/MWh când se utilizează platformele europene.
Locație	România
Divizibilitate	Sunt permise numai oferte divizibile.

b) volumul ofertei;

c) direcția ofertei: energie de echilibrare pozitivă (creștere de putere)/negativă (reducere de putere);

d) perioada de valabilitate la care se referă oferta pentru produsul RRFa.

SECȚIUNEA 4.2

Reguli de selectare a ofertelor de energie de echilibrare

Art. 64. — Selectarea ofertelor de energie de echilibrare pentru orice tip de produs standard se face în ordine de preț, folosind ordinele de merit pentru fiecare produs și pentru fiecare sens, astfel:

a) pentru ordinea de merit la creștere se ordonează ofertele în sens crescător al prețului, iar selectarea se face începând cu oferta cu cel mai mic preț, până se acoperă volumul de energie de echilibrare solicitat de OTS care utilizează platformele europene de echilibrare;

b) pentru ordinea de merit la scădere se ordonează ofertele în sens descrescător al prețului, iar selectarea se face începând cu oferta cu cel mai mare preț, până se acoperă volumul de energie de echilibrare solicitat de OTS care utilizează platformele europene de echilibrare.

Art. 65. — Selectarea ofertelor de energie de echilibrare a produselor standard RRFm și RRFa se realizează din ordinele de merit comune la nivel european, pe fiecare tip de produs. Funcția de optimizare a fiecărei platforme europene pentru tranzacționarea produselor standard de energie de echilibrare realizează selecțiile în funcție de prețuri și de capacitatea disponibilă pe liniile de interconexiune.

Art. 66. — OTS tranzacționează produsul standard RI de energie de echilibrare pe platforma PE a OTS până la momentul în care un OTS învecinat interconectat decide să utilizeze acest tip de produs și este posibilă tranzacționarea în comun a produsului standard RI pe platforma europeană dedicată.

Art. 67. — În fiecare interval orar al zilei D de livrare, OTS stabilește necesarul de energie de echilibrare pe tipuri de reglaj pentru ID-urile intervalului orar în curs și intervalului orar următor.

Art. 68. — În intervalul ID – 50 de minute și cel târziu ID – 35 de minute OTS stabilește necesarul de RI, face selecția ofertelor pe platforma PE a OTS și transmite dispozițiile de dispecer către FSE, pentru acest tip de produs, oricând între ID – 50 de minute și ID – 32 de minute pentru ID, sau ID și ID + 15 minute după închiderea porții pentru transmiterea ofertelor pentru ID + 15 minute.

Art. 69. — După ora de închidere a porților pentru energia de echilibrare, ID – 25 de minute pentru produsele standard RRFm și RRFa, OTS evaluează și filtrează ofertele primite de la FSE și transmite către platformele informatice europene dedicate următoarele date:

a) pentru produsul standard RRFm:

- (i) ofertele de energie de echilibrare, necesarul de energie de echilibrare pentru *activarea programată* a produsului RRFm și capacitatea disponibilă pe liniile de interconexiune pentru respectivul ID;
- (ii) ora de închidere a porții pentru transmiterea datelor de la pct. (i) este ID – 12 minute;
- (iii) necesarul de energie de echilibrare pentru *activarea directă* a produsului standard RRFm poate fi transmis în orice moment de timp al zilei de livrare;
- (iv) transmiterea dispozițiilor de dispecer se va face între ID – 10 minute și ID – 7,5 minute în cazul *activării programate* a produsului standard RRFm și imediat după primirea volumelor de energie de echilibrare selectate de algoritmul de optimizare a platformei europene în cazul *activării directe*;

b) pentru produsul standard RRFa:

- (i) ofertele de energie de echilibrare primite de la FSE și capacitatea disponibilă pe liniile de interconexiune;
- (ii) ora de închidere a porții pentru transmiterea datelor de la pct. (i) este ID – 10 minute.

Art. 70. — În cazul utilizării platformei PE sau în situația în care platformele europene nu funcționează pe o perioadă limitată, dispozițiile de dispecer pentru activarea RRFm se transmit între ID – 15 minute și ID – 7,5 minute în cazul activării programate și în orice moment al zilei de livrare D în cazul activării directe.

Art. 71. — În situația unor congestii interne, care pot apărea doar în apropierea ID și care impun selectarea anumitor UFR/GFR pentru creștere sau reducere de putere, OTS selectează ofertele marcate ca indisponibile pentru platformele europene ale acestor UFR/GFR, conform prevederilor art. 52 și 53.

SECȚIUNEA 4.3

Tranzacții angajate pe PE

Art. 72. — Tranzacțiile angajate pe PE care sunt încheiate în conformitate cu prevederile de la secțiunea 4.2 sunt executate de OTS prin emiterea dispozițiilor de dispecer corespunzătoare către respectivul FSE.

Art. 73. — Conformarea cu dispozițiile de dispecer emise de OTS este obligatorie pentru FSE în cauză.

Art. 74. — În prima zi calendaristică care urmează zilei de livrare în cauză, OTS transmite pentru fiecare zi de livrare și pentru fiecare UFR/GFR al fiecărui FSE confirmările de tranzacție angajate, către FSE corespunzător.

Art. 75. — Fiecare confirmare de tranzacție angajată conține cel puțin următoarele informații:

- a) codul de identificare pe PE al FSE;
- b) codul de identificare pe PE al UFR sau GFR, după caz;
- c) ziua de livrare, intervalul orar de livrare, ID;
- d) toate elementele caracteristice ale tranzacției angajate: volum activat, preț, direcție de creștere/reducere pentru energia de echilibrare selectată din volumul de RRFa oferat;
- e) toate elementele caracteristice ale tranzacției angajate: volum activat, preț, direcție de creștere/reducere pentru energia de echilibrare selectată din volumul de RRFm oferat;
- f) toate elementele caracteristice ale tranzacției angajate: volum activat, preț, direcție de creștere/reducere pentru energia de echilibrare selectată din volumul de RI oferat.

Art. 76. — Prețul tranzacției angajate reprezintă prețul marginal stabilit conform Deciziei ACER nr. 1/2020, Deciziei ACER nr. 2/2020, Deciziei ACER nr. 3/2020 și conform Deciziei președintelui ANRE nr. 1.454/2021 privind aprobarea modificării cadrului de implementare a platformei europene pentru schimbul de energie de echilibrare din RI.

Art. 77. — Sunt acceptate contestații la conținutul confirmărilor de tranzacție angajată numai în cazul unor erori transmise din platformele europene sau rezultate din acțiunile OTS.

Art. 78. — Orice contestație asupra conținutului unei confirmări de tranzacție angajată este transmisă la OTS de către FSE responsabil nu mai târziu de două zile calendaristice după transmiterea de către OTS a respectivei confirmări de tranzacție angajată.

Art. 79. — OTS informează FSE asupra acceptării sau respingerii contestației respective nu mai târziu de două zile lucrătoare după primirea contestației. În cazul acceptării unei contestații, OTS transmite FSE o confirmare de tranzacție angajată corectată.

Art. 80. — Dacă, în termenul prevăzut la art. 78, un FSE nu transmite nicio contestație la confirmările de tranzacție angajată primite, acestea se consideră ca fiind acceptate.

Art. 81. — Nicio contestație transmisă nu exonerează respectivul FSE de îndeplinirea obligațiilor rezultate din tranzacțiile angajate contestate, corectate sau necorectate, după caz.

Art. 82. — În cazul în care achiziția de servicii de echilibrare sau activarea coordonată a energiei de echilibrare nu poate fi realizată se aplică procedurile de ultimă instanță, elaborate de OTS și publicate pe pagina proprie de internet.

Art. 83. — Procedurile de ultimă instanță sunt utilizate de OTS și FSE în cazul apariției condițiilor de nefuncționare, după cum urmează:

- a) incapacitatea totală sau parțială de funcționare sau altă defecțiune a sistemului PE sau a altui sistem informatic utilizat de OTS pentru primirea, verificarea și validarea ofertelor pe PE;
- b) incapacitatea totală sau parțială de funcționare sau altă defecțiune a sistemului PE sau a altui sistem informatic utilizat de OTS pentru procesarea și selectarea ofertelor pe PE, precum și de emiteră a dispozițiilor de dispecer;
- c) întreruperea liniilor de comunicație ale OTS pentru o perioadă mai mică de 30 de minute;
- d) incapacitatea totală sau parțială de funcționare a platformelor europene utilizate de OTS.

Art. 84. — Procedurile de ultimă instanță pot prevedea utilizarea unor mijloace alternative de comunicație, precum și extinderea sau decalarea oricăror termene-limită care trebuie respectate de OTS și FSE, inclusiv ora de închidere a PE.

Art. 85. — Atât OTS, cât și fiecare FSE specifică în convenția de participare la PE una sau mai multe persoane de contact în cazul apariției unei situații de nefuncționare, precum și numerele corespunzătoare de telefon, adrese de e-mail și fax. Atât OTS, cât și fiecare FSE se informează reciproc în cazul modificării acestor informații.

Art. 86. — OTS publică informațiile prevăzute la art. 12 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2017/2.195, în mod anonimizat, în termenele prevăzute la respectivul articol.

CAPITOLUL V

Reguli privind decontarea FSE

SECȚIUNEA 5.1

Prevederi generale

Art. 87. — Regulile pentru decontare din prezenta secțiune asigură cadrul pentru decontarea tranzacțiilor și stabilirea obligațiilor de plată și a drepturilor de încasare rezultate conform prevederilor prezentului regulament, între un FSE și OTS.

Art. 88. — Tranzacțiile pe PE stabilesc obligația respectivului FSE de a furniza energia de echilibrare către OTS, în conformitate cu specificațiile din ofertă și dispozițiile de dispecer emise de către OTS. Fiecare tranzacție va fi specifică unui anumit ID.

Art. 89. — Regulile prezentei secțiuni creează cadrul pentru:

- a) stabilirea unui program de determinare, confirmare/contestare și transmitere a informațiilor necesare în vederea facturării și decontării pe PE;

- b) efectuarea calculelor pentru stabilirea drepturilor de încasare și a obligațiilor de plată aferente tranzacțiilor încheiate pe PE;

- c) informarea părților în legătură cu obligațiile acestora de plată, respectiv cu drepturile acestora de încasare;

- d) facturarea și efectuarea plăților;

- e) stabilirea și utilizarea garanțiilor;

- f) măsuri în cazuri de neîndeplinire a obligațiilor.

SECȚIUNEA 5.2

Reguli privind decontarea FSE pentru energia de echilibrare din produsele standard RI, RRFm, RRFa

Art. 90. — Decontarea energiei de echilibrare se face bloc pentru volumul de energie de echilibrare contractat pe fiecare ID fără a fi luate în considerare volumele de energie de echilibrare rezultate din variațiile de sarcină care depășesc o perioadă de 5 minute în intervalele adiacente ID luat în calcul.

Art. 91. — Stabilirea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pe piața de echilibrare se face în baza volumului contractat aferent ofertelor acceptate de energie de echilibrare în ordinea de merit și a prețurilor marginale pentru fiecare produs standard.

Art. 92. — OTS este partea contractantă pentru fiecare FSE, în toate tranzacțiile angajate pe PE.

Art. 93. — Plata pentru energia de echilibrare se face astfel:

- a) energia de echilibrare pozitivă (creștere de putere) este plătită de OTS către FSE, dacă prețul este pozitiv;
- b) energia de echilibrare negativă (reducere de putere) este plătită de OTS către FSE, dacă prețul este negativ;
- c) energia de echilibrare pozitivă (creștere de putere) este plătită de FSE către OTS, dacă prețul este negativ;
- d) energia de echilibrare negativă (reducere de putere) este plătită de FSE către OTS, dacă prețul este pozitiv.

SECȚIUNEA 5.3

Reguli privind decontarea în afara pieței de echilibrare în scopul managementului congestiilor

Art. 94. — Stabilirea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pentru managementul congestiilor se face în baza volumului contractat aferent ofertelor acceptate în ordinea de merit și a prețurilor din ofertă pentru produsele activate.

Art. 95. — (1) OTS acordă o compensație financiară participanților la piață responsabili de UFR/GFR, respectiv unități de producție de clasă C și D, care nu fac parte din UFR/GFR care primesc și duc la îndeplinire dispoziții de creștere sau de reducere a puterii active în afara PE în scopul managementului congestiilor, conform prevederilor art. 12 și 13 din Regulamentul (UE) 2019/943.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică în situațiile în care ofertele pe PE nu sunt suficiente pentru asigurarea siguranței SEN în zonele afectate de congestie. În acest caz OTS utilizează capacitățile disponibile ale UFR/GFR, respectiv ale unităților de producție de clasă C și D care nu fac parte din UFR/GFR, racordate la SEN și capabile să răspundă dispozițiilor sale, aflate necondiționat la dispoziția sa, iar în cazul aceluiași tip de prioritate, prin asimilarea compensațiilor unitare cu prețuri de ofertă pe PE, considerate cu semn pozitiv în cazul creșterii de putere și cu semn negativ în cazul reducerii de putere.

(3) Data-limită pentru plata compensației financiare prevăzute la alin. (1) este data-limită la care trebuie achitate facturile corespunzătoare obligațiilor de plată pe PE, conform prevederilor prezentului regulament.

(4) Valoarea unitară a compensației financiare prevăzute la alin. (1) se aplică pentru energia electrică activată, este exprimată în lei/MWh și se calculează după cum urmează:

a) în cazul tranzacțiilor de vânzare către OTS, exprimate prin dispoziții de creștere a puterii produse sau de reducere a consumului, compensația unitară este egală cu:

- (i) cea mai mare dintre valoarea prețului de închidere a pieței pentru ziua următoare din ID respectiv și valoarea costului unitar mediu cu consumul de combustibil al UFR/GFR, respectiv al unităților de producție de clasă C și D care nu fac parte din UFR/GFR;

- (ii) prețul de închidere a pieței pentru ziua următoare din ID respectiv, pentru instalațiile de stocare care fac parte din UFR/GFR;
- (iii) zero, pentru consumatorii care fac parte din UFR/GFR;

b) în cazul tranzacțiilor de cumpărare de la OTS, exprimate prin dispoziții de reducere a puterii produse sau de creștere a consumului, compensația unitară este egală cu:

- (i) pentru UFR/GFR, respectiv unitățile de producție de clasă C și D care nu fac parte din UFR/GFR, ale producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie beneficiari ai schemei de sprijin cu certificate verzi: contravaloarea certificatelor verzi la care ar fi avut dreptul pentru fiecare MWh livrat în rețele conform deciziei de acreditare, evaluate la nivelul prețului certificatelor verzi pe piața spot din ultima ședință de tranzacționare sau prețul de închidere al pieței pentru ziua următoare din ID respectiv, dacă acesta este mai mare;
- (ii) pentru UFR/GFR, respectiv unitățile de producție de clasă C și D care nu fac parte din UFR/GFR formate din instalații de cogenerare de înaltă eficiență: costul unitar rezultat din raportarea costurilor suplimentare cu producerea energiei termice din instalațiile proprii de producere separată față de producerea în instalațiile de cogenerare de înaltă eficiență, la energia electrică corespunzătoare funcționării la puterea maximă a instalațiilor de cogenerare de înaltă eficiență, sau prețul de închidere al pieței pentru ziua următoare din ID respectiv, dacă acesta este mai mare;
- (iii) pentru consumatorii care fac parte din UFR/GFR: prețul de închidere al pieței pentru ziua următoare din intervalul de decontare respectiv;
- (iv) zero, pentru instalațiile de stocare care fac parte din UFR/GFR și pentru UFR/GFR, respectiv unitățile de producție de clasă C sau D care nu fac parte din UFR/GFR, care nu se încadrează în categoriile de la pct. (i) și (ii).

Art. 96. — (1) Toți participanții la piață care au în exploatare UFR/GFR, respectiv unități de producție de clasă C sau D care nu fac parte din UFR/GFR, transmit la OTS toate informațiile necesare determinării compensațiilor financiare unitare conform prevederilor art. 95, până în a cincea zi a fiecărei luni calendaristice, pentru a fi aplicate în luna calendaristică următoare.

(2) În cazul UFR/GFR, respectiv al unităților de producție de clasă C sau D care nu fac parte din UFR/GFR, în care sunt agregate unități generatoare beneficiare ale schemei de sprijin cu certificate verzi acreditate să primească numere diferite de certificate verzi pentru fiecare MWh, valoarea compensației financiare unitare luată în considerare pentru ordinea de dispacherizare în afara pieței de echilibrare se determină ca medie ponderată a numărului de certificate verzi cu cantitățile realizate de grupurile generatoare componente în luna corespunzătoare celei de aplicare din anul anterior, iar compensația financiară unitară acordată efectiv se determină pe baza mediei ponderate cu cantitățile defalcate conform măsurătorilor pe fiecare grup component, care compun energia activată din tranzacții în afara PE în luna de aplicare.

Art. 97. — Prevederile cuprinse în secțiunile 6.2, 7.2 și 7.3 din Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 127/2021, se aplică și pentru situațiile prevăzute la art. 95.

SECȚIUNEA 5.4

Note lunare de regularizare/informare

Art. 98. — Pentru fiecare FSE/participant la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor, OTS întocmește o notă lunară de regularizare care cuprinde defalcat volumele de energie contractate cu OTS pe PE și prețurile marginale stabilite din listele cu ordine de merit comune sau locale pentru fiecare tranzacție, volumele de energie contractate pentru managementul congestiilor prin selectarea unor oferte din PE în acest scop și prețul de ofertă pentru fiecare tranzacție, respectiv volumele contractate pentru managementul congestiilor în afara PE și valoarea compensației stabilite conform art. 95 și 96 pentru fiecare tranzacție, în luna de livrare, pentru fiecare ID al lunii de livrare, pe fiecare tip de produs, separat pentru creștere de putere și pentru reducere de putere.

Art. 99. — OTS transmite FSE/participantului la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor notele lunare de regularizare pe PE, în termen de 7 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare.

Art. 100. — Fiecare FSE/participant la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor verifică notele lunare de regularizare pe PE și în cazul în care constată neconformități cu prevederile aplicabile transmite la OTS, în termen de 2 zile lucrătoare de la primirea acestora, contestații motivate la notele lunare de regularizare.

Art. 101. — OTS analizează contestația FSE/participantului la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor și răspunde la aceasta, motivat, în termen de o zi lucrătoare de la primirea contestației, refăcând calculele și corectând notele lunare de regularizare eronate.

Art. 102. — OTS transmite către FSE/participantul la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor corespunzător nota lunară de regularizare pe PE, care cuprinde corecțiile rezultate în urma analizării contestațiilor primite, în termenul prevăzut la art. 101; pentru FSE/participantul la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor care n-au trimis contestații se consideră valabile notele lunare de regularizare transmise la termenul inițial.

Art. 103. — OTS transmite către ODDPRE, în termen de 10 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare, o notă lunară de regularizare, care cuprinde defalcat volumele de energie de echilibrare contractate cu OTS pentru echilibrarea SEN și prețurile marginale stabilite din listele cu ordine de merit comune sau locale pentru fiecare tranzacție, volumele de energie de echilibrare contractate pentru echilibrarea altor sisteme europene, volumele de energie contractate pentru managementul congestiilor prin selectarea unor oferte din PE în acest scop și prețul de ofertă pentru fiecare tranzacție, volumele activate de energie de echilibrare pentru procesul de stabilizare a frecvenței, volumele contractate pentru managementul congestiilor în afara PE, pentru fiecare ID al lunii de livrare, pe fiecare tip de produs, separat pentru creștere de putere și pentru reducere de putere și valoarea compensației unitare aferente; aceste date sunt folosite de ODDPRE în calculul dezechilibrelor cantitative ale PRE și ale costurilor, veniturilor și costurilor efective cu echilibrarea, conform prevederilor din Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021.

Art. 104. — În fiecare lună calendaristică, OTS efectuează calculele în vederea decontării pe PE/pentru managementul congestiilor, după transmiterea notelor lunare de regularizare pe PE, conform prevederilor art. 102 și 103.

Art. 105. — Pentru fiecare FSE/participant la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor, OTS determină valoarea drepturilor lunare de încasare prin însumarea valorilor pe fiecare ID ale drepturilor de încasare și separat valoarea obligațiilor lunare de plată prin însumarea obligațiilor de plată pe fiecare ID, corespunzătoare respectivului FSE/participant la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor.

Art. 106. — Pentru fiecare FSE/participant la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor, OTS întocmește o notă de informare pentru decontarea lunară, care conține cel puțin următoarele informații:

a) situația lunară privind volumul de energie de echilibrare contractat de FSE cu OTS, defalcată pe tipuri de produse de echilibrare, separat pentru creștere de putere și pentru reducere de putere, precum și prețurile corespunzătoare;

b) valoarea drepturilor lunare de încasare pentru echilibrare și a obligațiilor lunare de plată pentru echilibrare, determinate conform prevederilor art. 105;

c) situația lunară privind volumul de energie pentru managementul congestiilor contractat cu OTS, defalcat pe tipuri de ofertă, atunci când s-au selectat în acest scop oferte din PE, separat pentru creștere de putere și pentru reducere de putere, precum și prețurile corespunzătoare;

d) situația lunară privind volumul de energie pentru managementul congestiilor contractat cu OTS în afara PE și valoarea compensației, separat pentru creștere de putere și pentru reducere de putere;

e) valoarea drepturilor lunare de încasare și a obligațiilor lunare de plată pentru managementul congestiilor, determinate conform prevederilor art. 105.

Art. 107. — OTS pune la dispoziția FSE/participanților la piață care au primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor, în platforma informatică dedicată, notele de informare pentru decontarea lunară stabilite conform prevederilor art. 106, nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la transmiterea notei lunare de regularizare pe PE către FSE/participantul la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor, prevăzută la art. 103.

Art. 108. — Platforma informatică dedicată consemnează și reține data la care orice notă elaborată de OTS conform prevederilor prezentului regulament a fost făcută disponibilă părților implicate.

SECȚIUNEA 5.5

Facturarea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare

Art. 109. — OTS emite facturi în moneda națională a României la cursul de schimb publicat de Banca Națională a României pentru fiecare zi de livrare, către fiecare FSE cuprinzând sumele aferente obligațiilor de plată/drepturilor de încasare ale respectivului FSE către OTS conform informațiilor din nota de informare pentru decontarea lunară prevăzută la art. 106.

Art. 110. — Fiecare FSE emite o factură către OTS cuprinzând sumele corespunzătoare obligațiilor de plată ale OTS către respectivul FSE, conform informațiilor din nota de informare pentru decontarea lunară prevăzută la art. 106.

Art. 111. — Facturile sunt emise în prima zi lucrătoare după punerea la dispoziție pe platforma informatică dedicată a notei de informare pentru decontarea lunară.

Art. 112. — Facturile se emit astfel:

- a) pentru energia de echilibrare pentru creștere de putere:
 - (i) FSE va factura către OTS drepturile de încasare pentru valorile cantităților de energie de echilibrare la creștere de putere, corespunzătoare prețurilor

- pozitive ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de informare pentru decontarea lunară pe PE;
- (ii) OTS va factura obligația de plată a FSE pentru valorile cantităților de energie de echilibrare la creșterea de putere, corespunzătoare prețurilor negative ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de informare pentru decontarea lunară pe PE;
- (iii) FSE va factura livrare gratuită către OTS, pentru valorile cantităților de energie de echilibrare la creșterea de putere, corespunzătoare prețurilor negative ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de informare pentru decontarea lunară pe PE;
- b) pentru energia de echilibrare pentru reducere de putere:
- (i) OTS va factura către FSE obligațiile de plată pentru valorile cantităților de energie de echilibrare la reducere de putere, corespunzătoare prețurilor pozitive ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de informare pentru decontarea lunară pe PE;
- (ii) FSE va factura către OTS drepturile de încasare pentru valorile cantităților de energie de echilibrare la reducere de putere, corespunzătoare prețurilor negative ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de informare pentru decontarea lunară pe PE;
- (iii) OTS va factura către FSE livrare gratuită pentru valorile cantităților de energie de echilibrare activate la reducere de putere, corespunzătoare prețurilor negative ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de informare pentru decontarea lunară pe PE.

Art. 113. — Factura aferentă obligației de plată a FSE/OTS se emite și se transmite prin poștă electronică, sub formă de fișier tip pdf. Data primirii poștei electronice este considerată data primirii facturii. Originalul facturii se transmite FSE/OTS la cerere, prin serviciul de curierat rapid, contravaloarea serviciului de curierat fiind suportată de către solicitant.

Art. 114. — Facturile vor fi plătite de părțile în cauză într-un interval de 7 zile lucrătoare de la data emiterii acestora.

Art. 115. — În cazul în care o sumă facturată de una dintre părți este contestată integral sau parțial de cealaltă parte, partea debitoare va efectua plata integral în condițiile art. 114 și va înainta în termen de o zi lucrătoare de la data publicării pe platforma PE a notelor de informare prevăzute la art. 106 o notă explicativă părții creditoare, cuprinzând obiecțiile sale. Partea creditoare analizează contestația primită și dacă constată existența unei informații eronate reface calculele și transmite o notă de corectare tuturor părților implicate nu mai târziu de 10 zile lucrătoare de la data la care nota eronată a fost transmisă FSE și/sau publicată de OTS.

Art. 116. — Plata facturilor prevăzute la art. 114 va fi efectuată de FSE/OTS prin orice mijloc legal de plată prevăzut de legislația în vigoare. Plățile se consideră efectuate la data la care valorile corespunzătoare au fost debitate sau creditate în contul bancar de echilibrare deschis de OTS.

SECȚIUNEA 5.6

Efectuarea plăților, executarea garanțiilor și penalități de întârziere pe PE

Art. 117. — OTS actualizează, în urma unui proces de consultare publică, procedurile pentru efectuarea plăților conform prevederilor secțiunii referitoare la facturarea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pe PE și publică aceste proceduri pe pagina proprie de internet.

Art. 118. — Procedurile elaborate conform prevederilor art. 117 includ modalități de confirmare a plăților și mențiuni privind executarea garanțiilor în cazul plăților întârziate.

Art. 119. — Fiecare parte care primește o factură trebuie să plătească valoarea cuprinsă în respectiva factură, la data-limită de plată, indiferent dacă există sau nu o dispută în legătură cu sumele corespunzătoare.

Art. 120. — Orice FSE, precum și OTS trebuie să plătească o penalizare de întârziere celeilalte părți în oricare din următoarele cazuri:

a) dacă respectivul FSE sau OTS nu a achitat sumele datorate până la data-limită de plată;

b) dacă respectivul FSE sau OTS trebuie să efectueze o plată corespunzătoare soluționării unei dispute din care au rezultat plăți întârziate;

c) dacă respectivul FSE sau OTS trebuie să efectueze o plată corespunzătoare soluționării unei dispute pentru care sumele care fac obiectul disputei au fost achitate la timp, dar contestate în mod justificat de cealaltă parte.

Art. 121. — Rata dobânzii care se aplică în toate cazurile prevăzute la art. 120 pentru fiecare zi de întârziere începând cu prima zi lucrătoare după termenul-limită de plată este egală cu nivelul penalității de întârziere percepute pentru neplata la termen a obligațiilor către bugetul de stat, cu condiția ca valoarea totală a penalităților să nu depășească valoarea sumei datorate.

Art. 122. — Un FSE se află într-o situație de neîndeplinire a obligațiilor de plată în oricare din următoarele cazuri:

a) dacă acesta nu îndeplinește cerințele privind garanțiile;

b) dacă acesta nu își îndeplinește obligațiile rezultate din decontare în conformitate cu prevederile prezentului regulament până la datele-limită corespunzătoare;

c) dacă acesta intră în faliment.

Art. 123. — OTS elaborează în urma unui proces de consultare publică procedurile aplicabile pentru situații de neîndeplinire a obligațiilor de plată. Acestea includ, fără a se limita la acestea: instrucțiuni pentru creșterea garanției, blocarea plăților datorate respectivei părți sau compensarea obligațiilor de plată cu drepturile de încasat sau utilizarea garanției disponibile pentru asigurarea plăților.

SECȚIUNEA 5.7

Contestații la notele de regularizare și/sau la notele de informare pentru decontarea lunară

Art. 124. — Dacă o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare transmisă sau postată pe platforma informatică dedicată, de către OTS, conform prevederilor prezentului regulament, este incorectă, oricare dintre părțile implicate o poate contesta la OTS și poate pune în discuție orice element sau calcul cuprins în respectiva notă.

Art. 125. — Orice contestație va fi transmisă de partea implicată printr-o notificare pe e-mail sau fax către OTS. Notificarea trebuie să specifice în mod clar perioada de timp vizată, cum ar fi ziua de livrare, ID, data emiterii respectivei note, elementul contestat, motivul contestării, valoarea cerută, dacă este cazul, și va fi însoțită de orice probă disponibilă care poate să vină în sprijinul contestației.

Art. 126. — Orice parte implicată poate contesta o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare emisă de OTS conform prevederilor prezentului regulament, într-un interval de 3 zile lucrătoare de la data la care nota contestată a fost transmisă sau postată pe platforma informatică dedicată.

Art. 127. — Dacă o parte implicată nu a transmis nicio contestație în legătură cu o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare emisă conform prevederilor prezentului regulament în termenul prevăzut la art. 126, nota respectivă se consideră că a fost acceptată de respectiva parte implicată.

Art. 128. — OTS analizează orice contestație transmisă conform prevederilor art. 126, nu mai târziu de o zi lucrătoare de la primirea acesteia.

Art. 129. — Atunci când verifică o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare contestată, emitentul poate solicita părților implicate informații suplimentare. Dacă informațiile suplimentare solicitate nu sunt furnizate de partea implicată, emitentul este îndreptățit să respingă contestația respectivă.

Art. 130. — Emitentul va informa părțile implicate în legătură cu rezultatul verificărilor efectuate. Dacă o notă contestată a fost incorectă, emitentul va reface calculele și va transmite o notă corectată tuturor părților implicate.

Art. 131. — Dacă OTS constată existența unei informații eronate într-o notă de informare pentru decontare sau într-o notă de regularizare transmisă sau postată pe platforma informatică dedicată conform prevederilor prezentului regulament, acesta reface calculele și transmite o notă corectată tuturor părților implicate în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 10 zile lucrătoare de la data la care nota eronată a fost transmisă FSE și/sau publicată de OTS.

Art. 132. — În cazul nerespectării termenelor de emitere, contestare, verificare, corectare, transmitere și/sau publicare a notelor de regularizare sau a notelor de informare pentru decontare prevăzute în prezentul regulament, părțile implicate pot să sesizeze în scris ANRE în termen de 3 zile lucrătoare de la data constatării acestor abateri.

SECȚIUNEA 5.8

Fișe de decontare și conturi bancare

Art. 133. — OTS urmărește separat fiecare categorie de obligații de plată/drepturi de încasare în relația sa cu FSE, prin înființarea fișelor de decontare pentru energia de echilibrare contractată pe PE, pentru fiecare FSE.

Art. 134. — Fiecare FSE este titularul de fișă pentru fișa de decontare corespunzătoare înființată de OTS conform prevederilor art. 133.

Art. 135. — OTS stabilește fișele de decontare prevăzute la art. 133 pentru titularul de fișă corespunzător, după înregistrarea acestuia ca FSE, dar nu mai târziu de data la care înregistrarea acestuia ca FSE devine efectivă.

Art. 136. — Obligațiile de plată și drepturile de încasare înregistrate de OTS în fișele de decontare stabilite la art. 133 se întemeiază pe relația contractuală dintre OTS, pe de o parte, și titularul de fișă, pe de altă parte, formalizată prin semnarea Convenției de participare la PE, ale cărei dispoziții reflectă prevederile prezentului regulament.

Art. 137. — Fiecare titular de fișă este îndreptățit să solicite oricând OTS informații în legătură cu situația oricăreia dintre fișele proprii înființate de OTS. După înregistrarea unei astfel de solicitări, OTS transmite titularului de fișă informațiile solicitate în maximum 3 zile lucrătoare, informații care pot include soldul fișei/fișelor respective pentru ultimele 3 luni, precum și orice sume debitate sau creditate într-o fișă, împreună cu datele și motivele acestor operațiuni.

Art. 138. — OTS poate de asemenea să își îndeplinească obligațiile prevăzute la art. 133 prin adoptarea măsurilor de ordin tehnic necesare pentru ca fiecare titular de fișă să poată avea acces direct la toate informațiile relevante în legătură cu oricare dintre fișele proprii.

Art. 139. — Fiecare participant care se înregistrează în calitate de FSE deschide un cont bancar pentru echilibrare la o bancă de decontare.

Art. 140. — În scopul îndeplinirii obligațiilor sale conform prezentului regulament, OTS deschide la o bancă comercială de pe teritoriul României un cont bancar pentru echilibrare pentru încasările și plățile aferente tranzacțiilor încheiate pe PE.

Art. 141. — Titularii de cont asigură solvabilitatea conturilor bancare pentru echilibrare proprii la datele scadente stabilite conform prevederilor prezentului regulament.

Art. 142. — Conturile bancare prevăzute la art. 139 și 140 sunt deschise în moneda națională a României.

SECȚIUNEA 5.9

Garanții de plată a obligațiilor pe PE

Art. 143. — OTS are dreptul să solicite constituirea unei garanții înainte ca respectivul operator să fie înregistrat ca FSE; în cazul în care FSE nu și-a transferat responsabilitatea echilibrării altei PRE și nu a preluat alți participanți în PRE înregistrată de el

în conformitate cu prevederile din Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021, OTS poate accepta o garanție comună pentru obligațiile de plată ale operatorului atât în calitate de FSE, cât și de PRE.

Art. 144. — OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, procedurile pentru determinarea necesarului și a tipurilor de garanții solicitate, procedurile pentru realizarea și verificarea constituirii garanțiilor și suplimentării acestora, dacă este cazul, precum și procedurile de utilizare a disponibilului rămas din garanția depusă de către FSE. Nivelul garanției solicitate ține seama de probabilitatea ca diferența dintre obligațiile de plată și drepturile de încasare ale FSE la nivel lunar către OTS să fie pozitivă și este adaptată în conformitate cu eventualele întârzieri la plată înregistrate în perioade anterioare. OTS publică procedurile pe pagina proprie de internet.

CAPITOLUL VI

Agregarea locurilor de consum, a instalațiilor de stocare a energiei și a instalațiilor de producere a energiei electrice

Art. 145. — Condițiile de agregare a unităților generatoare, unităților consumatoare aparținând mai multor locuri de consum sau locuri de consum și de producere, unităților de stocare a energiei și/sau unităților de furnizare a rezervelor sunt următoarele:

a) pot fi agregate unități generatoare sau unități consumatoare sau unități de stocare din toate categoriile (A, B, C, D), clasificate în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANRE nr. 79/2016 pentru aprobarea clasificării unităților generatoare și a centralelor electrice;

b) pentru un GFR format din mai multe unități generatoare, unități consumatoare aparținând mai multor locuri de producere, locuri de consum sau unități de stocare a energiei și/sau unități de furnizare a rezervelor situate în zone de rețea diferite, în situația apariției unei congestii de rețea, creșterea/reducerea de putere se va realiza la dispoziția dispecerului, prin indicarea entităților componente la care trebuie modificat punctul de funcționare pentru eliminarea congestiei.

Art. 146. — GFR trebuie să respecte toate condițiile și cerințele de calificare tehnică a unui GFR conform secțiunii referitoare la calificarea tehnică a furnizorilor de servicii de echilibrare pentru RI, RRFm, RRFa și RSF.

Art. 147. — În funcționarea curentă a unui GFR, OTS are dreptul de a limita sau a exclude unități generatoare, locuri de consum cu consum comandabil, instalații de stocare care aparțin acestuia de la furnizarea uneia sau mai multor rezerve de echilibrare, inclusiv RSF, în baza unor argumente tehnice, cum ar fi distribuția geografică a entităților componente GFR, pentru a asigura siguranța în funcționare a SEN.

CAPITOLUL VII

Reguli pentru achiziția și transferul de capacitate pentru echilibrare

SECȚIUNEA 7.1

Achiziția capacității pentru echilibrare

Art. 148. — OTS achiziționează capacitatea pentru echilibrare, prin mecanisme de piață de la FSE calificați care au semnat cu OTS contractul-cadru de furnizare a capacității pentru echilibrare, în condiții de transparență, acces neîngrădit și eficiență economică. OTS elaborează în urma unui proces de consultare publică contractul-cadru de furnizare a capacității pentru echilibrare și îl publică pe pagina proprie de internet.

Art. 149. — Anterior achiziționării capacității necesare pentru echilibrare, OTS:

a) stabilește una sau mai multe perioade de achiziție;

b) determină periodic cantitățile de capacități necesare pentru echilibrare, aferente fiecărui tip de rezervă pentru restabilirea frecvenței și a rezervelor de înlocuire, separat pentru creștere și reducere, pentru fiecare interval de decontare al

perioadei de achiziție corespunzătoare, în temeiul normelor în materie de dimensionare, astfel cum sunt prevăzute la art. 157 și 160 din Regulamentul (UE) 2017/1.485.

Art. 150. — Principalele caracteristici ale unei oferte de capacitate pentru echilibrare sunt definite în tabelul nr. 7:

Tabelul nr. 7 — Principalele caracteristici ale unei oferte de capacitate pentru echilibrare

Prețul	Pozitiv sau zero în lei/MWh
Rezoluție preț	0,01 lei/MWh
Cantitate minimă și granularitate	1 MW
Cantitate maximă oferte indivizibile	Nu trebuie să depășească cantitatea stabilită la art. 58 și 61.
Locația ofertei	România
Rezoluția intervalului de decontare	15 min.

Art. 151. — Fiecare ofertă de capacitate pentru echilibrare transmisă de FSE trebuie să conțină:

- volumul ofertei în MW;
- prețul ofertei în lei/MWh;
- durata minimă între perioada de dezactivare și următoarea activare;
- tipul de ofertă: divizibilă cu granularitate de 1 MW sau indivizibilă;
- locația ofertei.

Art. 152. — Lista produselor standard pentru capacitatea de echilibrare este definită în tabelul nr. 8:

Tabelul nr. 8*) — Lista produselor standard pentru capacitatea de echilibrare

<i>Produsul standard RI</i>	1	2	3	4		
Perioada de valabilitate	15 minute	1 oră	4 ore	1 zi		
Durata minimă între perioada de dezaactivare și următoarea activare	0 minute					
Direcția	Pozitivă sau negativă					
<i>Produsul standard RRFm</i>	1	2	3	4	5	6
Perioada de valabilitate 15 minute	15 minute		1 oră	4 ore	1 zi	
Durata minimă între perioada de dezaactivare și următoarea activare	0	0-8 ore	0	0-8 ore	0	0
Direcția	Pozitivă sau negativă					
<i>Produsul RRFa</i>	1	2	3	4		
Perioada de valabilitate	15 minute	1 oră	4 ore	1 zi		
Durata minimă între perioada de dezaactivare și următoarea activare	0 minute					
Direcția	Pozitivă sau negativă					

Tabelul nr. 8 este reprodus în facsimil.

Art. 153. — Achizițiile de capacitate pentru echilibrare sunt efectuate prin intermediul licitațiilor zilnice pentru o durată contractuală de maximum o zi.

Art. 154. — O perioadă de achiziție poate fi limitată la o zi sau/și intervale de decontare în cadrul perioadei respective, ore de zi sau de noapte, ore de vârf sau de gol de sarcină sau alte tipuri de intervale.

Art. 155. — Cantitățile necesare de capacități de echilibrare se achiziționează de către OTS prin mecanisme de piață, licitație concurențială pe întreaga perioadă de achiziție, separat pentru creștere și reducere de putere, pentru fiecare categorie de capacitate de echilibrare și pentru fiecare interval de decontare din perioada respectivă.

Art. 156. — OTS publică cantitățile de capacitate pentru echilibrare necesar a fi achiziționate în perioada de achiziție respectivă și anunță detaliile referitoare la licitație, cu cel mult o zi înainte de ziua în care are loc licitația.

Art. 157. — Fiecare FSE transmite OTS ofertele sale de capacitate pentru echilibrare. Ofertele de capacitate de echilibrare se transmit agregat pentru toate unitățile de furnizare a rezervelor/grupurile de furnizare a rezervelor calificate pentru fiecare tip de produs standard, pentru care FSE a obținut calificare tehnică.

Art. 158. — Fiecare FSE care participă la procesul de achiziție a capacității pentru echilibrare transmite și are dreptul de a actualiza ofertele de capacitate pentru echilibrare până înainte de ora de închidere a porții pentru procesul de achiziție.

Art. 159. — OTS stabilește și publică conținutul și formatul-cadru al ofertelor, modul de transmitere și de validare a acestora în cadrul unei proceduri elaborate de acesta.

Art. 160. — OTS validează ofertele FSE imediat după primire și respinge ofertele care nu îndeplinesc cerințele privind formatul-cadru și/sau cele în care capacitatea oferită depășește valoarea totală calificată pentru un FSE, pentru un anumit tip de produs standard. În cazul în care respinge o ofertă, OTS informează FSE respectiv și îi comunică motivele respingerii.

Art. 161. — Imediat după ora de închidere a porții pentru procesul de achiziție, OTS alocă capacitatea pentru echilibrare ofertată în respectiva licitație pe baza prețului marginal, după cum urmează:

a) ofertele sunt ordonate crescător în funcție de preț. Ofertele cu același preț sunt ordonate cronologic în funcție de marca de timp;

b) dacă suma capacităților ofertate de FSE este mai mică sau egală cu capacitatea pentru echilibrare ce trebuie alocată prin această licitație, toate ofertele vor fi complet acceptate;

c) dacă suma capacităților ofertate de FSE este mai mare decât capacitatea pentru echilibrare ce trebuie alocată prin această licitație ofertele sunt acceptate în ordinea de la lit. a) până la ultima ofertă care completează capacitatea pentru echilibrare necesară care poate fi acceptată total sau parțial.

Art. 162. — Prețul ultimei oferte acceptate reprezintă prețul de licitație, plătit de către OTS tuturor FSE cu oferte acceptate.

Art. 163. — FSE pot contesta rezultatele licitației numai în cazul în care există indicii temeinice ale unor neconformități în procesul de evaluare al licitației. Contestația se va transmite în termen de o oră de la publicarea rezultatului licitației.

Art. 164. — Rezultatul analizei contestației va fi comunicat de către OTS în termen de 3 ore de la primirea contestației.

Art. 165. — Fiecare FSE care deține un contract pentru furnizarea capacității pentru echilibrare transmite la OTS ofertele de energie de echilibrare corespunzătoare volumului, produselor și altor cerințe prevăzute în contractul de furnizare a capacității pentru echilibrare.

Art. 166. — Rezultatul fiecărei licitații pentru capacitatea de echilibrare se consemnează în anexe la contractele pentru furnizarea capacității pentru echilibrare încheiate între OTS și FSE.

Art. 167. — În prima zi calendaristică care urmează zilei de livrare în cauză, OTS transmite pentru fiecare zi de livrare și pentru fiecare UFR/GFR al fiecărui FSE confirmările privind cantitățile realizate (puse la dispoziția OTS) din totalul capacităților contractate.

Art. 168. — Sunt acceptate contestații la conținutul confirmărilor privind cantitățile realizate numai în cazul unor erori rezultate din acțiunile OTS.

Art. 169. — Orice contestație asupra conținutului unei confirmări privind cantitățile realizate este transmisă la OTS de către FSE responsabil, nu mai târziu de o zi lucrătoare după transmiterea de către OTS a respectivei confirmări privind cantitățile realizate.

Art. 170. — OTS informează FSE asupra acceptării sau respingerii contestației respective nu mai târziu de o zi lucrătoare după primirea contestației. În cazul acceptării unei contestații, OTS transmite FSE o confirmare privind cantitățile realizate corectate, în aceeași zi.

Art. 171. — Dacă, în perioada prevăzută la art. 169, un FSE nu transmite nicio contestație la confirmările primite privind cantitățile realizate, acestea se consideră ca fiind acceptate.

Art. 172. — Orice contestație transmisă nu exonerează respectivul FSE de îndeplinirea obligațiilor rezultate din contractele încheiate.

Art. 173. — Pentru fiecare FSE, OTS întocmește o notă lunară de regularizare care cuprinde defalcat volumele de capacitate contractată realizată și prețurile rezultate din licitație, în termen de 3 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare.

Art. 174. — Fiecare FSE care a încheiat un contract de capacitate cu OTS verifică nota lunară de regularizare și în cazul în care constată neconformități cu prevederile aplicabile, transmite la OTS, în termen de o zi lucrătoare de la primirea acesteia, contestații motivate la nota lunară de regularizare.

Art. 175. — OTS analizează contestația FSE și răspunde la aceasta, motivat, în termen de o zi lucrătoare de la primirea contestației, refăcând calculele și corectând notele lunare de regularizare eronate.

Art. 176. — Pentru FSE care n-au trimis contestații se consideră valabile notele lunare de regularizare transmise la termenul inițial.

Art. 177. — Pentru capacitățile de echilibrare contractate și indisponibile pentru PE, incluzând lipsa ofertelor de preț pe PE pentru capacitățile respective, FSE va plăti către OTS o penalizare specifică corespunzătoare a 100% din prețul de contract rezultat din licitație.

Art. 178. — Fiecare FSE emite o factură către OTS cuprinzând sumele corespunzătoare cantităților realizate din capacitățile de echilibrare contractate, conform informațiilor din nota de regularizare prevăzută la art. 173.

Art. 179. — Facturile sunt emise în prima zi lucrătoare după punerea la dispoziție a notei de regularizare sau, dacă este cazul, conform notei de regularizare revizuite în urma corecțiilor.

Art. 180. — (1) OTS plătește sumele aferente capacităților de echilibrare realizate, în termen de 5 zile de la primirea facturilor de la FSE.

(2) În cazul neîndeplinirii în termen de 30 de zile de la data scadenței a obligațiilor prevăzute la alin. (1) cumpărătorul va plăti, în afara sumei datorate, majorări de întârziere la această sumă, corespunzătoare ca procent majorării de întârziere datorate pentru neplata la termen a obligațiilor către bugetul de stat, pentru fiecare zi de întârziere, până în ziua plății (exclusiv). Valoarea totală a penalităților nu poate depăși valoarea sumei datorate.

Art. 181. — OTS elaborează și publică pe pagina proprie de internet procedura privind modul de achiziționare a capacității pentru echilibrare, procedură care va fi supusă unui proces de consultare publică.

SECȚIUNEA 7.2

Transferul capacității pentru echilibrare

Art. 182. — FSE pot să își transfere obligațiile privind furnizarea de capacitate pentru echilibrare.

Art. 183. — Transferul capacității pentru echilibrare este permis până cu cel puțin o oră înainte de începerea zilei de livrare, FSE având obligația informării imediate a OTS despre respectivul transfer.

Art. 184. — Transferul capacității pentru echilibrare este permis dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) FSE care preia obligația de furnizare a capacității a trecut procesul de calificare tehnică în ceea ce privește capacitatea pentru echilibrare care face obiectul transferului;

b) se preconizează că transferul capacității pentru echilibrare nu va pune în pericol siguranța în funcționare.

Art. 185. — În cazul în care OTS nu permite transferul capacității pentru echilibrare, acesta trebuie să motiveze refuzul tuturor FSE implicați.

Art. 186. — Transferul capacității pentru echilibrare se consemnează în anexe la contractele pentru furnizarea capacității pentru echilibrare încheiate între OTS și FSE care au participat la transfer.

CAPITOLUL VIII

Consecințele în cazul nerespectării clauzelor și condițiilor aplicabile furnizorilor de servicii de echilibrare pentru RI, RRFm și RRFa

Art. 187. — În cazul în care un FSE nu respectă condițiile tehnice de furnizare a produselor standard pentru care a fost calificat cel puțin pentru două situații în decurs de o lună, OTS poate decide să diminueze capacitatea de echilibrare calificată a respectivei(ului)(lor) UFR/GFR sau îi poate retrage calificarea tehnică FSE pentru rezerva de echilibrare a UFR/GFR neconformă, în conformitate cu prevederile procedurii prevăzute la art. 37. În toate situațiile OTS va analiza motivele prezentate de FSE și va lua decizia în mod argumentat.

Art. 188. — În cazul în care un FSE nu respectă condițiile impuse de prevederile prezentului regulament privind plățile pe PE se aplică măsurile prevăzute la secțiunea referitoare la

efectuarea plăților, executarea garanțiilor și penalități de întârziere pe PE.

Art. 189. — În cazul în care un FSE nu respectă obligația de a pune la dispoziția PE capacitatea de echilibrare contractată se aplică prevederile art. 187.

CAPITOLUL IX

Reguli pentru achiziția, transferul de capacitate și decontarea RSF

SECȚIUNEA 9.1

Reguli și condiții pentru furnizorii de RSF

Art. 190. — OTS achiziționează capacitate de RSF, prin mecanisme de piață de la furnizori de RSF calificați care au semnat cu OTS contractul-cadru de furnizare a acestui tip de rezervă, în condiții de transparență, acces neîngrădit și eficiență economică.

Art. 191. — La piața de capacitate de RSF au dreptul să participe doar furnizori de RSF care dețin calificare tehnică pentru acest tip de rezervă, în conformitate cu prevederile art. 154 din Regulamentul (UE) 2017/1.485. Procesul de calificare pentru RSF este descris în procedura de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem, aprobată prin ordin al președintelui ANRE.

Art. 192. — Tranzacțiile încheiate între furnizorul de RSF și OTS stabilesc obligația respectivului furnizor de RSF de a furniza energia corespunzătoare capacității de RSF câștigate pentru ID respectiv.

Art. 193. — Energia corespunzătoare capacității de RSF câștigate este utilizată în cadrul SEN în conformitate cu variația de frecvență din ID respectiv și caracteristicile RSF calificate.

Art. 194. — Energia corespunzătoare capacității de RSF câștigate se livrează fizic și se monitorizează în intervalul de dispecerizare în punctele de livrare unde entitățile componente ale furnizorului de RSF sunt racordate la SEN.

Art. 195. — OTS și furnizorii de RSF au obligația monitorizării RSF *ex post* și/sau în timp real, necesar a fi activate și a celei activate.

Art. 196. — Furnizorii de RSF trebuie să se asigure că sunt posibile monitorizarea activării RSF la nivelul entităților furnizoare, dar și la nivelul UFR sau GFR și transmiterea în timp real către OTS a datelor/înregistrărilor solicitate.

Art. 197. — OTS elaborează și publică pe pagina proprie de internet procedura privind monitorizarea activării RSF în funcționarea curentă a UFR/GFR, procedură care va fi supusă unui proces de consultare publică.

Art. 198. — În cazul unei indisponibilități a unei entități componente a furnizorului de RSF sau în cazul în care UFR sau GFR cu entități tehnice având RLE trebuie să compenseze o eventuală lipsă de RSF, ele vor putea să modifice activarea RSF la entitățile tehnice proprii disponibile sau vor putea cesiona capacitatea indisponibilă, în scopul asigurării furnizării RSF. Modificarea activării RSF trebuie să garanteze continuitatea furnizării RSF.

Art. 199. — Rezerva maximă de RSF va respecta prevederile art. 156 alin. (6) lit. a) din Regulamentul 2017/1.485 și ale art. 3 alin. (10) și ale art. (4) alin. (4) din Propunerea tuturor operatorilor de transport și de sistem din zona sincronă Europa Continentală pentru proprietăți suplimentare ale rezervei pentru

stabilizarea frecvenței (RSF) în conformitate cu art. 154 alin. (2) al Regulamentului (UE) 2017/1.485 al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directe privind operarea sistemului de transport al energiei electrice, aprobată prin Decizia președintelui ANRE nr. 153/2021.

Art. 200. — În cazul în care o componentă a UFR sau GFR devine indisponibilă pentru acest serviciu, transferul de RSF se poate realiza pentru întreaga cantitate contractată sau parțial cu cantități minim egale cu cele înlocuite; transferul se poate realiza între entitățile componente UFR, respectiv GFR în limita totală calificată.

SECȚIUNEA 9.2

Achiziția și decontarea capacității de RSF

Art. 201. — Capacitatea totală de RSF scoasă la licitație este determinată anual la nivel ENTSO-E pentru OTS și corespunde unei abateri de frecvență de +/-200 mHz.

Art. 202. — Achiziția de capacitate de RSF se realizează în bandă simetrică și se efectuează prin intermediul licitațiilor zilnice, pentru o durată contractuală de maximum o zi.

Art. 203. — OTS comunică, până la 1 ianuarie a fiecărui an, cantitatea de RSF minimă necesar a fi achiziționată. Cantitatea este aceeași în toate ID și reprezintă o cantitate minimă.

Art. 204. — Cantitatea minimă achiziționată pe sens de la un UFR/GFR este de 1 MW corespunzătoare unei variații de frecvență de 200 mHz.

Art. 205. — Capacitatea totală calificată a furnizorilor de RSF este publicată pe pagina de internet a OTS.

Art. 206. — Anterior achiziționării capacității de RSF, OTS:

- stabilește una sau mai multe perioade de achiziție pentru o zi de livrare;

- informează asupra volumului total al cantității de rezervă care trebuie achiziționat.

Art. 207. — OTS publică cantitățile de RSF necesar a fi achiziționate în perioada de achiziție respectivă și va anunța detaliile referitoare la licitație:

- cu cel mult două zile lucrătoare înainte de începerea perioadei de achiziție în cazul licitațiilor pentru perioade de achiziție de o zi;

- cu două ore înainte de începerea perioadei de achiziție, în cazul licitațiilor pentru perioade de achiziție de unul sau mai multe intervale.

Art. 208. — În cazul în care la prima rundă de licitație nu se achiziționează întreaga cantitate necesară de RSF, OTS va lua următoarele măsuri:

- va organiza o altă rundă de licitație, pentru ID neacoperite;
- în cazul lipsei de oferte de RSF din care OTS să poată acoperi necesarul de RSF sau al indisponibilității unei rezerve care nu a putut fi înlocuită timp de o oră, OTS are dreptul să solicite oferte pentru întreaga capacitate de RSF pentru o nouă rundă de licitație tuturor furnizorilor de RSF calificați care nu au RSF contractată pe ID neacoperite.

Art. 209. — OTS stabilește și publică conținutul și formatul-cadru al ofertelor, modul de transmitere și de validare a acestora pe pagina de internet a acestuia.

Art. 210. — Fiecare furnizor de RSF transmite OTS ofertele sale de capacitate de RSF. Ofertele de capacitate de RSF se vor transmite agregat pentru toate UFR/GFR.

Art. 211. — Fiecare furnizor de RSF care participă la procesul de achiziție a capacității de RSF poate transmite și are dreptul de a-și actualiza ofertele de capacitate de RSF înainte de ora de închidere a porții pentru procesul de achiziție.

Art. 212. — OTS validează ofertele furnizorilor de RSF imediat după primirea acestora și respinge ofertele care nu îndeplinesc cerințele privind formatul-cadru și/sau pe cele în care capacitatea oferită depășește valoarea totală calificată pentru furnizorii de RSF. În cazul în care respinge o ofertă, OTS informează furnizorul de RSF respectiv și îi comunică motivele respingerii.

Art. 213. — Imediat după ora de închidere a porții pentru procesul de achiziție, OTS alocă capacitatea de RSF ofertată în respectiva licitație pe baza prețului marginal, după cum urmează:

a) ofertele sunt ordonate crescător în funcție de preț. Ofertele cu același preț sunt ordonate cronologic în funcție de marca de timp;

b) dacă suma capacităților ofertate de furnizorii de RSF este mai mică sau egală cu capacitatea RSF care trebuie alocată prin această licitație, toate ofertele vor fi complet acceptate;

c) dacă suma capacităților ofertate de furnizorii de RSF este mai mare decât capacitatea de RSF care trebuie alocată prin această licitație, ofertele sunt acceptate în ordinea prevăzută la lit. a) până la ultima ofertă care completează capacitatea de RSF necesară care poate fi acceptată doar total, nefiind posibilă o acceptare parțială. Având în vedere faptul că din punct de vedere tehnic nu se poate asigura o flexibilitate mare a valorilor maxime de RSF furnizate de către un furnizor de RSF, rezerva totală poate fi mai mare decât RSF minim necesară.

Art. 214. — Prețul ultimei oferte acceptate reprezintă prețul de închidere a licitației pentru fiecare ID, plătit de către OTS tuturor furnizorilor de RSF cu oferte acceptate.

Art. 215. — Furnizorii de RSF pot contesta rezultatele licitației numai în cazul în care există indicii temeinice ale unor neconformități în procesul de evaluare al licitației. Contestația se va transmite la OTS în termen de o oră de la publicarea rezultatului licitației.

Art. 216. — Rezultatul analizei contestației va fi comunicat de către OTS în termen de 3 ore de la primirea contestației de către OTS.

Art. 217. — Rezultatul fiecărei licitații de alocare de capacitate RSF se consemnează în anexe la contractele pentru furnizarea capacității pentru echilibrare încheiate între OTS și furnizorii de RSF.

Art. 218. — Pentru fiecare furnizor de RSF, OTS întocmește o notă lunară de regularizare care cuprinde defalcat volumele de capacitate contractată, realizată și prețurile rezultate din licitație, în termen de 3 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare.

Art. 219. — Fiecare furnizor de RSF care a încheiat un contract de capacitate cu OTS verifică nota lunară de regularizare și, în cazul în care constată neconformități cu prevederile aplicabile, transmite OTS, în termen de o zi lucrătoare de la primirea acesteia, contestații motivate la nota lunară de regularizare.

Art. 220. — OTS analizează contestația furnizorului de RSF și răspunde la aceasta, motivat, în termen de o zi lucrătoare de la primirea contestației, refăcând calculele și corectând notele lunare de regularizare eronate.

Art. 221. — Pentru furnizorii de RSF care n-au trimis contestații se consideră valabile notele lunare de regularizare transmise la termenul inițial.

Art. 222. — Pentru capacitățile de RSF contractate și indisponibile pentru PE, furnizorul de RSF va plăti către OTS o penalizare în conformitate cu prevederile art. 239.

Art. 223. — Fiecare furnizor de RSF emite o factură către OTS cuprinzând sumele corespunzătoare cantităților din capacitățile de RSF realizate, conform informațiilor din nota de regularizare prevăzută la art. 218.

Art. 224. — Facturile sunt emise în prima zi lucrătoare după punerea la dispoziție a notei de regularizare sau, dacă este cazul, a notei de regularizare revizuite în urma corecțiilor.

Art. 225. — (1) OTS plătește sumele aferente capacităților de RSF realizate, în termen de 5 zile de la primirea facturilor de la furnizorii de RSF.

(2) În cazul neîndeplinirii în termen de 30 de zile de la data scadenței a obligațiilor prevăzute la alin. (1), cumpărătorul va plăti în afara sumei datorate majorări de întârziere la această sumă, corespunzătoare ca procent majorării de întârziere datorate pentru neplata la termen a obligațiilor către bugetul de stat, pentru fiecare zi de întârziere, până în ziua plății (exclusiv). Valoarea totală a penalităților nu poate depăși valoarea sumei datorate.

Art. 226. — În situația pierderii capacității integrale sau parțiale a capacității de RSF, furnizorul de RSF va transfera obligația de furnizare a respectivei capacități în cel mult o oră și va informa OTS. În cazul în care furnizorul de RSF nu găsește un alt participant care să preia această cantitate, atunci se aplică procesul prevăzut la art. 208.

Art. 227. — OTS elaborează și publică pe pagina proprie de internet procedura privind funcționarea pieței de capacitate pentru RSF, procedură care va fi supusă unui proces de consultare publică.

SECȚIUNEA 9.3

Transferul capacității RSF

Art. 228. — Furnizorii de RSF pot să își transfere obligațiile privind furnizarea de capacitate de RSF.

Art. 229. — Transferul capacității de RSF se efectuează cu o zi înainte sau în timpul zilei de livrare, cu până la o oră înainte de începerea intervalului de livrare, furnizorii de RSF având obligația informării imediate a OTS despre respectivul transfer.

Art. 230. — Transferul capacității de RSF este permis dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) furnizorul de RSF care preia obligația de furnizare a capacității RSF este calificat pentru acest tip de rezervă;

b) se estimează că transferul capacității de RSF nu va pune în pericol siguranța în funcționare.

Art. 231. — În cazul în care OTS nu permite transferul capacității de RSF, acesta trebuie să motiveze refuzul tuturor furnizorilor de RSF implicați.

Art. 232. — Transferul capacității de RSF se consemnează în anexe la contractele pentru furnizarea serviciului încheiate între OTS și furnizorii de RSF care au participat la transfer. Plata capacității transferate se realizează la valoarea din contractul furnizorului de RSF care cedează obligația, indiferent de obligațiile convenite între furnizorul de RSF cedent și furnizorul de RSF cesionar.

SECȚIUNEA 9.4

Activarea energiei din RSF

Art. 233. — Activarea RSF se realizează în funcție de variația de frecvență a SEN și parametrii tehnici ai FSE.

Art. 234. — Furnizorul de RSF are obligația de a furniza în mod continuu întreaga cantitate de RSF contractată, atât timp cât abaterea de frecvență persistă, dar nu mai puțin de 15 minute și nu mai mult de 30 de minute, în conformitate cu art. 20 din Procedura de calificare tehnică.

Art. 235. — În conformitate cu art. 156 alin. (13) lit. (b) din Regulamentul (UE) 2017/1.485, furnizorul de RSF cu un RLE care limitează capacitatea acestora de a furniza RSF asigură recuperarea rezervoarelor de energie în direcția pozitivă sau în direcția negativă cât mai curând posibil, în termen de 2 ore de la încheierea stării de alertă a SEN.

Art. 236. — În cazul unei declanșări accidentale a UFR/GFR în timpul prestării serviciului, furnizorul de RSF depune toate eforturile în vederea comunicării acestei informații în timp real către OTS.

Art. 237. — Energia de echilibrare realizată de furnizorul de RSF este egală cu media abaterii de frecvență din ID, măsurată la nivelul regulatorului central frecvență-putere, înmulțită cu statismul unității generatoare, condiționat de funcționarea în reglaj de stabilizare a frecvenței. În situația în care furnizorul de RSF participă la RSF cu o singură unitate generatoare, statismul este fie statismul grupului generator sincron, fie panta dependenței frecvență — putere a centralei formate din module generatoare. În situația în care UFR/GFR este format(ă) dintr-o agregare de unități generatoare, energia de echilibrare furnizată de furnizorul de RSF este fie suma energiilor fiecărei unități generatoare componente agregării și care a participat la stabilizarea frecvenței, fie statismul setat la nivelul agregării, dacă furnizorul de RSF a fost calificat în acest mod. Funcționarea în reglaj de stabilizare a frecvenței este detectată prin semnalul binar (on/off) transmis în sistemul EMS — SCADA și ia în calcul perioada de timp în care furnizorul de RSF a furnizat RSF după cum urmează:

în cazul în care $l = 1$,

$$E_{RSF_reducere} = \int_0^{15\ min} k (fm - 50), \text{ pentru } fm > 50$$

$$E_{RSF_creștere} = \int_0^{15\ min} k (50 - fm), \text{ pentru } fm < 50,$$

unde:

l reprezintă valoarea semnalului;

$l = 1$ unitate generatoare cu funcționare în reglaj de stabilizare a frecvenței;

$l = 0$ unitatea generatoare nu funcționează în reglaj de stabilizare a frecvenței;

$E_{RSF_creștere}$, $E_{RSF_scadere}$ — energia furnizată în procesul de stabilizare a frecvenței;

fm — frecvența măsurată la nivelul regulatorului central frecvență – putere;

50 — valoarea de 50 Hz, și anume frecvența nominală;

k — statismul sau factorul de dependență frecvență — putere al furnizorului de RSF.

Art. 238. — Energia de echilibrare realizată de furnizorul de RSF se ia în calcul la stabilirea poziției nete contractuale a PRE, din care UFR sau GFR fac parte.

SECȚIUNEA 9.5

Consecințele în cazul nerespectării clauzelor și condițiilor aplicabile furnizorilor de RSF

Art. 239. — Pentru capacitățile contractate și neasigurate prin notificare, furnizorul de RSF va plăti către OTS o penalizare specifică, corespunzătoare a 100% din prețul de contract rezultat din licitație.

Art. 240. — În cazul în care capacitatea contractată este asigurată, însă UFR/GFR nu răspunde la variațiile de frecvență, furnizorul de RSF respectiv va plăti către OTS o penalizare specifică, corespunzătoare a 100% din prețul de contract rezultat din licitația pentru capacitate.

CAPITOLUL X

SECȚIUNEA 10.1

Reguli privind suspendarea și restabilirea PE și a pieței de capacități RSF

Art. 241. — Reguli privind suspendarea și restabilirea activităților de piață pentru PE și modul de acțiune al OTS în acest caz sunt stabilite de prevederile Regulilor privind suspendarea și restabilirea activităților de piață aprobate prin ordin al președintelui ANRE.

SECȚIUNEA 10.2

Reguli privind decontarea capacității de echilibrare și a energiei de echilibrare în România în cazul de suspendare a activităților de piață

Art. 242. — Reguli privind decontarea capacității de echilibrare și a energiei de echilibrare în situația de suspendare a activităților de piață și modul de acțiune al OTS în acest caz sunt stabilite de prevederile Regulilor privind suspendarea și restabilirea activităților de piață aprobate prin ordin al președintelui ANRE.

CAPITOLUL XI

Dispoziții finale

Art. 243. — OTS publică prezentul regulament pe pagina proprie de internet în termen de 2 zile de la publicarea acestuia în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 244. — OTS elaborează, consultă public și publică pe pagina proprie de internet procedurile prevăzute în prezentul regulament în termen de 6 luni de la publicarea prezentului regulament în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 245. — Până la data aplicării regulamentului, activitățile de implementare care se realizează, după caz, de către OTS, OD și FSE sunt următoarele:

a) reevaluarea capacităților necesare și disponibile pentru furnizarea fiecărui tip de rezervă de servicii de echilibrare;

b) calificarea FSE pentru fiecare tip de produs standard și calificarea pentru furnizarea de RSF conform prevederilor Procedurii de calificare tehnică;

c) dezvoltarea și implementarea de noi funcții în sistemul EMS — SCADA necesare pentru ca OTS să utilizeze platforma europeană pentru produsul standard de RRFa;

d) modificarea configurației platformei PE existente, conform cerințelor din prezentul regulament în termen de 9 luni de la publicarea acestuia în Monitorul Oficial al României, Partea I.

REGULAMENT

privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea

CAPITOLUL I

Scop și domeniu de aplicare

Art. 1. — Prezentul regulament se aplică tuturor participanților la piață, în scopul stabilirii regulilor pentru:

a) înregistrarea ca părți responsabile cu echilibrarea, retragerea/revocarea înregistrării ca parte responsabilă cu echilibrarea, transferarea responsabilității echilibrării către alte părți responsabile cu echilibrarea, precum și stabilirea consecințelor în cazul nerespectării clauzelor și condițiilor aplicabile părților responsabile cu echilibrarea;

b) transmiterea datelor și informațiilor care urmează să fie livrate către operatorul de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea în vederea calculării dezechilibrului pe fiecare interval de decontare a dezechilibrelor;

c) determinarea dezechilibrului generat de către o parte responsabilă cu echilibrarea în sistemul electroenergetic național în fiecare interval de decontare a dezechilibrelor;

d) decontarea dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea într-un mod care să reflecte costurile cu echilibrarea sistemului electroenergetic național, astfel încât părțile responsabile cu echilibrarea să fie încurajate să se echilibreze înainte de momentul livrării și să nu agraveze dezechilibrul sistemului.

CAPITOLUL II

Abrevieri și definiții

Art. 2. — În înțelesul prezentului regulament, abrevierile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *ACE* — eroarea reglajului din zonă;

b) *ANRE* — Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;

c) *Clauze și condiții pentru furnizorii de servicii de sistem și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței* — Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței, aprobat prin ordin al președintelui ANRE;

d) *CPT* — consum propriu tehnologic;

e) *DD* — declarație de disponibilitate;

f) *EIC* — Codul de identificare a Rețelei europene a operatorilor de sisteme de transport de energie electrică (European network of transmission system operators for electricity Identification Code);

g) *EMS* — *SCADA* — Sistemul SCADA al operatorului de transport și de sistem (Energy Management System — Supervisory Control and Data Acquisition);

h) *ENTSO-E* — Rețeaua europeană a operatorilor de sisteme de transport de energie electrică;

i) *FSE* — furnizor de servicii de echilibrare;

j) *FSKAR* — platforma europeană dedicată pentru decontarea volumului schimburilor planificate de energie pentru stabilizarea frecvenței în aria sincronă Europa Continentală, ACE și a perioadei corespunzătoare rampelor;

k) *FUI* — furnizor de ultimă instanță;

l) *GFR* — grup de furnizare a rezervelor;

m) *ID* — interval de decontare;

n) *NP* — notificare de program;

o) *ODDPRE* — operatorul de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea;

p) *OPEED* — operatorul pieței de energie electrică desemnat;

q) *OM* — operator de măsurare;

r) *OMEPA* — operatorul de măsurare a energiei pe piața angro, structură organizatorică internă din cadrul operatorului de transport și de sistem;

s) *OR* — operator de rețea;

t) *OTS* — operatorul de transport și de sistem;

u) *PE* — piața de echilibrare;

v) *PI* — piața intrazilnică;

w) *PRE* — parte responsabilă cu echilibrarea;

x) *PRE* — *PI* — partea responsabilă cu echilibrarea constituită de OPEED în calitate de contraparte pentru tranzacțiile încheiate pe PI;

y) *PRE* — *PZU* — partea responsabilă cu echilibrarea constituită de OPEED în calitate de contraparte pentru tranzacțiile încheiate pe piața pentru ziua următoare;

z) *PZU* — piața pentru ziua următoare;

aa) *Regulament de furnizare* — Regulamentul de furnizare a energiei electrice la clienții finali, aprobat prin ordin al președintelui ANRE;

bb) *Reguli de măsurare* — Regulile comerciale privind colectarea, prelucrarea și transmiterea valorilor măsurate de energie electrică, aprobate prin ordin al președintelui ANRE;

cc) *Regulament de preluare* — Regulamentul de preluare de către furnizorii de ultimă instanță a clienților finali care nu au asigurată furnizarea energiei electrice din nicio altă sursă, aprobat prin ordin al președintelui ANRE;

dd) *Regulamentul (UE) 2017/2.195* — Regulamentul (UE) 2017/2.195 al Comisiei din 23 noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică;

ee) *Regulamentul (UE) 2017/1.485* — Regulamentul (UE) 2017/1.485 al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice;

ff) *ROPEX_DAM_Base* — indice de preț determinat pentru fiecare zi a anului ca medie aritmetică a prețurilor de închidere a PZU corespunzătoare celor 24 de intervale orare;

gg) *RSF* — rezerve pentru stabilizarea frecvenței;

hh) *SB* — schimb bloc;

ii) *SEN* — sistemul electroenergetic național;

jj) *SN* — schimburi neintenționate;

kk) *UE* — Uniunea Europeană;

ll) *UFR* — unitate de furnizare a rezervelor.

Art. 3. — În înțelesul prezentului regulament, termenii și expresiile folosite au semnificațiile definite în:

a) art. 2 din Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE;

b) art. 2 din Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică;

c) art. 3 din Regulamentul (UE) 2017/2.195 al Comisiei din 23 noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică;

d) art. 2 din Regulamentul (UE) 2016/631 al Comisiei din 14 aprilie 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a instalațiilor de generare;

e) art. 3 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 4. — În înțelesul specific prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. *agregator* — participant la piață implicat în agregare, așa cum este definit la art. 2 pct. 43 din Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică;

2. *bancă de decontare* — bancă la care o PRE/OTS și-a deschis contul bancar din/în care se achită/încasează obligațiile de plată/drepturile de încasare înscrise în notele de informare pentru decontare emise de ODDPRE, prevăzute în facturi;

3. *consum net* — energia pe care un consumator de energie electrică o preia din rețelele electrice de transport/distribuție ale SEN;

4. *consum propriu tehnologic al rețelelor* — diferența dintre energia electrică măsurată la intrarea în rețeaua electrică și energia electrică măsurată la ieșirea din rețeaua electrică respectivă, reprezentând pierderile de energie electrică aferente rețelei, precum și energia electrică preluată din rețea, dar nefacturată, din cauza neînregistrării de către grupurile de măsurare;

5. *convenția de asumare a responsabilității echilibrării* — convenție standardizată elaborată de OTS în urma unui proces de consultare publică, în conformitate cu prevederile prezentului regulament, care prevede drepturile și responsabilitățile reciproce dintre OTS și o PRE; aceasta se semnează de OTS și de participantul care solicită să fie înregistrat ca PRE;

6. *echipament de contorizare pe interval* — echipament de măsurare capabil să măsoare, precum și să stocheze și să transmită valorile măsurate ale cantităților de energie activă și reactivă transportate, livrate într-un punct de măsurare, în fiecare ID;

7. *livrare contractuală* — cantitatea de energie electrică ce se consideră ca fiind livrată de la sau către o PRE în baza obligațiilor contractuale încheiate de către participanții la piață din cadrul PRE conform prevederilor legale, inclusiv importurile și exporturile, tranzacțiile încheiate pe PZU și pe PI notificate și tranzacțiile încheiate pe PE, într-un ID;

8. *livrare măsurată* — livrările de energie electrică ce sunt măsurate într-un punct de măsurare dintre SEN și un producător sau un consumator, după caz, sau într-un punct de schimb între rețeaua electrică a unui OR și rețeaua electrică a altui OR, precum și CPT al unei rețele electrice, într-un ID;

9. *luna de livrare* — luna în care are loc livrarea efectivă/consumul energiei electrice;

10. *operator de decontare a dezechilibrelor PRE* — entitate organizatorică desemnată potrivit legii și/sau reglementărilor în vigoare pentru stabilirea dezechilibrelor cantitative și valorice ale PRE;

11. *operator de rețea* — orice persoană fizică sau juridică ce deține, sub orice titlu, o rețea electrică de distribuție/transport și care răspunde de exploatarea, de întreținerea și, dacă este necesar, de dezvoltarea rețelei de distribuție/transport într-o anumită zonă și, după caz, a interconexiunilor acesteia cu alte sisteme, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a rețelei de distribuție/transport de a satisface un nivel rezonabil al cererii de distribuție/transport de energie electrică;

12. *poziția netă contractuală* — diferența dintre obligațiile de livrare contractuale ale unei PRE și obligațiile de achiziție contractuale ale respectivei PRE într-un interval de decontare;

13. *poziția netă măsurată* — diferența dintre producția netă însumată pentru toți producătorii de energie electrică pentru care respectiva PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării și consumul net însumat pentru toți consumatorii de energie electrică pentru care respectiva PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării, inclusiv CPT al rețelei electrice a unui OR, dacă acesta și-a transferat responsabilitatea echilibrării CPT către acea PRE, într-un ID;

14. *proces de compensare a dezechilibrelor* — proces convenit între OTS, care permite evitarea activării simultane a rezervelor de restabilire a frecvenței în direcții opuse, luând în considerare abaterile respective de reglaj la restabilirea frecvenței, precum și rezervele de restabilire a frecvenței activate, și corectând în mod corespunzător contribuția proceselor de restabilire a frecvenței implicate;

15. *producția netă* — energia electrică ce este livrată de o unitate de producție în rețelele electrice de transport/distribuție ale SEN, egală cu diferența dintre energia produsă, măsurată la bornele generatoarelor, și CPT asigurat din producția proprie;

16. *punct de schimb* — punctul fizic în care rețeaua electrică a unui OR este racordată la rețeaua electrică a altui OR sau în care s-a convenit formal delimitarea sa, printr-un punct de măsurare;

17. *punct de măsurare* — locul de racordare la care este conectată aparatura și ansamblul instalațiilor care servesc la măsurarea puterii și energiei electrice;

18. *registru PRE* — registru public întocmit și actualizat de OTS care conține informații specifice despre PRE înregistrate;

19. *registru de serviciu pe sistem* — registru întocmit și actualizat de fiecare OR care conține informații specifice despre utilizatorii de rețea electrică înregistrați;

20. *responsabilitatea echilibrării* — responsabilitatea fiecărui participant la piață față de OTS pentru menținerea echilibrului între valorile realizate și contractate ale producției, consumului și schimburilor de energie electrică proprii, după caz, și pentru suportarea financiară a eventualelor dezechilibre;

21. *schimb neintenționat* — cantitatea de energie electrică schimbată neintenționat de SEN cu sistemele electroenergetice vecine din zona sincronă Europa Continentală calculată de o platformă informatică europeană dedicată aferentă acestor schimburi neintenționate;

22. *tranzacție* — convenție încheiată între două părți pentru transferul comercial de energie electrică, conform dispozițiilor prezentului regulament;

23. *tranzacție angajată pe PE* — tranzacție stabilită pe PE între OTS și un FSE, respectiv un alt OTS conector, pentru furnizarea energiei de echilibrare;

24. *zi de livrare* — ziua în care are loc livrarea efectivă/consumul energiei de echilibrare.

CAPITOLUL III

Responsabilitatea echilibrării pentru PRE

SECȚIUNEA 3.1

Principii generale

Art. 5. — Conceptul de responsabilitate a echilibrării și stabilirea PRE asigură:

a) închiderea pozițiilor aferente tranzacțiilor cu energie electrică pe piața de energie electrică într-un mod ordonat și just;

b) stabilirea înainte de ID a balanței de energie electrică în SEN;

c) separarea tranzacțiilor financiare de cele fizice;

d) decontarea corectă a tranzacțiilor cu energie electrică pe piață.

Art. 6. — Participanții la piață care devin activi pe piața de energie electrică își asumă responsabilitatea financiară pentru dezechilibrele pe care le cauzează în sistem; aceștia depun eforturi pentru a fi echilibrați și/sau contribuie la echilibrarea SEN.

Art. 7. — Aplicarea conceptului responsabilității echilibrării în prezentul regulament are ca obiectiv stimularea participanților de a se echilibra înainte de ID, prin modul de stabilire a responsabilității financiare pentru dezechilibrele dintre producția

netă și consumul realizat și schimburile de energie electrică notificate conform contractelor, permițând totodată diminuarea aplicării măsurilor penalizatoare asupra participanților la piață, în limitele prevăzute de prezentul regulament.

Art. 8. — Prezentul capitol stabilește regulile și condițiile referitoare la:

- a) înregistrarea PRE, transferarea responsabilității către altă PRE, retragerea/revocarea PRE;
- b) alocarea responsabilității echilibrării către participanții la piață înregistrați ca PRE;
- c) drepturile și obligațiile PRE;
- d) alocarea locurilor de producere/locurilor de consum, inclusiv CPT al unei rețele, către PRE;
- e) înființarea și completarea registrului pentru PRE de către OTS.

SECȚIUNEA 3.2

Obligația asumării responsabilității echilibrării, drepturi și limitări

Art. 9. — Responsabilitatea echilibrării revine participanților la piață pentru:

a) asigurarea echilibrului între producția măsurată în punctele de măsurare aferente locurilor de producere, achizițiile contractate notificate/energia de echilibrare activată pe PE și importurile contractate de energie electrică notificate, pe de o parte, și consumul măsurat în punctele de măsurare aferente locurilor de consum/CPT determinat aflate în responsabilitatea sa, vânzările contractate notificate/energia de echilibrare activată pe PE și exporturile contractate de energie electrică notificate, pe de altă parte;

b) asumarea responsabilității financiare față de OTS pentru toate dezechilibrele fizice care apar datorită lipsei egalității între producția netă măsurată în punctele de măsurare aferente locurilor de producere, achiziția contractată notificată/energia de echilibrare activată pe PE, importul contractat notificat, pe de o parte, și consumul măsurat în punctele de măsurare aferente locurilor de consum, inclusiv CPT, aflate în responsabilitatea sa, vânzările contractate notificate/energia de echilibrare activată pe PE și exportul contractat notificat de energie electrică, pe de altă parte.

Art. 10. — Participantul la piață își asumă contractual responsabilitatea financiară a echilibrării față de OTS prin înregistrarea ca PRE sau, în cazul clienților finali care nu participă la piața angro în nume propriu, prin transferul implicit al acestei responsabilități către PRE înregistrată de către furnizorul/unul din furnizorii săi.

Art. 11. — Furnizorii de energie electrică care achiziționează energia electrică produsă și livrată în rețeaua electrică de către prosumatorii care dețin centrale electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu puterea instalată de cel mult 100 kW pe loc de consum și încheie contracte de vânzare-cumpărare a energiei electrice în temeiul Ordinului președintelui ANRE nr. 90/2015 privind aprobarea contractelor-cadru pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, cu modificările ulterioare, și pentru modificarea Contractului-cadru de vânzare-cumpărare a energiei electrice produse de prosumatorii care dețin centrale electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu puterea instalată de cel mult 100 kW pe loc de consum, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 227/2018, cu modificările ulterioare, sunt obligați să își asume responsabilitatea financiară pentru plata dezechilibrelor generate pe piața de energie electrică de către prosumatorii respectivi.

Art. 12. — În vederea facilitării funcționării pieței de energie electrică, participanților la piață li se permite să își transfere integral responsabilitatea echilibrării unei PRE care a fost

înregistrată la OTS doar în situația în care, după transfer, aceasta se încadrează în dimensiunea maximă a PRE stabilită conform prevederilor prezentului regulament. PRE care preia responsabilitatea echilibrării altui/altor participant/participanți la piață înregistrați ca PRE are obligația să utilizeze metoda unică de repartizare între PRE membre a costurilor/veniturilor care îi revin conform prezentului regulament și să transmită la OTS situația dezechilibrelor înregistrate de fiecare participant la piață pentru care și-a asumat responsabilitatea echilibrării, separat pentru fiecare ID din luna de livrare.

Art. 13. — Pe perioada transferului responsabilității echilibrării de la un participant înregistrat ca PRE către alt participant înregistrat ca PRE, prevederile din prezentul regulament se aplică PRE celei din urmă, conform dimensiunii și structurii acesteia rezultate în urma transferului.

Art. 14. — Dacă un participant la piață este revocat ca PRE se va considera că acesta are toate responsabilitățile unei PRE înregistrate, fiind răspunzător pentru toate cheltuielile aferente restante, fără a avea dreptul de a participa la piața de energie electrică și considerând SB cu alte PRE egale cu zero.

Art. 15. — Un participant la piață își poate asuma responsabilitatea echilibrării prin intermediul unei singure PRE pentru toate activitățile din sectorul energiei electrice pe care le desfășoară sau își poate transfera responsabilitatea echilibrării unei singure PRE.

Art. 16. — Fac excepție de la aplicarea prevederilor art. 15 situațiile prevăzute la art. 25—28 și art. 138 pentru OTS, OD concesionar, OPEED, FSE, participantul la piață având în gestiune locuri de producere sau instalații de stocare aflate în perioada de probe, care nu vor face parte din UFR/GFR.

Art. 17. — Fiecare loc de producere și fiecare loc de consum, inclusiv CPT al unui OR, se află în responsabilitatea unei PRE.

Art. 18. — În cazul unui loc de consum și de producere, a unei capacități de stocare sau a unui loc de producere/consum cu capacități de stocare, acesta este considerat loc de producere în ID în care valoarea măsurată în punctul de delimitare indică o injecție de energie electrică în rețele și loc de consum în ID în care valoarea măsurată indică o extragere de energie electrică din rețele.

Art. 19. — Fiecare punct de schimb între rețelele a doi OR este luat în considerare la determinarea CPT al fiecăruia din cei doi OR, în cadrul fiecărei PRE care deține responsabilitatea echilibrării pentru fiecare dintre aceștia.

Art. 20. — În cazul consumatorului deservit simultan de mai mulți furnizori la un loc de consum, doar unul dintre aceștia își asumă responsabilitatea echilibrării respectivului loc de consum, denumit în prezentul regulament *furnizor principal*.

Art. 21. — În cazul consumatorului care participă activ la piață prin intermediul unui agregator independent, furnizorul principal își asumă responsabilitatea echilibrării respectivului loc de consum, responsabilitatea echilibrării agregatorului realizându-se prin intermediul transferului de energie dintre PRE în care este înregistrat și PRE în care este înregistrat furnizorul principal, stabilit la un nivel care depinde de consumul măsurat al acestuia și de consumul de referință aferent pieței pe care a participat; în situațiile în care consumatorul participă frecvent la piață, astfel încât nu este posibilă realizarea curbei de referință a consumului pentru piețele anterioare PE, consumul de referință pentru aceste piețe se consideră la nivelul valorii de consum prestabilite prevăzute în contractul de furnizare al consumatorului.

Art. 22. — Transferul responsabilității echilibrării unui participant la piață înregistrat ca PRE către altă PRE este permis cu respectarea prevederilor art. 55.

Art. 23. — În cazul în care în perioada care urmează transferului responsabilității echilibrării se constată că PRE rezultată nu mai respectă prevederile art. 55, nerespectare

constatată în baza analizei valorilor actualizate lunar ale dimensiunii PRE conform informațiilor prevăzute în cadrul secțiunii pentru calculul dimensiunii PRE din prezentul regulament, OTS are dreptul să limiteze respectiva PRE în a-și asuma responsabilitatea echilibrării pentru alți participanți la piață și să ceară acesteia revenirea la încadrarea în limitele specificate într-o perioadă de maximum 6 luni. Această solicitare se face transparent, pe baza unei analize descrise în procedura operațională pentru constituirea, actualizarea și utilizarea garanțiilor financiare pe piața de echilibrare elaborată de OTS în urma unui proces de consultare publică.

Art. 24. — Exportul și importul sunt alocate PRE în conformitate cu notificările de program ale respectivelor PRE, transmise și aprobate conform prevederilor prezentului regulament.

Art. 25. — OPEED își asumă responsabilitatea echilibrării pentru toate tranzacțiile comerciale în care se angajează în calitate de contraparte, separat pentru tranzacțiile pe PZU și pentru cele pe PI.

Art. 26. — OPEED nu are dreptul să își asume responsabilitatea echilibrării pentru:

a) niciun loc de producere/loc de consum, inclusiv CPT al unei rețele; sau

b) nicio altă PRE.

Art. 27. — OTS înființează PRE separate pentru:

a) administrarea diferențelor dintre cantitatea de energie electrică achiziționată pentru acoperirea CPT al rețelei electrice de transport și CPT realizat în fiecare ID;

b) operațiunile comerciale realizate ca agent de transfer pentru PZU în funcționare cuplată;

c) operațiunile comerciale realizate ca agent de transfer pentru PI în funcționare cuplată;

d) operațiunile comerciale realizate pe piață în vederea alimentării propriilor locuri de consum, altele decât CPT.

Art. 28. — Fiecare OD concesionar înființează o PRE distinctă pentru administrarea diferențelor dintre cantitatea de energie electrică achiziționată pentru acoperirea CPT al rețelei sale electrice și CPT al rețelei respective realizat în fiecare ID.

Art. 29. — Fiecare PRE transmite notificări de program conform prevederilor secțiunii referitoare la notificările de program din prezentul regulament.

Art. 30. — Fiecare PRE își asumă responsabilitatea financiară față de OTS pentru suma dezechilibrelor între producție, achiziție, import, consum, vânzări și export pentru participanții la piață, pentru care are responsabilitatea echilibrării. Dezechilibrele cantitative și financiare sunt determinate și decontate conform prevederilor din prezentul regulament.

Art. 31. — Fiecare PRE menține pe cheltuiala sa toate sistemele de comunicație necesare pentru transmiterea NP, precum și pentru recepționarea notificărilor de la OTS conform prevederilor prezentului regulament.

Art. 32. — Fiecare PRE împuternicește cel puțin o persoană de contact care să acționeze în numele său și care să țină legătura cu OTS pe tot parcursul fiecărei zile calendaristice.

Art. 33. — Fiecare PRE furnizează OTS garanții financiare pentru acoperirea riscurilor de neplată către acesta a obligațiilor rezultate din dezechilibrele înregistrate, conform unei proceduri elaborate de OTS după un proces de consultare publică.

Art. 34. — Suplimentar condițiilor prevăzute în prezentul regulament, fiecare PRE are drepturile și trebuie să îndeplinească obligațiile corelative prevăzute în convenția de asumare a responsabilității echilibrării, încheiată cu OTS.

Art. 35. — Drepturile și obligațiile unei PRE prevăzute în convenția de asumare a responsabilității echilibrării sunt transferabile numai în condițiile prevăzute în prezentul regulament și cu acceptul OTS.

SECȚIUNEA 3.3

Înregistrarea participanților la piață ca PRE

Art. 36. — Participantul la piață trebuie să solicite în scris către OTS înregistrarea ca PRE. Cererea de înregistrare a PRE se completează conform unei proceduri elaborate de OTS în urma unui proces de consultare publică și publicată de OTS pe pagina proprie de internet.

Art. 37. — Fiecare cerere de înregistrare a PRE conține cel puțin următoarele informații:

a) numele complet, sediul și datele de contact ale solicitantului, codul EIC;

b) numărul licenței/deciziei de confirmare a dreptului de furnizare/trading a solicitantului, după caz, pentru activitățile care potrivit legii necesită deținerea unei licențe;

c) numele și datele de contact ale persoanelor împuternicite să acționeze în numele solicitantului;

d) capacitatea instalată a fiecărei unități de producție pe care solicitantul o exploatează și a fiecăreia din cele pentru care își asumă responsabilitatea echilibrării;

e) lista locurilor de consum pentru care solicitantul își asumă responsabilitatea echilibrării și capacitatea agregată a acestora.

Art. 38. — În termen de două zile lucrătoare de la primirea unei solicitări de înregistrare a unei PRE, OTS:

a) verifică corectitudinea informațiilor furnizate de solicitant;

b) transmite solicitantului convenția de asumare a responsabilității echilibrării;

c) stabilește garanția financiară inițială care trebuie asigurată de solicitant și îl informează pe acesta asupra cuantumului garanției financiare inițiale.

Art. 39. — În situația în care nu sunt transmise toate informațiile prevăzute la art. 37, OTS solicită completări, iar termenul prevăzut la art. 38 se suspendă până la îndeplinirea solicitării OTS.

Art. 40. — OTS aprobă o cerere de înregistrare a unei PRE în cel mult 5 zile lucrătoare, dacă se îndeplinesc următoarele condiții:

a) informațiile transmise de solicitant nu conțin, după cunoștința OTS, nicio informație falsă;

b) solicitantul deține, în cazurile prevăzute de lege, o licență/decizie de confirmare a dreptului de furnizare/trading valabilă;

c) solicitantul a completat și a semnat convenția de asumare a responsabilității echilibrării;

d) solicitantul a constituit garanția financiară inițială.

Art. 41. — În situația în care OTS a decis că nu poate aproba o solicitare, informează de îndată solicitantul, motivându-și decizia. Dacă solicitarea a fost respinsă motivat din lipsa informațiilor sau pentru neconstituirea garanției financiare, termenul prevăzut la art. 40 va fi prelungit cu cel mult două zile lucrătoare de la primirea de către OTS a informațiilor lipsă sau până la constituirea garanției financiare solicitate, dar nu mai mult de 10 zile lucrătoare de la primirea solicitării.

Art. 42. — Îndată ce a aprobat solicitarea, OTS:

a) semnează convenția de asumare a responsabilității echilibrării și transmite o copie către noua PRE;

b) înscrie noua PRE în registrul pentru PRE;

c) informează ODDPRE și pe toți OD în calitate de OM asupra înregistrării noii PRE, precum și asupra datei de la care noii PRE i se permite să funcționeze.

Art. 43. — Noua PRE își poate exercita drepturile și obligațiile ulterior aprobării de către OTS a cererii de înființare a PRE și înregistrării sale în registrul pentru PRE.

Art. 44. — OTS actualizează permanent informațiile înscrise în registrul pentru PRE și le publică pe pagina proprie de internet.

SECȚIUNEA 3.4

Garanții de plată a obligațiilor PRE

Art. 45. — OTS are dreptul să solicite participanților la piață depunerea unei garanții înainte ca respectivul participant la piață să fie înregistrat ca PRE; în cazul în care o PRE este înregistrată de către un participant la piață care este înregistrat ca FSE în conformitate cu Clauzele și condițiile pentru FSE și furnizorii de RSF, iar această PRE nu a preluat responsabilitatea echilibrării altor participanți la piață, OTS poate accepta o garanție comună pentru obligațiile de plată ale participantului la piață atât în calitate de PRE, cât și de FSE.

Art. 46. — (1) Garanția furnizată de un participant la piață înregistrat ca PRE poate limita dimensiunea maximă a acelei PRE, determinată conform prevederilor art. 55, și/sau volumul corespunzător al schimburilor bloc, exporturilor și importurilor.

(2) Modul de aplicare a prevederilor alin. (1) trebuie prevăzut în detaliu de către OTS în procedura menționată la art. 47 și are drept scop corelarea la nivelul garanției depuse a sumei dintre vânzările nete, consumul și exportul respectivei PRE pe perioada de risc, evaluate în baza informațiilor privind cantitățile de energie electrică tranzacționate conform contractelor de vânzare-cumpărare încheiate și cu considerarea prețului mediu de dezechilibru pe ultimele 3 luni.

(3) Limitarea prevăzută la alin. (2) este solicitată în cazul constatării unor potențiale dezechilibre semnificative și/sau înregistrării de întâzieri la plată urmate de utilizarea garanțiilor, fără ca acestea să fie reconstituite ulterior la nivelul necesar.

Art. 47. — (1) OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, procedura pentru determinarea necesarului și a tipurilor de garanții solicitate, pentru realizarea și verificarea constituirii garanțiilor și suplimentării acestora, dacă este cazul, precum și de utilizare a disponibilului rămas din garanția depusă de către PRE.

(2) Nivelul garanției solicitate ține seama de probabilitatea ca diferența dintre obligațiile de plată și drepturile de încasare ale PRE la nivel lunar către OTS să fie pozitivă și este adaptat în concordanță cu eventualele întâzieri la plată înregistrate în perioade anterioare.

(3) OTS publică pe pagina proprie de internet procedura prevăzută la alin. (1).

SECȚIUNEA 3.5

Dimensiunea PRE

Art. 48. — Fiecare OR trebuie să transmită lunar OTS informații privind dimensiunea fiecărei PRE din zona de activitate proprie.

Art. 49. — Nu mai târziu de a 5-a zi lucrătoare a fiecărei luni calendaristice, fiecare OR transmite OTS și fiecărei PRE următoarele informații din zona de licență proprie:

a) valoarea însumată a producției anuale estimate pentru unitățile de producție, pentru care respectiva PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării;

b) valoarea însumată a consumului anual estimat pentru consumatorii de energie electrică, pentru care respectiva PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării.

Art. 50 — Producțiile și consumurile anuale estimate pentru următoarele 12 luni, transmise conform prevederilor art. 49, pot avea la bază următoarele informații, fără a se limita la acestea:

a) cantitățile anuale estimate pentru CPT, utilizate de respectivul OR pentru determinarea tarifelor de rețea;

b) producția sau consumul anual, după cum este cazul, înregistrate în ultimele 12 luni pentru respectivul loc de producere/loc de consum; sau

c) în cazul unui loc de producere/loc de consum pentru care nu sunt disponibile date, o estimare cât mai realistă a cantităților anuale, așa cum au fost convenite de furnizorul locului de consum și/sau de OR cu respectivul utilizator de rețea electrică și/sau PRE.

Art. 51. — În situația în care datele transmise de un OR conform prevederilor art. 49 sunt incorecte, respectiva PRE le poate contesta la OR într-un interval de 5 zile lucrătoare de la data la care au fost transmise. Dacă o PRE nu a transmis nicio contestație în acest interval, atunci datele transmise conform prevederilor art. 49 se consideră ca fiind confirmate de respectiva PRE.

Art. 52. — Un OR verifică orice contestație primită în legătură cu datele transmise conform prevederilor art. 49 în termen de 5 zile lucrătoare după primirea contestației și trebuie să comunice respectivei PRE rezultatul analizei. Dacă datele au fost incorecte, OR transmite datele corectate către OTS și respectiva PRE.

Art. 53. — OTS și orice OR pot conveni să limiteze schimbul lunar de informații dintre ei, necesar conform prezentei secțiuni, numai la datele care s-au modificat față de luna anterioară.

Art. 54. — În fiecare lună calendaristică, după transmiterea de către OR a informațiilor prevăzute la art. 49, OTS determină dimensiunea totală a fiecărei PRE prin agregarea informațiilor și le comunică PRE.

Art. 55. — Dimensiunea unei PRE nu poate depăși 30% din producția netă totală injectată în SEN în anul precedent și/sau 30% din consumul net total din SEN în anul precedent.

SECȚIUNEA 3.6

Retragerea și revocarea înregistrării ca PRE

Art. 56. — În situația încetării activității pe piața de energie electrică a unui participant la piață, acesta informează OTS în scris referitor la retragerea sa ca PRE. OTS stabilește și publică condițiile și formatul-cadru pentru o astfel de solicitare de retragere, în procedura prevăzută la art. 36.

Art. 57. — Participanții la piață înregistrați ca PRE care nu mai pot respecta obligațiile ce decurg din prezentul regulament trebuie să informeze fără întârziere OTS.

Art. 58. — OTS poate decide din proprie inițiativă să revoce înregistrarea ca PRE a unui participant la piață, pentru oricare dintre următoarele cauze:

a) OTS constată că:

- (i) garanțiile financiare furnizate de PRE sunt mai mici decât suma necesară pentru această PRE; și
- (ii) PRE nu a reușit să crească nivelul garanțiilor la valoarea solicitată, în termen de 9 zile lucrătoare de la data la care OTS i-a cerut; și/sau
- (iii) PRE nu a redus dimensiunea PRE în termenul prevăzut la pct. (ii), astfel încât garanțiile financiare constituite să fie suficiente sau pentru a se încadra în prevederile procedurii prevăzute la art. 47; și/sau
- (iv) PRE nu și-a transferat în termen de 9 zile lucrătoare responsabilitatea echilibrării către altă PRE, care să își fi majorat în acest interval garanțiile financiare până la suma care acoperă nivelul solicitat de OTS; sau

b) OTS i se aduce la cunoștință falimentul sau lichidarea participantului la piață; sau

c) ANRE a informat OTS cu privire la expirarea/retragerea/suspendarea licenței/dreptului de tranzacționare a/al respectivului participant la piață.

Art. 59. — OTS poate, de asemenea, revoca înregistrarea unei PRE dacă participantul la piață respectiv nu și-a îndeplinit în mod repetat sau pentru o perioadă prelungită de timp celelalte obligații care decurg din prezentul regulament, în cazul unor abateri semnificative și/sau frecvente. În acest caz, OTS are dreptul să revoce PRE numai după notificarea participantului la piață și a celorlalte părți prevăzute la art. 61 și numai dacă acesta nu și-a îndeplinit obligațiile respective în termen de 10 zile lucrătoare de la notificarea prevăzută la art. 60.

Art. 60. — Cu 10 zile lucrătoare înainte de a decide dacă revocă înregistrarea ca PRE a unui participant la piață conform prevederilor art. 58 lit. a) sau art. 59, precum și în cazurile de retragere la cererea expresă a acestuia, OTS trebuie să îl notifice pe participantul la piață cu privire la declanșarea și termenele procedurii de revocare.

Art. 61. — În situația în care motivele revocării subzistă, după două zile lucrătoare de la notificarea prevăzută la art. 60 OTS:

a) notifică ODDPRE, toți distribuitorii în rețelele cărora PRE avea puncte de măsurare, precum și participanții la piață înregistrați ca PRE, care aveau responsabilitatea echilibrării transferată acestei PRE, precum și alte PRE-uri cu care a avut schimburi bloc în ultimele 6 luni, cu privire la posibilitatea și termenul de revocare;

b) publică pe pagina proprie de internet o atenționare referitoare la posibilitatea revocării PRE, adresată participanților la piața de energie electrică și PRE cu care această PRE avea contracte/notifica schimburi bloc.

Art. 62. — În situația în care motivele revocării au fost eliminate până la împlinirea termenelor de conformare prevăzute la art. 58 lit. a) sau la art. 59, OTS publică în termen de o zi pe pagina proprie de internet o informare cu privire la menținerea ca PRE a participantului la piață.

Art. 63. — Dacă la împlinirea termenelor prevăzute la art. 58 lit. a) sau la art. 59 motivele revocării PRE subzistă, în ziua următoare OTS revocă PRE și:

a) nu mai târziu de ora 9,00, anunță pe pagina proprie de internet revocarea participantului la piață ca PRE și transmite o notificare în acest sens tuturor OD concesionari;

b) radiază respectiva PRE din registrul pentru PRE și publică versiunea actualizată a registrului PRE;

c) transmite ANRE informațiile prevăzute în Regulamentul de preluare;

d) solicită ANRE retragerea/suspendarea licenței participantului respectiv, dacă revocarea nu s-a realizat din acest motiv, prezentând toată motivația pentru revocare.

Art. 64. — În situația în care înregistrarea ca PRE a unui participant la piață este revocată în temeiul prevederilor art. 58 lit. a) sau art. 59, revocarea produce efecte pentru ziua următoare publicării versiunii actualizate a registrului PRE.

Art. 65. — Dacă motivul revocării este cel prevăzut la art. 58 lit. b) sau c), revocarea produce efecte de la data de la care participantul la piață i se retrage/suspendă/îi expiră licența sau la care intră în faliment, dacă aceasta este ulterioară datei la care OTS a luat cunoștință de această situație, sau în caz contrar, la data luării la cunoștință; la aceeași dată, OTS publică versiunea actualizată a registrului PRE.

Art. 66. — În cazul retragerii PRE la cerere, înregistrarea ca PRE își va pierde valabilitatea după 9 zile lucrătoare de la solicitarea participantului la piață; în ziua următoare celei în care a primit solicitarea, OTS anunță pe pagina proprie de internet data începând cu care retragerea participantului la piață ca PRE produce efecte.

Art. 67. — Participanților la piață care își transferaseră responsabilitatea echilibrării către o PRE revocată li se aplică prevederile secțiunii referitoare la excluderea din PRE, termenele aferente începând să curgă de la data notificării prevăzute la art. 61.

SECȚIUNEA 3.7

Transferul responsabilității echilibrării

Art. 68. — O PRE solicitantă împreună cu PRE primitoare trebuie să ceară OTS aprobarea transferului responsabilității de echilibrare și să comunice data de la care se intenționează transferul.

Art. 69. — PRE solicitantă trebuie să îi informeze cu privire la această cerere pe toți participanții la piață cu care are schimburi contractuale de energie electrică, precum și pe OR la rețelele cărora sunt conectate locurile de producere/locurile de consum aflate în responsabilitatea sa, precizând identitatea PRE primitoare și data de la care dorește efectuarea transferului, precum și orice alte informații necesare.

Art. 70. — În termen de două zile lucrătoare de la data primirii de către OTS a solicitărilor de transfer al responsabilității echilibrării atât de la PRE solicitantă, cât și de la PRE primitoare, OTS:

a) informează PRE abandonată, dacă există, că PRE solicitantă dorește să își transfere responsabilitatea echilibrării către PRE primitoare;

b) stabilește noile garanții financiare care trebuie asigurate de PRE primitoare și informează PRE primitoare asupra cuantumului noii garanții financiare;

c) stabilește nivelul garanțiilor financiare care trebuie asigurate de PRE abandonată, dacă există, și o informează pe aceasta cu privire la modificările apărute.

Art. 71. — OTS aprobă transferul responsabilității echilibrării în termen de maximum două zile lucrătoare, dacă se îndeplinesc următoarele condiții:

a) la data la care se aplică transferul responsabilității echilibrării, PRE primitoare este înregistrată în registrul pentru PRE prevăzut la art. 93, ca PRE cu convenția de asumare a responsabilității echilibrării nesuspendată;

b) PRE primitoare prezintă garanțiile financiare necesare pentru a i se transfera responsabilitatea echilibrării pentru PRE solicitantă, comunicate de OTS;

c) PRE abandonată, dacă există, confirmă primirea tuturor informațiilor referitoare la transfer;

d) fiecare OR la rețelele cărora PRE solicitantă are racordate locuri de consum/locuri de producere pentru care își asumă responsabilitatea echilibrării verifică și comunică OTS respectarea condițiilor prevăzute la art. 103 și 104;

e) PRE solicitantă, PRE primitoare și, dacă există, PRE abandonată au furnizat către OR în zonele cărora PRE solicitantă are locuri de consum/locuri de producere toate informațiile solicitate de aceștia, necesare alocării pe PRE și agregării valorilor măsurate referitoare la punctele de măsurare aferente fiecăreia.

Art. 72. — Modificarea componentei unei/unor PRE la solicitarea participanților la piață implicați este consemnată, la data aprobării solicitării, în registrul pentru PRE publicat de OTS.

Art. 73. — Modificarea modului de agregare a valorilor măsurate de consum/producție în cadrul unei/unor PRE se realizează după aprobarea de către OTS, conform prevederilor art. 71, a solicitării de modificare a componentei respectivelor PRE și se aplică de către OR începând cu ziua următoare celei în care a fost publicată versiunea actualizată a registrului pentru PRE în care figurează aceste modificări.

Art. 74. — Toți OR colaborează și elaborează, în urma unui proces de consultare publică, o procedură unică privind modul de stabilire, verificare, confirmare de către părțile implicate și de implementare a modului de agregare a valorilor măsurate aferente unei PRE, pe care fiecare OR o publică apoi pe pagina proprie de internet în termen de 3 luni de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prezentului regulament.

Art. 75. — Dacă OTS nu aprobă transferul responsabilității echilibrării, acesta informează fără întârziere atât pe PRE solicitantă și pe PRE primitoare, cât și pe PRE abandonată și își motivează decizia. În situația în care refuzul este motivat de lipsa informațiilor sau de neconstituirea garanțiilor la nivelul necesar de către PRE primitoare, termenul de aprobare prevăzut la art. 71 va fi extins cu până la două zile lucrătoare de la primirea de către OTS a informațiilor lipsă sau până la

constituirea garanției financiare solicitate; termenele rezultate din aplicarea prevederilor art. 68—71 nu poate fi extins la mai mult de 9 zile lucrătoare.

Art. 76. — Imediat ce OTS a aprobat transferul responsabilității echilibrării, acesta:

a) informează PRE solicitantă și PRE primitoare, ODDPRE, precum și, dacă există, pe PRE abandonată;

b) îi informează pe toți OR implicați, pentru ca aceștia să își actualizeze propriile registre de serviciu pe sistem cu informațiile rezultate din transferul responsabilității echilibrării, publicate pe pagina proprie de internet; și

c) înscrie transferul responsabilității echilibrării în registrul pentru PRE și publică versiunea actualizată a acestuia pe pagina proprie de internet.

Art. 77. — Transferul responsabilității echilibrării produce efecte începând cu ziua calendaristică următoare celei în care OTS a publicat versiunea actualizată a registrului PRE prevăzută la art. 76 lit. c).

Art. 78. — Condițiile și termenele prevăzute la art. 68—77 se aplică și în situația în care PRE solicitantă dorește să își asume responsabilitatea echilibrării în nume propriu, caz în care PRE primitoare este aceeași cu PRE solicitantă, respectiv în situația în care PRE solicitantă este PRE în nume propriu și dorește să își transfere responsabilitatea echilibrării către altă PRE, caz în care PRE abandonată este aceeași cu PRE solicitantă.

Art. 79. — În situația în care OTS nu a aprobat în perioada de 9 zile lucrătoare transferul responsabilității echilibrării pentru PRE solicitantă către PRE primitoare sau nu a aprobat asumarea responsabilității echilibrării de către PRE solicitantă în nume propriu, OTS revocă PRE solicitantă în ziua ulterioară expirării acestei perioade și solicită ANRE activarea FUI, dacă este cazul, și ridicarea licenței PRE solicitante, cu toate motivările corespunzătoare.

Art. 80. — Până la data aprobării transferului, dar nu mai mult de 10 zile lucrătoare, responsabilitatea echilibrării pentru PRE solicitantă rămâne în sarcina PRE abandonată.

SECȚIUNEA 3.8

Excluderea din PRE

Art. 81. — O PRE poate renunța unilateral la asumarea responsabilității echilibrării pentru un participant la piață înregistrat ca PRE pentru care își asumase anterior această responsabilitate, în următoarele condiții:

a) PRE îl anunță pe participantul la piață cu privire la decizia sa, cu cel puțin 10 zile lucrătoare înainte de data de la care intenționează să nu își mai asume responsabilitatea echilibrării pentru acesta;

b) PRE anunță OTS la aceeași dată despre intenția sa, comunicând toate informațiile referitoare la consumul de la locurile de consum ale participantului la piață, achizițiile și vânzările contractuale ale acestuia în ultima lună, nivelul datoriilor participantului la piață față de PRE, dacă este cazul, precum și data de la care nu își mai asumă responsabilitatea echilibrării pentru acesta;

c) PRE anunță OR la care participantul la piață are puncte de măsurare corespunzătoare locurilor de consum/locurilor de producere aflate în responsabilitatea sa, ANRE, dacă participantul la piață are clienți finali, precum și PRE cu care acesta avea schimburi comerciale notificate drept schimburi bloc în ultimele 6 luni.

Art. 82. — În perioada dintre data notificării și data anunțată a excluderii din PRE a participantului la piață, care nu poate fi mai mică de 10 zile lucrătoare, PRE continuă să fie responsabil financiar pentru toate dezechilibrele acestuia.

Art. 83. — În situația în care, în maximum 9 zile lucrătoare de la data notificării referitoare la excludere, participantul la piață care face obiectul excluderii nu depune o garanție, conform prevederilor secțiunii referitoare la dimensiunea PRE pentru a rămâne înregistrat ca propriul PRE, sau nu își transferă responsabilitatea echilibrării în calitate de PRE solicitantă către altă PRE, cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 68—77, OTS îl revocă pe participantul la piață ca PRE, realizând în ziua ulterioară expirării acestei perioade acțiunile prevăzute la art. 63.

SECȚIUNEA 3.9

Modificarea configurației PRE

Art. 84. — Un participant la piață înregistrat ca PRE își poate modifica configurația în ceea ce privește locurile de producere/locurile de consum proprii sau ale consumatorilor pentru care își asumă responsabilitatea echilibrării, față de cea anterioară, în următoarele condiții:

a) furnizează informațiile corespunzătoare OTS, precum și OR la care sunt racordate noile locuri de producere și/sau de consum pentru care își asumă responsabilitatea echilibrării și/sau cele pentru care nu își mai asumă responsabilitatea echilibrării, cu minimum două zile lucrătoare înainte de ziua începând cu care dorește să i se ia în considerare noua configurație;

b) informațiile sunt confirmate de către PRE în configurația căreia se reflectă modificările respective, fiind verificată condiția prevăzută la art. 103, sau, în caz contrar, modificarea este motivată corespunzător la OR de către PRE care a solicitat-o, pe baza reglementărilor aplicabile.

Art. 85. — OR implicați aplică modul de agregare a valorilor măsurate corespunzător modificării efectuate, conform procedurii prevăzute la art. 74 începând cu data solicitată.

Art. 86. — OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, procedurile aplicabile pentru transferul responsabilității echilibrării, excluderea din PRE, modificarea configurației PRE și revocarea unei PRE. Acestea pot include acțiuni prealabile sau concomitente, care să permită participanților conformarea în termenele prevăzute în prezentul regulament și diminuarea riscurilor asupra funcționării pieței.

Art. 87. — OTS publică procedurile elaborate conform prevederilor art. 86 pe pagina proprie de internet.

SECȚIUNEA 3.10

Convenția de asumare a responsabilității echilibrării

Art. 88. — Convenția de asumare a responsabilității echilibrării este acordul încheiat între OTS și un participant la piață, care stabilește drepturile și obligațiile reciproce ale OTS și, respectiv, ale participantului la piață în calitatea acestuia de PRE.

Art. 89. — OTS încheie câte o convenție de asumare a responsabilității echilibrării cu fiecare dintre participanții la piață care au solicitat înregistrarea unei PRE pentru a putea activa pe piața de energie electrică și care îndeplinesc cerințele prevăzute în prezentul regulament.

Art. 90. — Existența unei convenții de asumare a responsabilității echilibrării valabil încheiată este o condiție pentru înregistrarea participantului la piață în calitate de PRE.

Art. 91. — Odată cu transferul integral al responsabilității echilibrării către altă PRE se suspendă convenția de asumare a responsabilității echilibrării semnată de către participantul la piață înregistrat ca PRE, urmând ca suspendarea convenției să înceteze automat la data aprobată de către OTS pentru reluarea asumării responsabilității echilibrării în nume propriu, în conformitate cu prevederile prezentului regulament.

Art. 92. — Convențiile de asumare a responsabilității echilibrării se încheie conform convenției-cadru, care este elaborată în urma unui proces de consultare publică de către OTS și publicată pe pagina proprie de internet.

SECȚIUNEA 3.11

Registrul PRE

Art. 93. — OTS înființează și completează registrul pentru înregistrarea PRE.

Art. 94. — PRE care au fost înregistrate de OTS sunt înscrise în registrul pentru PRE. Registrul pentru PRE conține, pentru fiecare PRE, cel puțin următoarele informații:

- numele complet, codul EIC, adresa sediului și datele de contact ale participantului la piață care a înființat PRE;
- data și numărul de înregistrare a convenției de asumare a responsabilității echilibrării;
- codul de identificare al PRE;
- numele și datele de contact ale tuturor persoanelor împuternicite să acționeze în numele participantului la piață respectiv;

e) datele de identificare ale PRE către care și-a transferat responsabilitatea echilibrării, dacă este cazul, și data transferului;

f) datele de identificare ale PRE-urilor pentru care și-a asumat responsabilitatea echilibrării, dacă este cazul, și data fiecăruia din aceste transferuri;

g) denumirea OR în zona cărora PRE are locuri de consum/locuri de producere pentru care își asumă responsabilitatea echilibrării și lista acestora.

Art. 95. — Fiecare PRE are dreptul să consulte registrul pentru PRE și să ceară corectarea oricărei inexactități care o privește.

Art. 96. — OTS pune la dispoziția ODDPRE și a tuturor OR informațiile conținute în registrul pentru PRE.

Art. 97. — OTS informează imediat prin poșta electronică pe ODDPRE și OR asupra oricăror modificări efectuate în registrul pentru PRE.

Art. 98. — OTS păstrează istoricul modificărilor realizate în registrul pentru PRE timp de cel puțin 12 luni.

Art. 99. — OTS informează imediat toate PRE despre înscrierea în registru a unei PRE noi sau despre transferul, excluderea sau radierea uneia existente, prin publicarea pe pagina proprie de internet a unui anunț și a listei cu toate PRE, inclusiv componența actualizată la zi a fiecărei PRE.

SECȚIUNEA 3.12

Registrul de serviciu pe sistem

Art. 100. — Fiecare OR înființează și completează un registru de serviciu pe sistem, integrat cu baza de date creată conform Regulamentului de furnizare și Regulilor de măsurare.

Art. 101. — În plus față de informațiile prevăzute de Regulamentul de furnizare și Regulile de măsurare, registrul de serviciu pe sistem al fiecărui OR conține cel puțin următoarele informații pentru fiecare loc de producere al unui producător de energie electrică racordat la rețelele sale:

- desemnarea unică a locului de producere/locului de consum și de producere;
- capacitatea instalată a locului de producere;
- codul de identificare a PRE care deține responsabilitatea echilibrării pentru acel loc de producere; doar în cazul unui loc de consum și de producere, acestuia îi poate fi atașată o PRE pentru ID în care acesta are caracter de loc de producere și altă PRE pentru ID în care acesta are caracter de loc de consum.

Art. 102. — Fiecare utilizator de rețea are dreptul să consulte informațiile care îl privesc din registrul de serviciu pe sistem și obligația să solicite corectarea oricărei inexactități care îl privește.

Art. 103. — OTS solicită informațiile necesare cuprinse în registrele de serviciu pe sistem ale OR și verifică împreună cu aceștia îndeplinirea condiției ca fiecare punct de măsurare să fie corespunzător unui loc de producere, unui loc de consum, unui loc de consum și de producere sau unui punct de schimb, iar pentru fiecare loc de consum, inclusiv pentru CPT al unei rețele, respectiv loc de producere, să existe o PRE și doar una, care și-a asumat responsabilitatea echilibrării pentru acesta.

Art. 104. — În cazul revocării unei PRE cu declanșarea procesului de preluare la FUI a unor consumatori, condiția prevăzută la art. 103 se prezumă îndeplinită pentru locurile de consum în cauză, pe perioada cuprinsă între data începând cu care furnizorul actual nu mai îndeplinește condiția de asumare a responsabilității financiare pentru plata dezechilibrelor, rezultată din informarea transmisă ANRE de către OTS conform prevederilor Regulamentului de preluare, și data notificării de preluare a locurilor respective de consum la FUI transmisă de ANRE la OR, responsabilitatea echilibrării fiind atribuită la PRE înregistrată de FUI desemnat sau, dacă este cazul, la PRE către care aceasta și-a transferat responsabilitatea echilibrării.

CAPITOLUL IV Reguli pentru NP

SECȚIUNEA 4.1

Principii generale

Art. 105. — Obiectivul regulilor pentru NP din prezenta secțiune este crearea cadrului pentru furnizarea informațiilor despre volumele nete de energie electrică tranzacționate pe piețele anterioare pieței de echilibrare, importuri/exporturi, pregătirea programului de producție și consum și determinarea disponibilității rezervelor de energie de echilibrare necesare pentru a permite OTS să asigure:

- integritatea SEN;
- siguranța și calitatea alimentării cu energie electrică;
- suficientă capacitate disponibilă pentru a asigura în orice moment cererea din SEN și o rezervă corespunzătoare;
- gestionarea restricțiilor de rețea;
- determinarea dezechilibrelor după ziua de livrare.

Art. 106. — Realizarea fizică a obligațiilor contractuale necesită transmiterea la ODDPRE, prin intermediul OTS, a notificărilor privind toate schimbările contractuale între PRE, acestea fiind considerate realizate conform valorilor notificate, în termen de 10 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare.

Art. 107. — Schimburile contractuale de energie electrică realizate de către o PRE cu altă PRE sunt cuprinse în NP sub denumirea de schimburi bloc.

Art. 108. — Fiecare PRE are obligația să transmită la OTS NP ale respectivei PRE pentru fiecare ID din fiecare zi de livrare. OPEED transmite de asemenea la OTS câte o NP de același tip în calitate de PRE pentru tranzacțiile încheiate drept contraparte pe PZU și în calitate de PRE pentru tranzacțiile încheiate drept contraparte pe PI.

Art. 109. — NP a unei PRE conține pentru fiecare ID toate informațiile prevăzute în cadrul secțiunii referitoare la conținutul și formatul NP, precum și schimbul de energie electrică între PRE – PZU/PRE-PI și PRE Agent de transfer aferent.

Art. 110. — NP pentru schimburile de energie electrică între PRE — PZU/PRE-PI și PRE Agent de transfer aferent sunt transmise de OPEED și trebuie să fie limitate la capacitățile interzonale alocate implicit prin mecanismul de cuplare a PZU și PI interzonale conform prevederilor legislației naționale și europene în vigoare.

Art. 111. — Structura și modul de transmitere a declarațiilor de disponibilitate și a NP fac obiectul prevederilor prezentului regulament și ale Clauzelor și condițiilor pentru FSE și RSF.

Art. 112. — OTS elaborează în urma unui proces de consultare publică și afișează pe pagina proprie de internet procedurile necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului capitol.

SECȚIUNEA 4.2

Conținutul și formatul NP

Art. 113. — NP conțin cel puțin următoarele informații:

I. codul de identificare al PRE care a transmis respectiva NP;
II. ziua de livrare și date separate pentru fiecare ID din respectiva zi de livrare, și anume:

A. producția/consumul planificat pentru fiecare UFR/GFR; suplimentar, OTS poate solicita programul de producție/consum planificat pentru fiecare unitate din cadrul UFR/GFR;

B. producția planificată, pentru fiecare unitate de producție cu o putere instalată mai mare de 4 MW, care nu este calificată tehnic sau pentru fiecare unitate de producție mai mare de 1,5 MW calificată pentru rezerva de stabilizare a frecvenței;

C. producția planificată însumată pentru toate unitățile de producție, altele decât cele de la lit. A) și B);

D. prognoza însumată de consum pentru toți consumatorii de energie electrică care nu au calificare tehnică;

E. schimburile bloc cu alte PRE în zona națională de tranzacționare, separat pentru fiecare PRE cu care s-au stabilit SB, inclusiv:

1. SB dintre PRE în care este înregistrat un agregator pentru producători înregistrați în alte PRE-uri care participă pe alte piețe înainte PE și PRE respective;

2. SB dintre PRE a unui FSE care a realizat tranzacții pe PE cu unități de producție sau instalații de stocare a energiei electrice, iar punctele de măsură ale unor elemente componente ale unui GFR nu se află în PRE respectivă și PRE în care se află respectivele puncte de măsură. SB sunt egale cu energia măsurată la creștere, respectiv la reducere defalcată de către FSE după primirea valorilor măsurate, pe care acesta le primește de la OM, conform Regulamentului de măsurare;

3. SB dintre PRE ale furnizorilor aceluiași consumator și cele aferente transferului de energie între PRE a furnizorului unui consumator și PRE a agregatorului acestuia, dacă aceste PRE sunt diferite, iar agregatorul a realizat tranzacții de vânzare sau de cumpărare pe piețele anterioare PE pe seama consumului acestuia sau agregatorul activ ca FSE a realizat tranzacții pe PE pe seama consumului acestuia, după cum urmează:

(i) cantitatea de energie electrică corespunzătoare consumului asigurat de către furnizorul care nu își asumă responsabilitatea echilibrării pentru un loc de consum aflat în portofoliul mai multor furnizori se consideră și se notifică drept schimb bloc între PRE din care face parte acesta și PRE a furnizorului principal;

(ii) în cazul în care agregatorul a realizat tranzacții pe piețele anterioare PE, SB corespunzătoare transferului de energie sunt egale cu diferența dintre consumul măsurat al consumatorului și consumul său de referință aferent piețelor anterioare PE și au sensul dinspre PRE a furnizorului către PRE a agregatorului, dacă diferența este negativă, și dinspre PRE a agregatorului către PRE a furnizorului, dacă diferența este pozitivă; agregatorul notifică furnizorul fiecărui consumator pe baza consumului căruia a realizat tranzacțiile în fiecare ID privind datele de identificare ale consumatorului, precum și pe OM și OR, cel târziu în ziua lucrătoare următoare celei de primire a valorilor măsurate ale consumului, prevăzută în Regulile de măsurare;

(iii) în cazul în care un agregator activ ca FSE pentru consumuri din cadrul agregării a realizat tranzacții pe PE, iar punctele de măsură ale UFR și/sau ale elementelor componente ale unui GFR nu se află toate în PRE agregator, SB cu PRE a furnizorului sunt egale cu energia măsurată la creștere, respectiv la reducere defalcată de către FSE după primirea valorilor măsurate pe care acesta le primește de la OM, conform prevederilor Regulilor de măsurare, astfel:

a) având sens de ieșire din PRE a furnizorului și de intrare în PRE a agregatorului în cazul tranzacțiilor la creștere de putere pe PE; și

b) sens de intrare în PRE a furnizorului și de ieșire din PRE a agregatorului în cazul tranzacțiilor la reducere de putere pe PE;

F. exporturile și importurile stabilite cu alte țări, separat pentru fiecare zonă de tranzacționare de frontieră.

Art. 114. — Suplimentar față de informațiile prevăzute la art. 113, NP ale OPEED conțin SB cu fiecare PRE în zona națională de tranzacționare corespunzătoare tranzacțiilor de vânzare/cumpărare pe PZU și separat pe PI, respectiv cu fiecare PRE Agent de Transfer înființat de OTS, pentru administrarea tranzacțiilor transfrontaliere pe aceste piețe.

SECȚIUNEA 4.3

Transmiterea și anularea NP

Art. 115. — Fiecare PRE, precum și OPEED transmit OTS NP ale producțiilor, consumurilor și SB pentru un ID al zilei de livrare până la ora 16,30 în ziua D-1; acestea pot fi modificate de către emitent pentru ziua D, astfel:

a) cel târziu cu 50 minute înainte ID de livrare, pentru SB privind producția/consumul, ținând seama inclusiv de tranzacțiile pe PI;

b) în orice moment înainte ID de livrare, pentru SB ale PRE, altele decât cele prevăzute la art. 113 pct. II lit. E. pct. 2 și pct. 3 subpct. (ii) și (iii).

Art. 116. — Transmiterea NP se poate efectua cel mai devreme cu 30 de zile înainte zilei de livrare.

Art. 117. — Modul de transmitere a NP către OTS se realizează conform procedurilor prevăzute la art. 112.

Art. 118. — Responsabilitatea corectitudinii NP privind producția, respectiv consumul programate pentru fiecare UFR/GFR din contur aparține fiecărui FSE conform prevederilor din Clauzele și condițiile pentru FSE și furnizorii de RSF.

Art. 119. — NP se transmit în format electronic, prin canalele de comunicație stabilite de OTS.

Art. 120. — NP este considerată transmisă în momentul intrării în sistemul informatic al pieței de echilibrare. Imediat ce o nouă NP intră în sistemul informatic al pieței de echilibrare, PRE care a transmis-o va primi electronic confirmarea de primire.

Art. 121. — Sistemul informatic al pieței de echilibrare verifică îndeplinirea condițiilor de respectare a formatului NP, prevăzute în procedura elaborată de OTS și publicată pe pagina proprie de internet.

Art. 122. — Dacă sistemul informatic al pieței de echilibrare nu acceptă o NP, PRE care a transmis-o primește imediat un mesaj de eroare cu specificarea neconformității constatate, iar NP respectivă este considerată anulată.

SECȚIUNEA 4.4

Validarea NP

Art. 123. — Sistemul informatic al pieței de echilibrare verifică automat toate NP din punctul de vedere al corectitudinii conținutului. Eroarea este transmisă automat emitentului.

Art. 124. — Modul de validare a NP în conformitate cu prevederile art. 126 este procedurat de către OTS conform prevederilor art. 112.

Art. 125. — NP ale unei PRE sunt disponibile pentru vizualizarea de către PRE respectivă prin intermediul sistemului informatic al pieței de echilibrare.

Art. 126. — Sistemul informatic al pieței de echilibrare analizează completitudinea, corectitudinea, coerența și fezabilitatea fiecărei NP și a ansamblului acestora, verificând dacă:

a) există egalitatea SB reciproce între PRE pe fiecare ID;
b) producția/consumul programat pe fiecare UFR/GFR se încadrează în DD a UFR/GFR pentru aceeași zi de livrare și același ID;

c) sunt respectate limitele definite de caracteristicile tehnice ale UFR/GFR;

d) schimburile de energie cu alte sisteme (exportul și importul) se încadrează în capacitatea de schimb agregată alocată PRE respective pe fiecare graniță și direcție.

Art. 127. — Fiecare PRE depune toate eforturile în vederea adaptării producției și/sau a încheierii de tranzacții de vânzare și/sau cumpărare de energie electrică, astfel încât suma dintre producție, import și achiziție să fie egală cu suma dintre consum, export și vânzare la nivelul fiecărui ID. O NP este considerată ca fiind în dezechilibru dacă suma producției, importurilor și SB primite nu este egală cu suma consumului, exporturilor și SB livrate, separat pentru fiecare zonă de tranzacționare și ID, ținând seama de completarea SB cu cele aferente tranzacțiilor pe PI, transmise până la ID-15 minute.

Art. 128. — În cazul unor nepotriviri între SB reciproce ale PRE constatate în ultimele NP transmise conform termenelor prevăzute în cadrul secțiunii referitoare la transmiterea și anularea notificărilor de program, PRE în cauză sunt atenționate automat, iar dacă în intervalul destinat corecțiilor, definit în procedurile realizate conform art. 112, PRE nu reușesc să corecteze NP, OTS ia următoarele măsuri:

a) în cazul unui SB între OPEED și o PRE, este acceptată cantitatea transmisă prin NP de către OPEED;

b) dacă sensul prevăzut în NP de către fiecare din cele două PRE al SB dintre ele este același, cantitatea corespunzătoare SB între cele două PRE este considerată egală cu cea mai mică dintre cele două valori;

c) dacă NP ale celor două PRE prevăd SB dintre ele în sensuri diferite sau numai una dintre PRE a prevăzut în NP un SB cu cealaltă, cantitatea corespunzătoare SB între cele două PRE este considerată zero.

Art. 129. — OTS nu este responsabilă pentru consecințele economice ale corecțiilor NP realizate conform prevederilor art. 128.

Art. 130. — Orice NP acceptată în sistemul informatic al pieței de echilibrare, inclusiv cea modificată de OTS conform regulilor din prezentul capitol, devine NP aprobată.

Art. 131. — NP aprobate reprezintă obligații ferme pentru PRE respective, ele putând fi modificate doar în cazurile prevăzute în cadrul secțiunii referitoare la transmiterea și anularea notificărilor de program.

Art. 132. — În cazul în care în urma modificărilor realizate conform prevederilor secțiunii referitoare la transmiterea și anularea notificărilor de program se constată nepotriviri ale SB reciproce ale PRE, platforma informatică a PE aduce SB la valorile din NP aprobate și anunță PRE respective cu privire la această acțiune.

Art. 133. — Dacă o PRE nu a reușit să transmită SB înainte de termenul prevăzut la art. 115 lit. b), sistemul informatic al pieței de echilibrare transmite automat un mesaj în acest sens către PRE respectivă și către PRE care au notificat SB cu aceasta și sistemul informatic al pieței de echilibrare generează

automat o NP implicită pentru aceasta în acel ID, cu toate valorile egale cu zero, aceasta fiind disponibilă pentru vizualizare în sistemul informatic al pieței de echilibrare pentru PRE partenere.

SECȚIUNEA 4.5

Modificarea NP

Art. 134. — Modificarea notificărilor de program este permisă numai în următoarele cazuri:

a) în cazul selectării de către OTS pe PE a unei perechi preț-cantitate (emiterii unei dispoziții de dispecer);

b) cel târziu în a 10-a zi lucrătoare a lunii care urmează lunii de livrare, pentru SB corespunzătoare transferului de energie dintre un FSE aflat în altă PRE, în cazul participării UFR/GFR de producție pe PE prin intermediul acestuia, prevăzute la art. 113 pct. II lit. E pct. 2;

c) cel târziu în a 10-a zi lucrătoare a lunii care urmează lunii de livrare, pentru SB corespunzătoare transferului de energie dintre furnizor/furnizori și agregatorul activ ca FSE aflat în altă PRE, în cazul participării UFR/GFR consumator pe PE prin intermediul acestuia, prevăzute la art. 113 pct. II lit. E pct. 3 subpct. (ii);

d) cel târziu în a 10-a zi lucrătoare a lunii care urmează lunii de livrare, pentru SB corespunzătoare transferului de energie dintre furnizor/furnizori și agregatorul aflat în altă PRE, în cazul participării unui consumator pe piețele anterioare PE prin intermediul acestuia, prevăzute la art. 113 pct. II lit. E pct. 3 subpct. (iii);

e) în cazul reducerilor de putere accidentale ale UFR/GFR, parțiale sau totale, anunțate la OTS;

f) în cazul constatării și corectării unor erori ale SB, conform prevederilor art. 128.

Art. 135. — Notificările de program care au fost modificate conform prevederilor prezentei secțiuni înlocuiesc notificările de program aprobate anterior conform prevederilor art. 130, se aplică pentru ziua de livrare în ID corespunzătoare și constituie obligații ferme pentru respectiva PRE.

CAPITOLUL V

Reguli privind preluarea energiei electrice livrate în rețelele electrice, produsă în perioada de probe a capacităților de producere/instalațiilor de stocare a energiei electrice

Art. 136. — Perioada de timp necesară efectuării probelor pentru punerea în funcțiune a unei capacități de producere/instalații de stocare a energiei electrice, denumită în continuare *perioada de probe*, este intervalul de timp cuprins între momentul punerii sub tensiune pentru perioada de probe și data obținerii licenței, dar nu mai mult de 24 de luni de la data puneri sub tensiune.

Art. 137. — Persoana fizică/juridică care pune în funcțiune o capacitate nouă de producere/instalație de stocare a energiei electrice sau care a fost re tehnologizată efectuează probele de funcționare pentru capacitatea respectivă, cu respectarea prevederilor din Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin ordin al președintelui ANRE, și a cadrului de reglementare aferent echilibrării SEN.

Art. 138. — Pentru punerea în funcțiune a capacităților prevăzute la art. 137 se aplică următoarele prevederi:

a) pentru punerea în funcțiune a capacității de producere/instalației de stocare, persoana fizică/juridică întreprinde demersurile necesare conform cadrului de reglementare în vigoare pentru înscrierea la OTS ca PRE provizorie pe perioada de probe, în conformitate cu autorizația de înființare și avizul de racordare deținute;

b) pe perioada de probe, persoana fizică/juridică nu transmite oferte pe PE aferente acestei capacități de producere/instalații de stocare a energiei electrice.

Art. 139. — PRE prevăzute la art. 138 notifică zilnic OTS producția planificată a capacității de producere/instalației de stocare a energiei electrice aflate în perioada de probe, în conformitate cu programul de probe aprobat de OTS; prin derogare de la prevederile cap. III, PRE din care face parte capacitatea de producere/instalația de stocare prevăzută la art. 138 realizează notificări de program în dezechilibru, corespunzător programului de probe al respectivei capacități.

Art. 140. — Pentru energia electrică produsă în perioada de probe și livrată în SEN, persoana fizică/juridică care pune în funcțiune capacitățile noi de producere/instalații de stocare a energiei electrice prevăzute la art. 137 sau care au fost re tehnologizate primește de la OTS un preț egal cu media aritmetică a indicilor ROPEX_DAM_Base, calculată pentru o perioadă de 90 de zile calendaristice anterioare zilei de livrare; prețul este același pentru fiecare ID al unei zile de livrare.

Art. 141. — Calculul drepturilor de încasat ale PRE provizorie pe perioada de probe, pentru energia electrică produsă și livrată în SEN, este efectuat de către ODDPRE, care publică rezultatele pe platforma informatică la același termen la care se finalizează și se publică notele de informare pentru decontarea lunară a dezechilibrelor.

Art. 142. — În procesul de programare și de selectare a energiei de echilibrare pe PE, OTS ține cont de programele de probe notificate conform art. 139.

CAPITOLUL VI

Reguli de calcul al dezechilibrelor PRE

SECȚIUNEA 6.1

Prevederi generale

Art. 143. — Obiectivul regulilor de calcul al dezechilibrelor din prezenta secțiune este acela de a stabili modul de determinare a diferențelor dintre:

- valorile măsurate ale producției plus valorile notificate conform contractelor ale achizițiilor, inclusiv ale importurilor; și
- valorile măsurate ale consumului plus valorile notificate conform contractelor aferente vânzărilor, inclusiv ale exporturilor, luând în considerare, în cazul PRE care și-au asumat responsabilitatea echilibrării pentru CPT al unei rețele, și schimburile fizice între rețele.

Art. 144. — Valorile notificate trebuie să corespundă angajamentelor contractuale pe care participanții la piață și le-au asumat înainte de ID sau ca urmare a încheierii tranzacțiilor pe PE și/sau a celor în afara PE cu compensație în scopul managementului congestiilor sau al transferului de energie aferent tranzacțiilor realizate pe fiecare piață pe seama consumului, iar valori măsurate sunt considerate producția, consumul și schimburile ce au avut loc fizic în timpul ID.

Art. 145. — Dezechilibrele se determină agregat la nivelul PRE, pentru a permite compensarea financiară a dezechilibrelor individuale între membrii PRE, limitate la erorile de prognoză/evenimentele neașteptate, a abaterilor rezonabile dintre valorile măsurate și cele notificate, fără a afecta obligația ca participanții la piață să prognozeze cât mai bine consumul și producția și să depună eforturi pentru a asigura acoperirea consumului/livrarea producției prin contractare.

Art. 146. — Dezechilibrul unei PRE se determină pe baza poziției nete măsurate și a poziției nete contractuale ale respectivei PRE.

Art. 147. — Determinarea poziției nete contractuale notificate a fiecărei PRE se face pe baza tuturor schimburilor contractuale de energie electrică notificate ca SB stabilite cu alte PRE,

inclusiv tranzacțiile derulate prin PZU și prin PI, a celor de import și/sau export, precum și în urma tranzacțiilor FSE pe PE și/sau pentru ofertele selectate pe PE pentru managementul congestiilor, respectiv tranzacțiile cu compensație încheiate de OTS în afara PE pentru managementul congestiilor.

Art. 148. — Transferul de energie între furnizorul unui consumator și agregatorul care tranzacționează energie pe orice piață pe seama consumatorului respectiv este notificat ca SB între PRE corespunzătoare acestora conform prevederilor cap. IV și are la bază un contract negociat bilateral sau, în cazul în care nu se ajunge la o înțelegere între părți, ca mecanism de soluționare a litigiilor, se încheie obligatoriu un contract la prețul pentru energia electrică corespunzător ID respectiv, prevăzut în contractul de furnizare, și anume cel care nu conține contravaloarea tarifelor de rețea și de sistem, a contribuțiilor/bonusurilor de orice tip, a certificatelor verzi și a oricăror taxe și accize aplicate de furnizor.

Art. 149. — Transferul de energie rezultat din activarea pe PE dintre un FSE cu GFR format din unități de producție sau instalații de stocare a energiei electrice și producătorii/proprietarii acestora care au unitățile/instalațiile în componența acestui GFR, dar sunt înregistrați în alte PRE este notificat ca SB între PRE corespunzătoare acestora conform prevederilor cap. IV referitoare la conținutul și formatul notificărilor de program din prezentul regulament.

Art. 150. — Determinarea poziției nete măsurate a fiecărei PRE se face pe baza tuturor livrărilor măsurate de energie electrică, din sau către SEN, sau între diferite părți ale SEN în conformitate cu valorile măsurate aprobate în punctele de măsurare corespunzătoare.

Art. 151. — Calculele dezechilibrelor PRE prevăzute în cadrul prezentului capitol sunt efectuate de ODDPRE.

SECȚIUNEA 6.2

Poziția netă contractuală a unei PRE

Art. 152. — Următoarele schimburi de energie electrică sunt definite ca schimburi contractuale:

- SB cu alte PRE, cuprinse în notificările de program aprobate;
- importurile aferente contractelor, conform graficelor de schimb notificate la OTS și cuprinse în notificările de program ale PRE, importurile rezultate din mecanismul de cuplare a PZU și a PI notificate de PRE Agent de transfer;
- exporturile aferente contractelor, conform graficelor de schimb notificate la OTS și cuprinse în notificările de program ale PRE, exporturile rezultate din mecanismul de cuplare a PZU și a PI notificate de PRE Agent de transfer;
- cantitățile totale din tranzacțiile angajate pentru creștere de putere în PE de către un FSE;
- cantitățile totale din tranzacțiile angajate pentru reducere de putere în PE de către un FSE;
- cantitățile totale din tranzacțiile angajate pentru creștere de putere, pentru managementul congestiilor de către un FSE/participant la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor;
- cantitățile totale din tranzacțiile angajate pentru reducere de putere, pentru managementul congestiilor de către un FSE/participant la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor;
- cantitățile totale de energie de echilibrare realizată în procesul de stabilizare a frecvenței pentru creștere de putere în PE de către un FSE;
- cantitățile totale de energie de echilibrare realizată în procesul de stabilizare a frecvenței pentru reducere de putere în PE de către un FSE.

Art. 153. — Pentru fiecare PRE, ODDPRE determină separat pentru fiecare ID:

a) poziția netă contractuală PN_{contr} a unei PRE, alta decât PRE provizorie pe perioada de probe, cu formula:

$$PN_{contr} = (\sum SB_{livr} - \sum SB_{prim}) + (\sum EX - \sum IM) + (\sum E_{ech}^{cres} - \sum E_{ech}^{red}) + (\sum E_{RSF}^{cres} - \sum E_{RSF}^{red}) + (\sum E_{Con}^{cres} - \sum E_{Con}^{red}),$$

unde:

— PN_{contr} reprezintă poziția netă contractuală a PRE;

— SB_{livr} reprezintă schimburile bloc pe care PRE le-a notificat ca vânzări către o altă PRE;

— SB_{prim} reprezintă schimburile bloc pe care PRE le-a notificat ca achiziții de la o altă PRE;

— $\sum E_{ech}^{cres} / \sum E_{ech}^{red}$ reprezintă cantitățile totale de energie de echilibrare angajată la creștere/la reducere de putere în PE de către FSE pentru care PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării;

— $\sum E_{RSF}^{cres} / \sum E_{RSF}^{red}$ reprezintă cantitățile totale de energie activată în procesul de stabilizare a frecvenței, calculate conform cap. IX din Clauzele și condițiile pentru FSE și furnizorii de RSF;

— $\sum E_{Con}^{cres} / \sum E_{Con}^{red}$ reprezintă cantitățile totale de energie activată pentru managementul congestiilor, rezultate din activarea unor oferte din PE la care se adaugă cantitățile totale de energie activată, rezultate din activarea unor oferte pe bază de compensații financiare în afara PE, conform prevederilor art. 95 și 96 din Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021;

— EX reprezintă exporturile cuprinse în NP ale PRE;

— IM reprezintă importurile cuprinse în NP ale PRE;

b) PN_{contr} a PRE provizorie pe perioada de probe ca fiind egală cu cantitatea de energie electrică produsă în perioada de probe și livrată în SEN de capacitatea de producere/instalația de stocare a energiei electrice aflate în perioada de probe către OTS conform prevederilor art. 140.

Art. 154. — Pentru calculul poziției nete contractuale notificate, energia totală vândută sau achiziționată într-un ID este considerată ca fiind livrată la putere constantă pe parcursul întregului ID.

Art. 155. — Cantitățile contractate aferente fiecărui ID sunt exprimate în MWh, cu 3 zecimale.

SECȚIUNEA 6.3

Poziția netă măsurată a unei PRE

Art. 156. — Livrările măsurate sunt definite ca fiind livrările de energie electrică ce au fost măsurate într-un punct de măsurare între SEN și un producător sau consumator, după cum este cazul, într-un punct de schimb între o rețea electrică a unui OR și rețeaua electrică a unui alt OR sau între SEN și rețeaua unui OR/un consumator/un producător din alt stat.

Art. 157. — Următoarele schimburi de energie electrică sunt definite ca livrări măsurate:

a) producția netă, reprezentând energia electrică ce este livrată în rețelele electrice de transport/distribuție ale SEN la un loc de producere;

b) consumul net, reprezentând energia electrică pe care un consumator o preia din rețelele electrice de transport/distribuție ale SEN la un loc de consum;

c) schimburile dintre rețelele electrice aparținând de doi operatori de rețea diferiți, utilizate pentru determinarea CPT al rețelelor electrice de transport/distribuție;

d) exporturile realizate din SEN către alte țări;

e) importurile realizate din alte țări către SEN.

Art. 158. — Poziția netă măsurată a unei PRE, alta decât PRE a unui OR sau PRE care și-a asumat responsabilitatea echilibrării pentru un OR, este determinată după cum urmează:

a) producția netă însumată la locurile de producere ale producătorilor pentru care respectiva PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării

minus

b) consumul net însumat la locurile de consum ale consumatorilor pentru care respectiva PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării; în situația în care consumul la un

loc de consum este asigurat de mai mulți furnizori, incluși în PRE diferite, pentru PRE care nu și-a asumat responsabilitatea echilibrării se consideră valoarea zero pentru consumul măsurat.

Art. 159. — Consumul net se determină pe baza livrărilor măsurate, considerate distinct în conformitate cu prevederile art. 157 lit. b), pentru fiecare PRE din care face parte participantul la piață.

Art. 160. — Pentru calculul pozițiilor nete măsurate, energia totală livrată sau primită într-un ID este considerată ca fiind livrată la o putere constantă pe parcursul întregului ID.

Art. 161. — Livrările măsurate aferente fiecărui ID sunt exprimate în MWh, cu 3 zecimale.

Art. 162. — Poziția netă măsurată a unei PRE înregistrată de un OR pentru administrarea diferențelor dintre cantitatea de energie electrică achiziționată pentru acoperirea CPT al rețelei electrice și CPT realizat se va considera drept consum net, și anume la nivelul CPT al rețelei electrice din zona de licență a OR, determinat ca fiind diferența dintre cantitatea totală de energie electrică intrată în rețeaua din zona de licență în punctele de măsurare și cantitatea totală de energie electrică livrată din rețeaua din zona de licență în punctele de măsurare, pe baza valorilor măsurate aprobate corespunzătoare următoarelor cantități de energie electrică:

a) energia electrică primită fizic de la alți operatori de rețea, aceasta incluzând, dacă este cazul, și importurile, plus

b) producția netă a tuturor unităților de producție care sunt conectate la rețeaua electrică a OR respectiv, minus

c) energia electrică livrată fizic către alți OR, aceasta incluzând, dacă este cazul, și exporturile, minus

d) consumul net al tuturor consumatorilor care sunt conectați la rețeaua electrică a OR respectiv.

Art. 163. — În situația în care nu toate punctele de măsurare dintr-o zonă de licență sunt dotate cu echipamente de contorizare cu rezoluție la nivel de ID, pentru determinarea CPT în rețelele electrice în zona de licență corespunzătoare și repartizarea acestuia în fiecare ID, precum și pentru determinarea consumului net al consumatorilor care nu sunt

dotăți cu echipamente de contorizare cu rezoluție la nivel de ID, OR în cauză, în calitate de OM, utilizează:

a) Procedura pentru determinarea valorilor măsurate pe interval de decontare ale consumului propriu tehnologic în rețelele electrice de distribuție, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 233/2020;

b) profilurile specifice de consum ale fiecărei categorii de consumatori, determinate pe baza unei proceduri elaborate de operatorul de rețea și aprobate de ANRE; și

c) Procedura pentru determinarea și utilizarea profilului rezidual de consum, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 232/2020.

Art. 164. — CPT al rețelei electrice, precum și consumurile nete ale consumatorilor care nu sunt dotați cu echipamente de contorizare cu rezoluție la nivel de ID, determinate conform prevederilor art. 162, respectiv prevederilor art. 163, sunt considerate valori măsurate aprobate.

Art. 165. — Poziția netă măsurată a unei PRE care a preluat responsabilitatea echilibrării pentru administrarea CPT al unui OR se determină conform art. 158, în care consumul include și consumul net aferent CPT al rețelei, determinat conform art. 162 sau 163, după caz.

SECȚIUNEA 6.4

Dezechilibrul unei PRE

Art. 166. — Dezechilibrul unei PRE este dezechilibrul respectivei PRE în fiecare ID și reprezintă soldul dezechilibrelor individuale ale participanților la piață înregistrați ca PRE și ale participanților pentru care respectiva PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării.

Art. 167. — Dezechilibrul unei PRE se determină separat pentru fiecare PRE și pentru fiecare ID, ca diferență între poziția netă măsurată a unei PRE și poziția netă contractuală a respectivei PRE.

SECȚIUNEA 6.5

Dezechilibrul SEN

Art. 168. — Dezechilibrul SEN pe fiecare ID_i în vederea realizării decontării dezechilibrelor PRE se determină de ODDPRE cu următoarea formulă:

$$Dez_{SENi} = SN_i - R_{Ai}/E_{Ai} + SE_i,$$

unde:

— Dez_{SENi} reprezintă dezechilibrul SEN, dacă $Dez_{SENi} > 0$ înseamnă că SEN de află în excedent, iar dacă $Dez_{SENi} < 0$ înseamnă că SEN se află în deficit;

— SN_i reprezintă volumul schimburilor neintenționate cu sistemul electroenergetic Europa Continentală interconectat, determinat conform prevederilor art. 176; pentru export valoarea schimburilor se consideră pozitivă, iar pentru import valoarea schimburilor se consideră negativă;

— R_{Ai}/E_{Ai} reprezintă rezervele activate în zona proprie de control a energiei de reglaj; dacă $R_{Ai}/E_{Ai} > 0$, atunci reprezintă reglaj net la creștere, iar dacă $R_{Ai}/E_{Ai} < 0$, reprezintă reglaj net la reducere;

— SE reprezintă schimburile OTS—OTS efectuate de OTS rezultate din platformele europene dedicate conform legislației europene și naționale în vigoare pentru procesul de echilibrare, inclusiv schimburile rezultate din contractele bilaterale cu părțile externe interconectate în caz de avarie; pentru export valoarea schimburilor se consideră pozitivă, iar pentru import valoarea schimburilor se consideră negativă.

Art. 169. — Rezervele activate în zona proprie de control a energiei de reglaj se determină pentru fiecare ID_i cu următoarea formulă:

$$R_{Ai}/E_{Ai} = q_i^{Livrat} - MCD_i - k\Delta ft_i,$$

unde:

— q_i^{Livrat} reprezintă volumul net de energie livrat din produsele standard: RI, RRFm și RRFa pentru echilibrare sistem și managementul congestiilor, precum și în afara PE cu compensație, în zona proprie de control a energiei de reglaj;

— MCD_i reprezintă volumul schimburilor planificate de energie ca urmare a procesului de compensare a dezechilibrelor stabilit pe platforma europeană dedicată; pentru export valoarea schimburilor se consideră pozitivă, iar pentru import valoarea schimburilor se consideră negativă;

— $k\Delta ft_i$ reprezintă volumul schimburilor planificate de energie pentru stabilizarea frecvenței în aria sincronă Europa Continentală; pentru export valoarea schimburilor se consideră pozitivă, iar pentru import valoarea schimburilor se consideră negativă, în ID respectiv.

Art. 170. — Volumul net de energie livrat în zona proprie de control a energiei de reglaj se determină pentru fiecare ID_i, de OTS, cu următoarea formulă:

$$q_i^{Livrat} = \sum q_{i,j}^{Livrat},$$

unde:

— $\sum q_{i,j}^{Livrat}$ reprezintă suma algebrică a volumelor nete livrate de fiecare UFR/GFR, unitate de producție (j), activate pe PE sau în afara PE cu compensație, în zona proprie de control a energiei, în ID_i; volumul net de energie livrată la creștere de putere în zona proprie de control a energiei de reglaj se consideră cu semn pozitiv și volumul net de energie livrată la reducere de putere în zona proprie de control a energiei de reglaj se consideră cu semn negativ.

Art. 171. — Volumul net de energie livrat de o/un UFR/GFR, unitate de producție activată pe PE, sau în afara PE cu compensație, în zona proprie de control a energiei de reglaj se determină de OTS pentru fiecare ID_i astfel:

a) pentru fiecare ID_i se calculează suma tuturor volumelor contractate pentru respectiva UFR/GFR, unitate de producție (j), pentru furnizarea creșterii, respectiv reducerii de putere în zona proprie de control a energiei de reglaj, notată cu $\sum VC_{i,j}$,

b) dacă $\sum VC_{i,j} > 0$, și

(i) $\text{Min}(\sum VC_{i,j}, M_{i,j} - Np_{i,j}) > 0$,

atunci $q_{i,j}^{Livrat} = \text{Min}(\sum VC_{i,j}, M_{i,j} - Np_{i,j})$ dacă

(ii) $\text{Min}(\sum VC_{i,j}, M_{i,j} - Np_{i,j}) \leq 0$, atunci $q_{i,j}^{Livrat} = 0$,

unde:

— $M_{i,j}$ reprezintă valoarea măsurată pentru fiecare UFR/GFR, unitate de producție (j), pentru care FSE/participant la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor a încheiat una sau mai multe tranzacții angajate în ID_i;

— $Np_{i,j}$ reprezintă volumul programat (notificarea de producție programată) a fiecărui UFR/GFR, unitate de producție (j), pentru care FSE/participant la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor a încheiat una sau mai multe tranzacții angajate în ID_i, respectiv:

c) dacă $\sum VC_{i,j} < 0$, și

(i) $\text{Max}(\sum VC_{i,j}, M_{i,j} - Np_{i,j}) < 0$,

atunci $q_{i,j}^{Livrat} = \text{Max}(\sum VC_{i,j}, M_{i,j} - Np_{i,j})$ dacă

(ii) $\text{Max}(\sum VC_{i,j}, M_{i,j} - Np_{i,j}) \geq 0$, atunci $q_{i,j}^{Livrat} = 0$.

Art. 172. — Dezechilibrul SEN în vederea publicării de către OTS, cel târziu la 30 de minute după încheierea ID_i, se estimează pe baza volumelor de energie de echilibrare contractate în ID_i, cu considerarea valorii estimate a volumului schimburilor planificate de energie pentru stabilizarea frecvenței și a schimburilor neintenționate.

Art. 173. — OTS determină dezechilibrul SEN conform prevederilor art. 168 și 172 și publică, cel târziu la 30 de minute după încheierea ID_i, valoarea și semnul dezechilibrului estimat al SEN. Obligația de publicare poate fi îndeplinită prin indicarea explicită pe pagina proprie de internet a unei legături la o pagină de internet unde aceste informații sunt publicate.

Art. 174. — OTS transmite către ODDPRE toate valorile cantităților de energie prevăzute la art. 170, în termen de 3 zile de la primirea de la OMEPA a valorilor măsurate. ODDPRE determină și publică valoarea finală a dezechilibrului SEN pentru fiecare ID al unei luni de livrare în termen de 3 zile lucrătoare de la primirea de la OMEPA a valorilor măsurate/însumate ale producției și consumului de energie electrică aferente fiecărei PRE.

Art. 175. — În cazul în care valorile măsurate aprobate, stabilite conform prevederilor cuprinse în regulile de măsurare, diferă de valorile măsurate, determinate conform prevederilor aceluiași reguli de măsurare, OTS reface calculul de determinare a cantităților de energie livrate prevăzute la art. 170, pe fiecare ID pe baza valorilor măsurate aprobate și transmite către ODDPRE aceste valori ale cantităților de energie livrată. ODDPRE recalculează și publică valoarea dezechilibrului SEN pentru fiecare ID al lunii de livrare în baza datelor transmise de OTS.

SECȚIUNEA 6.6

Schimburile neintenționate

Art. 176. — Volumul schimburilor neintenționate cu sistemul electroenergetic Europa Continentală interconectat este determinat a doua zi lucrătoare după ziua de livrare, pentru fiecare ID ale acestei zile, de către platforma europeană dedicată acestui tip de schimburi — FSKAR, cu următoarea formulă:

$$SN_i = S_{real,i} - S_{plan,i} ,$$

unde:

— SN_i reprezintă volumul schimburilor neintenționate cu sistemul electroenergetic Europa Continentală interconectat pentru ID_i;

— $SN_{real,i}$ reprezintă soldul stabilit conform convențiilor bilaterale de decontare cu OTS vecini, în fiecare ID_i al zilei de livrare;

— $SN_{plan,i}$ reprezintă soldul planificat și este egal cu suma algebrică dintre:

- (i) volumul schimburilor planificate de energie din rezerve pentru restabilirea frecvenței cu activare manuală, volum rezultat din tranzacționarea produsului RRFm pe platforma europeană dedicată și raportat în datele contabile dintre OTS și celelalte OTS din alte țări;

Art. 182. — ODDPRE determină costurile pentru echilibrarea SEN, separat pentru fiecare ID_i din luna de livrare, cu următoarea formulă:

$$C_{EchSist,i} = \sum (q_{i,j}^{Cres} * p_{i,j}^{Cres}) + C_{MCD,i}^{imp} + C_{SN,i} + C_{SPF,i} + C_{probe,i} ,$$

- (ii) volumul schimburilor planificate de energie din rezerve pentru restabilirea frecvenței cu activare automată, volum rezultat din tranzacționarea produsului RRFa pe platforma europeană dedicată și raportat în datele contabile dintre OTS și celelalte OTS din alte țări;
- (iii) volumul schimburilor planificate de energie ca urmare a compensării dezechilibrelor stabilite pe platforma europeană dedicată și raportat în datele contabile dintre OTS și celelalte OTS din alte țări;
- (iv) volumul schimburilor planificate de energie ca urmare a stabilizării frecvenței;
- (v) volumul schimburilor planificate de energie ca urmare a perioadei de variație a soldului conform art. 50 alin. (3) lit. b) din Regulamentul (UE) 2017/2.195 și art. 136 din Regulamentul (UE) 2017/1.485;
- (vi) volumul schimburilor planificate de energie ca urmare a acordurilor bilaterale sau multilaterale care nu sunt acoperite de punctele anterioare.

Art. 177. — OTS publică pe pagina proprie de internet volumul de energie aferent schimburilor neintenționate și prețul rezultat pentru acesta în fiecare ID al lunii de livrare.

Art. 178. — OTS transmite ODDPRE, în termen de 10 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare, datele privind volumul de energie aferent schimburilor neintenționate și costul/venitul aferent acestora, rezultate în fiecare ID al lunii de livrare, în moneda națională a României la cursul de schimb publicat de Banca Națională a României în ziua de transmitere, în lei cu două zecimale.

Art. 179. — OTS transmite ODDPRE datele privind volumul de energie și costul/venitul aferent volumelor schimburilor planificate prevăzute la art. 176 pct. (iii) și (iv), volumul de energie aferent schimburilor planificate prevăzute la art. 176 pct. (v), precum și ale schimburilor OTS—OTS prevăzute la art. 168 pentru fiecare ID al lunii de livrare, în termen de 10 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare, în moneda națională a României la cursul de schimb publicat de Banca Națională a României, pentru ziua de transmitere, în lei cu două zecimale.

Art. 180. — OTS transmite ODDPRE, imediat ce primește factura aferentă unei luni de livrare de la entitatea europeană responsabilă de calculele de decontare, datele privind volumul de energie aferent schimburilor neintenționate/volumul de energie aferent schimburilor planificate prevăzute la art. 176 pct. (iii), (iv) și (v), precum și costurile/veniturile aferente schimburilor neintenționate/schimburilor planificate prevăzute la art. 176 pct. (iii) și (iv), rezultate în fiecare ID al lunii de livrare, în moneda națională a României la cursul de schimb publicat de Banca Națională a României, valabil pentru ziua de facturare, valori exprimate în lei cu două zecimale.

SECȚIUNEA 6.7

Determinarea costurilor, respectiv a veniturilor rezultate din echilibrarea SEN

Art. 181. — ODDPRE determină costurile, respectiv veniturile din energia electrică activată pe PE pentru echilibrarea SEN, din rezervele pentru restabilirea frecvenței și din rezervele de înlocuire.

unde:

— $C_{EchSist,i}$ reprezintă costurile pentru echilibrarea SEN în ID_i , utilizate sub această denumire și în cazurile în care au valoare negativă;

— $q_{i,j}^{Cres}$ reprezintă cantitatea de energie de echilibrare corespunzătoare tranzacției angajate j pentru furnizarea creșterii de putere în ID_i , pentru echilibrarea SEN din rezervele pentru restabilirea frecvenței și din rezervele de înlocuire; $q_{i,j}^{Cres}$ va fi considerată ca valoare pozitivă exprimată în MWh, cu 3 zecimale;

— $p_{i,j}^{Cres}$ reprezintă prețul aferent tranzacției angajate j pentru furnizarea creșterii de putere în ID_i ;

— $C_{MCD,i}^{imp}$ reprezintă costurile rezultate conform procesului de compensare a dezechilibrelor în ID_i , transmise de OTS în lei cu două zecimale;

— $C_{SN,i}$ reprezintă costurile cu schimburile neintenționate în ID_i , transmise de OTS în lei cu două zecimale;

— $C_{SPF,i}$ reprezintă costurile pentru schimburile planificate de energie ca urmare a stabilizării frecvenței în ID_i , transmise de OTS în lei cu două zecimale;

— $C_{probe,i}$ reprezintă suma costurilor înregistrate în timpul perioadei de probe a capacităților de producere/installațiilor de stocare a energiei electrice prevăzute la art. 140, pentru fiecare ID_i .

Art. 183. — ODDPRE determină veniturile rezultate din echilibrarea SEN, separat pentru fiecare ID_i din luna de livrare, cu următoarea formulă:

$$V_{EchSist,i} = \sum (q_{i,x}^{Red} * p_{i,x}^{Red}) + V_{MCD,i}^{exp} + V_{SN,i} + V_{SPF,i}$$

unde:

— $V_{EchSist,i}$ reprezintă veniturile rezultate din echilibrarea SEN în ID_i , utilizate sub această denumire și în cazurile în care au valoare negativă;

— $q_{i,x}^{Red}$ reprezintă cantitatea de energie de echilibrare corespunzătoare tranzacției angajate x pentru furnizarea reducerii de putere în ID_i , pentru echilibrarea SEN din rezervele pentru restabilirea frecvenței și din rezervele de înlocuire;

— $p_{i,x}^{Red}$ reprezintă prețul aferent tranzacției angajate x pentru furnizarea reducerii de putere în ID_i ;

— $V_{MCD,i}^{exp}$ reprezintă veniturile rezultate conform procesului de compensare a dezechilibrelor în ID_i , transmise de OTS în lei cu două zecimale;

— $V_{SN,i}$ reprezintă veniturile cu schimburile neintenționate, în ID_i , transmise de OTS în lei cu două zecimale;

— $V_{SPF,i}$ reprezintă veniturile rezultate din schimburile planificate de energie ca urmare a stabilizării frecvenței în ID_i .

Art. 184. — După determinarea costurilor și a veniturilor rezultate din echilibrarea SEN, ODDPRE determină costurile efective pentru echilibrarea SEN, separat pentru fiecare ID_i din luna de livrare, cu următoarea formulă:

$$CE_{EchSist,i} = \sum (q_{i,j}^{Cres} * p_{i,j}^{Cres}) - \sum (q_{i,x}^{Red} * p_{i,x}^{Red}) + C_{MCD,i}^{imp} - V_{MCD,i}^{exp} + C_{SN,i} - V_{SN,i} + C_{probe,i} + C_{SPF,i} - V_{SPF,i}$$

unde:

— $CE_{EchSist,i}$ reprezintă costurile efective pentru echilibrarea SEN în ID_i .

Art. 185. — După determinarea costurilor/veniturilor rezultate din echilibrarea SEN, ODDPRE emite o notă lunară de regularizare, cuprinzând următoarele informații:

a) costurile pentru echilibrarea SEN, determinate conform prevederilor art. 182, separat pentru fiecare ID din luna de livrare;

b) veniturile rezultate din echilibrarea SEN, determinate conform prevederilor art. 183, separat pentru fiecare ID din luna de livrare;

c) costurile efective pentru echilibrarea SEN în luna de livrare, rezultate prin însumarea costurilor pentru echilibrarea SEN minus veniturile pentru echilibrarea SEN determinate pentru fiecare ID conform prevederilor art. 184.

Art. 186. — (1) ODDPRE publică pe pagina proprie de internet nota lunară de regularizare determinată conform prevederilor art. 185 pe baza valorilor măsurate, nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la primirea valorilor măsurate/însumate ale producției și consumului de energie electrică aferente fiecărei PRE stabilite conform Regulilor de măsurare, și transmite electronic către OTS o atenționare privind publicarea.

(2) Platforma informatică dedicată consemnează și reține data la care orice notă elaborată de ODDPRE conform prevederilor prezentului regulament a fost pusă la dispoziția părților implicate.

SECȚIUNEA 6.8

Determinarea operativă a prețului estimat unic de dezechilibru

Art. 187. — (1) OTS determină operativ prețul estimat unic de dezechilibru pentru toate dezechilibrele PRE în fiecare ID_i , cu următoarea formulă:

$$P_{dez}^{estimat} = \frac{\sum (q_{i,j}^{Cres} * p_{i,j}^{Cres}) - \sum (q_{i,x}^{Red} * p_{i,x}^{Red})}{\sum q_{i,j}^{Cres} - \sum q_{i,x}^{Red}}$$

unde:

— $q_{i,j}^{Cres}$, $p_{i,j}^{Cres}$ reprezintă cantitatea, respectiv prețul energiei activate pentru echilibrarea SEN, corespunzătoare tranzacției angajate j pentru furnizarea creșterii de putere în ID_i ;

— $q_{i,x}^{Red}$, $p_{i,x}^{Cres}$ reprezintă cantitatea, respectiv prețul energiei activate pentru echilibrarea SEN, corespunzătoare tranzacției

angajate x pentru furnizarea reducerii de putere în ID_i , participanților la piață, în ID_i .

(2) Pentru fiecare ID_i în care există activări ale energiei de echilibrare atât la creștere cât și la reducere de putere și $|Dez_{SENI}| < 0,1\% * C_{SENI}$, sau $4 * |Dez_{SENI}| < \sum |q_{i,j}^{Cres}| + \sum |q_{i,x}^{Red}| + |k\Delta ft_i| + |SN_i|$,

unde:

— C_{SENI} reprezintă consumul estimat la nivel SEN determinat de OTS pe baza măsurătorilor din EMS — SCADA;

— Dez_{SENI} reprezintă dezechilibrul SEN estimat conform prevederilor art. 172 pentru fiecare ID_i ;

— $k\Delta ft_i$ reprezintă volumul estimat al schimburilor planificate de energie pentru stabilizarea frecvenței în aria sincronă Europa Continentală;

— SN_i reprezintă volumul estimat al schimburilor neintenționate determinat pe baza măsurătorilor din EMS — SCADA.

OTS determină operativ prețul estimat de deficit, $P_{estim,i}^{def}$ și prețul estimat de excedent, $P_{estim,i}^{exc}$, cu formulele următoare:

$$P_{estim,i}^{def} = P_{med,i}^{Cres};$$

$$P_{estim,i}^{exc} = P_{med,i}^{Red},$$

unde:

— $P_{med,i}^{Cres}$ reprezintă media ponderată a prețurilor marginale pentru fiecare tip de energie de echilibrare activată pentru creștere de putere în ID_i;

— $P_{med,i}^{Red}$ reprezintă media ponderată a prețurilor marginale pentru fiecare tip de energie de echilibrare activată pentru reducere de putere în ID_i.

(3) Condițiile prevăzute la alin. (2) se estimează pe baza volumelor de energie de echilibrare contractate în ID_i, cu considerarea valorii estimate a volumului schimburilor planificate de energie pentru stabilizarea frecvenței și a schimburilor neintenționate și a valorii estimate a consumului în ID_i.

(4) Pentru fiecare ID în care nu a fost selectată energie de echilibrare nici pentru creștere de putere, nici pentru reducere de putere, OTS determină operativ prețul estimat unic de dezechilibru pentru toate dezechilibrele PRE ca fiind egal cu media aritmetică dintre cel mai mic preț al ofertelor din ordinea de merit pentru creștere de putere și cel mai mare preț, în modul, al ofertelor din ordinea de merit pentru reducere de putere corespunzătoare ID respectiv.

Art. 188. — OTS publică pe pagina proprie de internet, cel târziu la 30 de minute după încheierea fiecărui ID, valoarea prețului estimat unic de dezechilibru estimată pe baza cantităților de energie de echilibrare din tranzacțiile angajate pe PE pentru ID respectiv. Obligația de publicare poate fi îndeplinită prin indicarea explicită pe pagina proprie de internet a unei legături la o pagină de internet unde aceste informații sunt publicate.

SECȚIUNEA 6.9

Determinarea prețului unic de dezechilibru

Art. 189. — În luna următoare lunii de livrare, ODDPRE determină prețul inițial unic de dezechilibru pentru toate dezechilibrele PRE în fiecare ID, după cum urmează:

a) dacă într-un ID a fost activată numai energie de echilibrare pentru creștere de putere, atunci prețul inițial unic de dezechilibru pentru toate dezechilibrele PRE din ID respectiv va fi egal cu media ponderată a prețurilor marginale pentru fiecare tip de energie de echilibrare activată pentru creștere de putere și a cantităților de energie corespunzătoare tranzacțiilor angajate;

b) dacă într-un ID a fost activată numai energie de echilibrare pentru reducere de putere, atunci prețul inițial unic de dezechilibru pentru toate dezechilibrele PRE din ID respectiv va fi egal cu media ponderată a prețurilor marginale pentru fiecare tip de energie de echilibrare activată pentru reducere de putere și a cantităților de energie corespunzătoare tranzacțiilor angajate;

c) dacă într-un ID a fost activată energie de echilibrare și pentru creștere de putere și pentru reducere de putere, prețul inițial unic de dezechilibru pentru toate dezechilibrele PRE se va stabili în funcție de direcția dezechilibrului SEN astfel:

(i) în cazul în care sistemul a fost în deficit, prețul inițial unic de dezechilibru pentru toate dezechilibrele PRE va fi egal cu media ponderată a prețurilor marginale ale fiecărui tip de energie de echilibrare activată pentru creștere de putere și a cantităților corespunzătoare;

(ii) în cazul în care sistemul a fost în excedent, prețul inițial unic de dezechilibru pentru toate dezechilibrele PRE va fi egal cu media ponderată a prețurilor marginale ale fiecărui tip de energie de echilibrare activată pentru reducere de putere și a cantităților corespunzătoare;

d) în cazul în care într-un ID nu a fost activată energie de echilibrare nici pentru creștere de putere, nici pentru reducere de putere, prețul inițial unic de dezechilibru pentru toate dezechilibrele PRE va fi egal cu media aritmetică dintre cel mai mic preț al ofertelor din ordinea de merit pentru creștere de putere și cel mai mare preț, în modul, al ofertelor din ordinea de merit pentru reducere de putere corespunzătoare ID respectiv.

Art. 190. — OTS transmite la ODDPRE ofertele validate pentru fiecare ID în care nu a fost activată energie de echilibrare nici pentru creștere de putere, nici pentru reducere de putere în termen de 10 zile de la sfârșitul lunii de livrare.

Art. 191. — Pentru fiecare ID al lunii de livrare și pentru fiecare PRE, ODDPRE determină dezechilibrul respectivei PRE conform prevederilor art. 167.

Art. 192. — Pentru fiecare ID al lunii de livrare și pentru fiecare PRE, ODDPRE determină valoarea obligațiilor de plată/a drepturilor de încasat inițiale corespunzătoare dezechilibrelor înregistrate de fiecare PRE în fiecare ID, cu următoarea formulă:

$$DI \text{ sau } OP = DezPRE_i \times P_{dez,i}^{in},$$

unde:

— $DI \text{ sau } OP$ reprezintă valoarea drepturilor de încasat sau a obligațiilor de plată;

— $DezPRE_i$ reprezintă dezechilibrul unei PRE calculat pentru fiecare PRE în fiecare ID_i al lunii de livrare conform prevederilor art. art. 167;

— $P_{dez,i}^{in}$ reprezintă prețul inițial unic de dezechilibru calculat conform prevederilor de la art. 189.

Art. 193. — La calcularea valorii obligațiilor de plată/a drepturilor de încasat se va ține cont de prevederile art. 55 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2017/2.195, după cum urmează:

a) dacă prețul inițial unic de dezechilibru este pozitiv și dezechilibrul unei PRE este pozitiv (indicând un excedent al respectivei PRE), atunci respectiva PRE primește prețul inițial unic de dezechilibru;

b) dacă prețul inițial unic de dezechilibru este pozitiv și dezechilibrul unei PRE este negativ (indicând un deficit al respectivei PRE), atunci respectiva PRE plătește prețul inițial unic de dezechilibru;

c) dacă prețul inițial unic de dezechilibru este negativ și dezechilibrul unei PRE este pozitiv (indicând un excedent al respectivei PRE), atunci respectiva PRE plătește prețul inițial unic de dezechilibru;

d) dacă prețul inițial unic de dezechilibru este negativ și dezechilibrul unei PRE este negativ (indicând un deficit al respectivei PRE), atunci respectiva PRE primește prețul inițial unic de dezechilibru.

Art. 194. — Pentru fiecare ID_i din luna de livrare, ODDPRE determină componenta de neutralitate financiară a OTS cu următoarea formulă:

$$C_{neutr,i}^{fin} = \frac{CE_{EchSist,i} + \sum DI_i - \sum OP_i}{\sum DezPRE_i},$$

unde:

— $CE_{EchSist,i}$ reprezintă costurile efective pentru echilibrarea SEN în ID_i, calculate conform prevederilor art. 184;

— $\sum DI_i$ reprezintă suma drepturilor de încasat inițiale ale tuturor PRE calculate în ID_i;

— $\sum OP_i$ reprezintă suma obligațiilor de plată inițiale ale tuturor PRE calculate în ID_i;

— $\sum DezPRE_i$ reprezintă suma algebrică a dezechilibrelor PRE cu semn schimbat în fiecare ID_i al lunii de livrare.

Art. 195. — (1) În fiecare ID_i al lunii de livrare, în care se verifică una dintre următoarele condiții, ODDPRE stabilește un preț final unic de dezechilibru:

a) energia de echilibrare s-a activat în ambele senzuri, la creștere și la reducere de putere, și

$$\begin{aligned} & - |Dez_{SEN_i}| \geq 0,1 \% * C_{SEN_i}; \text{ și:} \\ & - \sum q_{i,j}^{cres} + \sum |q_{i,x}^{red}| + |k\Delta ft_i| + |SN_i| \leq 4 * |Dez_{SEN_i}|; \text{ și:} \\ & - \sum |DezPRE_i| \geq 0,5 \% * C_{SEN_i}, \end{aligned}$$

unde:

- C_{SEN_i} reprezintă consumul total al SEN, stabilit de ODDPRE pe baza valorilor măsurate;
 - $|Dez_{SEN_i}|$ reprezintă dezechilibrul SEN calculat conform prevederilor art. 168;
 - $q_{i,j}^{cres}$ și $q_{i,x}^{red}$ reprezintă cantitatea energiei activate pentru echilibrarea SEN, corespunzătoare tranzacției angajate j/x pentru furnizarea creșterii/reducerii de putere în ID_i;
 - $k\Delta ft_i$ reprezintă volumul schimburilor planificate de energie pentru stabilizarea frecvenței în aria sincronă Europa Continentală;
 - SN_i reprezintă volumul schimburilor neintenționate determinat conform art. 176;
 - $\sum |DezPRE_i|$ reprezintă suma algebrică a dezechilibrelor PRE în ID_i; se consideră dezechilibrul PRE pozitiv cu semnul plus și dezechilibrul PRE negativ cu semnul minus;
- b) energia de echilibrare s-a activat într-un singur sens la creștere sau la reducere de putere.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), ODDPRE stabilește în intervalul ID_i prețul final unic de dezechilibru cu următoarea formulă:

$$P_{dez,i}^{fin} = P_{dez,i}^{in} + C_{neutr,i}^{fin},$$

unde:

- $P_{dez,i}^{in}$ reprezintă prețul inițial unic de dezechilibru în ID_i, determinat conform prevederilor de la art. 189;
- $C_{neutr,i}^{fin}$ reprezintă componenta de neutralitate financiară a OTS, determinată conform procesului descris la art. 194.

(3) Dacă într-un ID_i SEN se află în deficit și $P_{dez,i}^{fin} < P_{med,i}^{Cres}$, unde $P_{med,i}^{Cres}$ reprezintă media ponderată a prețurilor marginale pentru fiecare tip de energie de echilibrare activată pentru creștere de putere și a cantităților de energie corespunzătoare în ID_i, atunci prețul final unic de dezechilibru va fi egal cu $P_{med,i}^{Cres}$, conform prevederilor art. 55 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2017/2.195. Costurile/Veniturile rezultate în urma aplicării acestei prevederi se vor regulariza conform prevederilor secțiunii 7.3 Repartizarea costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului.

(4) Dacă într-un ID_i SEN se află în excedent și $P_{dez,i}^{fin} > P_{med,i}^{Red}$, unde $P_{med,i}^{Red}$ reprezintă media ponderată a prețurilor marginale pentru fiecare tip de energie de echilibrare activată pentru reducere de putere și a cantităților de energie corespunzătoare în ID_i, atunci prețul final unic de dezechilibru va fi egal cu $P_{med,i}^{Red}$, conform prevederilor art. 55 alin. (5) din Regulamentul (UE) 2017/2.195. Costurile/Veniturile rezultate în urma aplicării acestei prevederi se vor recupera conform prevederilor secțiunii 7.3 Repartizarea costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului.

(5) În fiecare ID_i al lunii de livrare în care energia de echilibrare s-a activat în ambele senzuri și nu se verifică condițiile de la alin. (1) lit. a), ODDPRE aplică metoda celor două prețuri de dezechilibru, respectiv calculează prețul final de deficit, $P_{fin,i}^{def}$ și prețul final de excedent, $P_{fin,i}^{exc}$, după cum urmează:

a) se determină prețurile de deficit și de excedent inițiale în ID_i cu următoarele formule:

$$\begin{aligned} P_{in,i}^{def} &= P_{med,i}^{Cres}; \\ P_{in,i}^{exc} &= P_{med,i}^{Red}; \end{aligned}$$

unde:

— $P_{med,i}^{Cres}$ reprezintă media ponderată a prețurilor marginale pentru fiecare tip de energie de echilibrare activată pentru creștere de putere în ID_i;

— $P_{med,i}^{Red}$ reprezintă media ponderată a prețurilor marginale pentru fiecare tip de energie de echilibrare activată pentru reducere de putere în ID_i;

b) pentru fiecare ID se calculează drepturile de încasare inițiale ale PRE, (DI_{PRE}) și obligațiile de plată inițiale ale acestora, (OP_{PRE}) prin înmulțirea dezechilibrelor negative ale PRE cu prețul de deficit inițial și a dezechilibrelor pozitive cu prețul de excedent inițial;

c) dacă $(OP_{PRE} - DI_{PRE}) > CE_{EchSist,i}$, atunci:

(i) dacă într-un ID SEN se află în deficit, se calculează componenta de neutralitate financiară a OTS cu următoarea formulă:

$$C1_{neutr,i}^{fin} = \frac{(OP_{PRE,i} - DI_{PRE,i}) - CE_{EchSist,i}}{\sum DezPRE_{poz,i}},$$

unde:

- OP_{PRE} reprezintă obligațiile de plată ale PRE;
- DI_{PRE} reprezintă drepturile de încasare ale PRE;
- $CE_{EchSist,i}$ reprezintă costurile efective pentru echilibrarea SEN în ID_i, calculate conform prevederilor art. 184;
- $\sum DezPRE_{poz,i}$ reprezintă suma dezechilibrelor pozitive ale tuturor PRE.

Prețurile finale de deficit și excedent se calculează cu următoarele formule:

$$\begin{aligned} P_{fin,i}^{def} &= P_{med,i}^{Cres}; \\ P_{fin,i}^{exc} &= P_{med,i}^{Red} + C1_{neutr,i}^{fin} \end{aligned}$$

(ii) dacă într-un ID SEN se află în excedent, se calculează componenta de neutralitate financiară a OTS cu următoarea formulă:

$$C2_{neutr,i}^{fin} = \frac{(OP_{PRE,i} - DI_{PRE,i}) - CE_{EchSist,i}}{\sum DezPRE_{neg,i}},$$

unde:

- OP_{PRE} reprezintă obligațiile de plată ale PRE;
- DI_{PRE} reprezintă drepturile de încasare ale PRE;
- $CE_{EchSist,i}$ reprezintă costurile efective pentru echilibrarea SEN în ID_i , calculate conform prevederilor art. 184;
- $\sum DezPRE_{neg,i}$ reprezintă suma dezechilibrelor negative ale tuturor PRE.

Prețurile finale de deficit și excedent se calculează cu următoarele formule:

$$P_{fin,i}^{def} = P_{med,i}^{Cres} - |C3_{neutr,i}^{fin}|;$$

$$P_{fin,i}^{exc} = P_{med,i}^{Red}.$$

d) dacă $(OP_{PRE} - DI_{PRE}) < CE_{EchSist,i}$, atunci se calculează componenta de neutralitate financiară a OTS cu următoarea formulă:

$$C3_{neutr,i}^{fin} = \frac{(OP_{PRE,i} - DI_{PRE,i}) - CE_{EchSist,i}}{\sum DezPRE_{poz,i} + |\sum DezPRE_{neg,i}|},$$

unde:

- OP_{PRE} reprezintă obligațiile de plată ale PRE;
- DI_{PRE} reprezintă drepturile de încasare ale PRE;
- $CE_{EchSist,i}$ reprezintă costurile efective pentru echilibrarea SEN în ID_i , calculate conform prevederilor art. 184;
- $\sum DezPRE_{poz,i}$ reprezintă suma dezechilibrelor pozitive ale tuturor PRE;
- $\sum DezPRE_{neg,i}$ reprezintă suma dezechilibrelor negative ale tuturor PRE.

Prețurile finale de deficit și excedent se calculează cu următoarele formule:

$$P_{fin,i}^{def} = P_{med,i}^{Cres} + |C3_{neutr,i}^{fin}|;$$

$$P_{fin,i}^{exc} = P_{med,i}^{Red} - |C3_{neutr,i}^{fin}|.$$

Dacă $C3_{neutr,i}^{fin} < 0$, prețurile finale de deficit și excedent se calculează cu următoarele formule:

$$P_{fin,i}^{def} = P_{med,i}^{Cres} - |C3_{neutr,i}^{fin}|;$$

$$P_{fin,i}^{exc} = P_{med,i}^{Red} + |C3_{neutr,i}^{fin}|.$$

Dacă $C3_{neutr,i}^{fin} > 0$, prețurile finale de deficit și excedent se calculează cu următoarele formule:

$$P_{fin,i}^{def} = P_{med,i}^{Cres} - C3_{neutr,i}^{fin};$$

$$P_{fin,i}^{exc} = P_{med,i}^{Red} + C3_{neutr,i}^{fin}.$$

Art. 196. — ODDPRE transmite la ANRE, în prima zi lucrătoare din luna după ce s-au finalizat calculele de decontare pe baza VM/VMA, valoarea costurilor/veniturilor determinate conform prevederilor art. 195 alin. (3) și (4), care vor fi regularizate conform prevederilor secțiunii 7.3 Repartizarea costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului.

Art. 197. — ODDPRE publică pe pagina proprie de internet o notă lunară de regularizare, cuprinzând următoarele informații:

a) costurile efective pentru echilibrarea sistemului în luna de livrare, cuprinse în nota lunară de regularizare corespunzătoare, prevăzute la art. 184;

b) suma valorilor decontării lunare corespunzătoare tuturor PRE pentru luna de livrare, rezultate prin însumarea algebrică a obligațiilor de plată finale și a drepturilor de încasat finale determinate conform prevederilor art. 216;

c) costurile sau veniturile suplimentare provenite din echilibrarea sistemului în luna de livrare, determinate conform prevederilor art. 221.

CAPITOLUL VII

Reguli pentru decontarea dezechilibrelor PRE

SECȚIUNEA 7.1

Principii generale

Art. 198. — Regulile pentru decontarea dezechilibrelor PRE din prezentul capitol asigură un cadru pentru decontarea dezechilibrelor PRE și stabilirea obligațiilor de plată și a drepturilor de încasare rezultate conform prevederilor prezentului regulament, între o PRE și OTS.

Art. 199. — Pentru a facilita un proces de decontare ordonat, transparent și nediscriminatoriu, prezentul capitol creează în plus cadrul pentru:

- a) stabilirea unui program de determinare, de punere la dispoziția părților și de confirmare/contestare a informațiilor necesare în vederea facturării și decontării dezechilibrelor PRE;
- b) efectuarea calculelor pentru stabilirea drepturilor de încasare și a obligațiilor de plată aferente dezechilibrelor PRE;
- c) punerea la dispoziția părților a informațiilor privind obligațiile acestora de plată, respectiv drepturile acestora de încasare;
- d) facturarea și efectuarea plăților;
- e) stabilirea și utilizarea garanțiilor;
- f) măsuri în cazuri de neîndeplinire a obligațiilor.

Art. 200. — ODDPRE și OTS elaborează procedurile pentru realizarea funcțiilor specifice decontării aflate în responsabilitatea fiecăruia conform prezentului capitol în urma unui proces de consultare publică și le publică pe paginile de internet proprii.

Art. 201. — ODDPRE stabilește, în urma unui proces de consultare publică, formatul standard pentru toate notele de informare pentru decontarea lunară a dezechilibrelor și pentru notele lunare de regularizare și le publică pe pagina de internet proprie.

Art. 202. — ODDPRE este responsabil pentru calculul de decontare și emiterea notelor de informare pentru decontarea lunară pentru PRE.

Art. 203. — OTS și PRE achită în termenele prevăzute în prezentul regulament obligațiile de plată reciproce prevăzute în notele de informare pentru decontarea lunară, în baza facturilor corespunzătoare acestora.

Art. 204. — OTS urmărește separat fiecare categorie de obligații de plată/drepturi de încasare în relația OTS cu PRE, prin înființarea fișei pentru decontarea dezechilibrelor PRE, întocmită pentru fiecare PRE.

Art. 205. — Fiecare PRE este titularul fișei de decontare corespunzătoare, întocmită de OTS conform prevederilor art. 204.

Art. 206. — OTS stabilește fișa de decontare prevăzută la art. 204 pentru titularul de fișă corespunzător, după înregistrarea acestuia ca PRE, dar nu mai târziu de data la care înregistrarea devine efectivă.

Art. 207. — Obligațiile de plată și drepturile de încasare înregistrate de OTS în fișa de decontare pentru PRE se bazează pe relația contractuală dintre OTS, pe de o parte, și titularul de fișă, pe de altă parte, formalizată prin semnarea convenției de asumare a responsabilității echilibrării, ale cărei prevederi reflectă prevederile legii și ale prezentului regulament.

Art. 208. — Fiecare participant la piață care este înregistrat în calitate de PRE deschide un cont la o bancă de decontare.

Art. 209. — (1) În scopul îndeplinirii obligațiilor sale conform prezentului capitol, OTS deschide un cont de echilibrare la o bancă de decontare de pe teritoriul României, utilizat pentru plățile aferente dezechilibrelor.

(2) Contul de echilibrare prevăzut la alin. (1) este același cu cel deschis de OTS conform prevederilor clauzelor și condițiilor pentru FSE și furnizorii de RSF drept cont bancar pentru echilibrare pentru încasările și plățile aferente tranzacțiilor încheiate pe PE.

Art. 210. — Titularii de cont trebuie să asigure solvabilitatea conturilor bancare proprii la datele scadente ale facturilor, prevăzute în prezentul capitol.

Art. 211. — Conturile bancare sunt deschise în moneda națională a României.

SECȚIUNEA 7.2

Decontarea dezechilibrelor PRE

Art. 212. — ODDPRE efectuează calculele pentru decontarea dezechilibrelor PRE în fiecare lună calendaristică, după primirea valorilor măsurate/insumate ale producției și consumului de energie electrică în conformitate cu prevederile Regulilor de măsurare.

Art. 213. — (1) Odată cu efectuarea calculelor prevăzute la art. 212, ODDPRE verifică corectitudinea decontării prin verificarea închiderii bilanțului energiei electrice, corespunzătoare volumelor contractate pentru echilibrarea SEN și a volumelor contractate pentru echilibrarea altor sisteme europene transmise de OTS către ODDPRE conform prevederilor art. 103 din Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii cu echilibrarea și furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021, cu dezechilibrele PRE, cu volumul schimburilor neintenționate, cu volumul schimburilor planificate de energie transmise de OTS către ODDPRE conform prevederilor art. 179 și, respectiv, art. 180, ținând seama inclusiv de cantitățile de energie electrică livrată de capacitățile de producere/instalațiile de stocare a energiei electrice aflate în perioada de probă. În situația în care ODDPRE constată o neînchidere a bilanțului mai mare decât o valoare-limită, publică pe pagina proprie de internet existența acesteia și solicită tuturor părților implicate verificarea datelor astfel încât eroarea să fie eliminată în cadrul procesului de decontare ce utilizează valorile măsurate aprobate, volumul de energie al schimburilor neintenționate și volumul de energie al schimburilor planificate transmise de OTS către ODDPRE. Valoarea-limită va fi stabilită printr-o procedură elaborată de ODDPRE și supusă consultării publice.

(2) În cazul în care valorile măsurate aprobate, stabilite conform prevederilor cuprinse în Regulile de măsurare, diferă de valorile măsurate, determinate conform prevederilor acelorași reguli de măsurare, verificarea închiderii bilanțului energiei electrice se reia pe baza valorilor măsurate aprobate, cu respectarea acelorași termene care curg de la data primirii de către ODDPRE a valorilor măsurate aprobate.

Art. 214. — Pentru fiecare ID al lunii de livrare și pentru fiecare PRE, ODDPRE determină:

a) pentru fiecare IDi în care a fost stabilit prețul final unic de dezechilibru conform prevederilor art. 195 alin. (1), valoarea obligațiilor de plată finale/a drepturilor de încasat finale corespunzătoare dezechilibrelor înregistrate de fiecare PRE cu următoarea formulă:

$$DI_i^{\text{fin}} \text{ sau } OP_i^{\text{fin}} = \text{DezPRE}_i \times P_{\text{dez},i}^{\text{fin}},$$

unde:

— DI_i^{fin} sau OP_i^{fin} reprezintă valoarea drepturilor de încasat finale sau a obligațiilor de plată finale rezultate pentru fiecare PRE și pentru fiecare IDi din luna de livrare;

— DezPRE_i reprezintă dezechilibrul unei PRE calculat pentru fiecare PRE în fiecare IDi al lunii de livrare conform prevederilor art. 167;

— $P_{\text{dez},i}^{\text{fin}}$ reprezintă prețul final unic de dezechilibru calculat conform prevederilor art. 195 alin. (1) pentru fiecare IDi al lunii de livrare;

b) pentru fiecare IDi în care au fost stabilite prețurile finale de deficit și de excedent conform prevederilor art. 195 alin. (5), valoarea obligațiilor de plată finale/a drepturilor de încasat finale corespunzătoare dezechilibrelor înregistrate de fiecare PRE, cu următoarele formule:

$$DI_i^{\text{fin}} \text{ sau } OP_i^{\text{fin}} = \text{DezPRE}_{\text{poz},i} \times P_{\text{fin},i}^{\text{exc}}, \text{ respectiv}$$

$$DI_i^{\text{fin}} \text{ sau } OP_i^{\text{fin}} = \text{DezPRE}_{\text{neg},i} \times P_{\text{fin},i}^{\text{def}},$$

unde:

— DI_i^{fin} sau OP_i^{fin} reprezintă valoarea drepturilor de încasat finale sau a obligațiilor de plată finale rezultate pentru fiecare PRE și pentru fiecare IDi din luna de livrare;

— $\text{DezPRE}_{\text{poz},i}$, $\text{DezPRE}_{\text{neg},i}$ reprezintă dezechilibrul unei PRE calculat pentru fiecare PRE în fiecare IDi al lunii de livrare conform prevederilor art. 167;

— $P_{\text{fin},i}^{\text{exc}}$, $P_{\text{fin},i}^{\text{def}}$ reprezintă prețurile finale de deficit și de excedent calculate conform prevederilor art. 195 alin. (5) pentru fiecare IDi al lunii de livrare.

Art. 215. — Pentru calcularea valorii obligațiilor de plată finale/a drepturilor de încasat finale prevăzute la art. 214 se va ține cont de prevederile art. 55 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2017/2.195.

Art. 216. — Separat, pentru fiecare lună de livrare și pentru fiecare PRE, ODDPRE determină valoarea sumelor drepturilor lunare de încasat sau a obligațiilor lunare de plată corespunzătoare dezechilibrelor înregistrate de fiecare PRE, cu următoarele formule:

$$DLI_d = \sum_i^n DI_i^{\text{fin}}, \text{ respectiv } OLP_d = \sum_j^{\text{IDL}-n} OP_j^{\text{fin}},$$

unde:

— DLI_d reprezintă valoarea drepturilor lunare de încasare finale pentru dezechilibrele unei PRE constatate în numărul total n de ID-uri din luna de livrare L;

— DI_i^{fin} reprezintă drepturile de încasare finale ale fiecărei PRE în fiecare IDi, determinate conform prevederilor de la art. 214;

— OLP_d reprezintă valoarea obligațiilor lunare de plată pentru dezechilibrele unei PRE constatate în numărul total n de ID-uri din luna de livrare L;

— OP_j^{fin} reprezintă obligațiile de plată ale fiecărei PRE în fiecare IDi, determinate conform prevederilor de la art. 214.

Art. 217. — ODDPRE întocmește pentru fiecare PRE o notă de informare pentru decontarea lunară a dezechilibrelor, care conține următoarele informații:

a) dezechilibrul pozitiv sau negativ al respectivei PRE, pentru fiecare ID din luna de livrare rezultat conform prevederilor art. 167;

b) prețul final unic de dezechilibru rezultat pentru fiecare ID din luna de livrare conform prevederilor art. 195 alin. (1)—(4);

c) prețul final de deficit, respectiv prețul final de excedent, rezultate pentru fiecare ID din luna de livrare conform prevederilor art. 195 alin. (5);

d) obligațiile de plată finale sau drepturile de încasare finale ale respectivei PRE, pentru fiecare ID din luna de livrare, determinate conform prevederilor art. 216;

e) valoarea drepturilor lunare de încasare și valoarea obligațiilor lunare de plată, calculate conform prevederilor art. 216.

Art. 218. — ODDPRE pune la dispoziția PRE corespunzătoare și a OTS notele de informare pentru decontarea lunară a dezechilibrelor stabilite conform prevederilor art. 217 pe baza valorilor măsurate, prin publicarea lor pe platforma informatică dedicată, în maximum 3 zile lucrătoare de la primirea valorilor măsurate/agregate ale producției și consumului de energie electrică aferente fiecărei PRE, stabilite conform Regulilor de măsurare.

Art. 219. — O notă de informare pentru decontarea lunară a dezechilibrelor, emisă în luna calendaristică n , conține informațiile înscrise în fișa pentru decontare aparținând respectivei PRE, pentru luna calendaristică $n-1$.

Art. 220. — Facturile sunt emise de OTS, respectiv PRE, în prima zi lucrătoare care urmează publicării pe platforma informatică a notelor de informare pentru decontarea lunară a dezechilibrelor, în baza acestora, și trebuie achitate într-un interval de 5 zile lucrătoare de la data emiterii. Plățile se consideră efectuate la data la care valorile corespunzătoare au fost debitate sau creditate în contul bancar de echilibrare deschis de OTS.

SECȚIUNEA 7.3

Repartizarea costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului

Art. 221. — Costul sau venitul suplimentar lunar provenit din echilibrarea sistemului se determină de ODDPRE și este egal cu costurile efective pentru echilibrarea sistemului, calculate ca sumă a costurilor pentru echilibrarea sistemului determinată conform art. 184, pe toate ID ale lunii respective, plus suma valorilor drepturilor lunare de încasare finale corespunzătoare dezechilibrelor înregistrate de fiecare PRE determinate conform art. 216, minus suma obligațiilor lunare de plată corespunzătoare dezechilibrelor înregistrate de fiecare PRE determinate conform art. 216. ODDPRE calculează sumele corespunzătoare repartizării integrale către PRE a costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului, în luna care urmează după luna de livrare.

Art. 222. — Venitul suplimentar, respectiv costul suplimentar provenit din echilibrarea sistemului care revine fiecărei PRE, cu excepția PRE Agent de transfer, se determină pe baza aportului acesteia în fiecare ID la reducerea dezechilibrului SEN, respectiv la agravarea dezechilibrului SEN. Valoarea repartizată fiecărei PRE se determină astfel:

$$S_i = (C_{tot,i} / \sum_{i=1}^n C_{tot,i}) X S_{res},$$

unde:

— S_i reprezintă valoarea repartizată către PRE_i , cu excepția PRE Agent de transfer, din venitul/costul suplimentar provenit din echilibrarea sistemului;

— S_{res} reprezintă venitul suplimentar sau costul suplimentar rezultat în luna respectivă din echilibrarea sistemului; iar

— $C_{tot,i}$ reprezintă contribuția la dezechilibrul SEN a PRE_i , cu excepția PRE Agent de transfer, în luna de livrare, determinată, după caz, astfel:

a) pentru luna de livrare pentru care se înregistrează venit suplimentar din echilibrarea sistemului:

$$C_{tot,i} = \sum_{t=1}^{ol} DezPRE_{poz,i}^t + \sum_{t=1}^{ol} DezPRE_{neg,i}^t,$$

unde:

— $DezPRE_{neg,i}$ este dezechilibrul negativ (în valoare absolută) al PRE_i în IDt în care $Dez_{SENI} > 0$, determinat conform art. 168, și 0 (zero) în IDt în care $Dez_{SENI} < 0$;

— $DezPRE_{poz,i}^t$ este dezechilibrul pozitiv al PRE_i în IDt în care $Dez_{SENI} < 0$, determinat conform art. 168 și 0 (zero) în IDt în care $Dez_{SENI} > 0$;

— Ol reprezintă numărul de ID al lunii de livrare.

b) pentru luna de livrare pentru care se înregistrează cost suplimentar din echilibrarea sistemului:

$$C_{tot,i} = \sum_{t=1}^{ol} DezPRE_{poz,i}^t + \sum_{t=1}^{ol} DezPRE_{neg,i}^t,$$

unde:

— $DezPRE_{neg,i}$ este dezechilibrul negativ (în valoare absolută) al PRE_i în IDt în care $Dez_{SENI} < 0$ determinat conform art. 168 și 0 (zero) în IDt în care $Dez_{SENI} > 0$;

— $DezPRE_{poz,i}^t$ este dezechilibrul pozitiv al PRE_i în IDt în care $Dez_{SENI} > 0$ determinat conform art. 168 și 0 (zero) în IDt în care $Dez_{SENI} < 0$;

— Ol reprezintă numărul de ID al lunii de livrare;

— n reprezintă numărul total de PRE, exclusiv PRE Agent de transfer.

Art. 223. — OTS creditează, în cazul unei valori pozitive, sau debitează, în cazul unei valori negative, valoarea suplimentară repartizată unei PRE la nivel lunar, determinată prin însumarea contribuțiilor determinate conform prevederilor art. 222, în fișa pentru decontarea veniturilor/costurilor suplimentare aparținând respectivei PRE.

Art. 224. — ODDPRE pune la dispoziția PRE corespunzătoare și a OTS nota de informare pentru decontarea redistribuirii costurilor/veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului pentru luna n , care cuprinde valoarea suplimentară distribuită respectivei PRE, determinată conform prevederilor art. 222, prin postarea ei pe platforma informatică dedicată, în aceeași zi în care a postat nota lunară de informare conform art. 218.

Art. 225. — O notă de informare pentru decontarea redistribuirii veniturilor/costurilor suplimentare emisă în luna calendaristică n va cuprinde:

a) valoarea totală a drepturilor de încasare sau a obligațiilor de plată, după caz, rezultate din redistribuirea costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului, pentru luna calendaristică $n - 1$; precum și

b) suma dezechilibrelor negative ale respectivei PRE constatate în toate ID în care dezechilibrul sistemului a fost pozitiv, în situația în care în luna respectivă s-a înregistrat venit suplimentar;

c) suma dezechilibrelor pozitive ale respectivei PRE constatate în toate ID în care dezechilibrul sistemului a fost negativ, în situația în care în luna respectivă s-a înregistrat venit suplimentar;

d) suma dezechilibrelor negative ale respectivei PRE constatate în toate ID în care dezechilibrul sistemului a fost negativ, în situația în care în luna respectivă s-a înregistrat cost suplimentar; și

e) suma dezechilibrelor pozitive ale respectivei PRE constatate în toate ID în care dezechilibrul sistemului a fost pozitiv, în situația în care în luna respectivă s-a înregistrat cost suplimentar.

Art. 226. — Facturile sunt emise în prima zi lucrătoare care urmează postării notei de informare pentru decontarea redistribuirii veniturilor/costurilor suplimentare pe baza acesteia și trebuie achitate în maximum 5 zile lucrătoare de la data emiterii. Plățile se consideră efectuate la data la care valorile corespunzătoare au fost debitate sau creditate în contul bancar de echilibrare deschis de OTS.

Art. 227. — (1) În cazul în care valorile măsurate aprobate, stabilite conform prevederilor cuprinse în Regulile de măsurare,

diferă de valorile măsurate, determinate conform prevederilor aceluiași reguli, procesul de determinare și punere la dispoziție a notelor lunare de informare, regularizare și decontare și de verificare/contestare a obligațiilor de plată/drepturilor de încasare aferente dezechilibrelor PRE și redistribuirii costurilor sau veniturilor suplimentare pe PE se reia pe baza valorilor măsurate aprobate, cu respectarea aceluiași termene care curg de la data primirii de ODDPRE a valorilor măsurate aprobate.

(2) Diferențele dintre obligațiile de plată/drepturile de încasare care rezultă din aplicarea prevederilor prezentelor reguli de decontare la valorile măsurate aprobate, față de aplicarea acestora la valorile măsurate, se evidențiază în facturi de regularizare sub formă de sume de plată/de încasat.

SECȚIUNEA 7.4

Efectuarea plăților pentru dezechilibrele PRE, utilizarea garanțiilor și penalități de întârziere

Art. 228. — OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, procedurile pentru efectuarea plăților conform prevederilor prezentei secțiuni și le publică pe pagina proprie de internet.

Art. 229. — Procedurile elaborate conform prevederilor de la art. 228 vor include modalități de confirmare a plăților și mențiuni privind utilizarea garanțiilor în cazul plăților întârziate.

Art. 230. — Fiecare parte care primește o factură trebuie să o plătească până la data scadentă, indiferent dacă există sau nu o dispută în legătură cu sumele corespunzătoare.

Art. 231. — Orice participant la piață înregistrat ca PRE, precum și OTS plătesc o penalizare celeilalte părți în oricare dintre următoarele cazuri:

a) dacă participantul la piață sau OTS nu a achitat sumele datorate până la data-limită de plată;

b) dacă participantul la piață sau OTS trebuie să efectueze o plată corespunzătoare soluționării unei dispute din care au rezultat plăți întârziate;

c) dacă participantul la piață sau OTS trebuie să efectueze o plată corespunzătoare soluționării unei dispute pentru care sumele care fac obiectul disputei au fost achitate la timp de cealaltă parte, dar au fost contestate în mod justificat de aceasta.

Art. 232. — Rata dobânzii care se aplică în toate cazurile prevăzute la art. 231, pentru fiecare zi de întârziere începând cu prima zi după termenul-limită de plată, este egală cu nivelul penalității de întârziere percepute pentru neplata la termen a obligațiilor către bugetul de stat, cu condiția ca valoarea totală a penalităților să nu depășească valoarea sumei datorate.

SECȚIUNEA 7.5

Contestații la notele de regularizare și/sau la notele de informare pentru decontarea lunară

Art. 233. — Fiecare titular de fișă înregistrat ca PRE este îndreptățit să solicite oricând la OTS informații în legătură cu situația oricăreia dintre fișele pentru decontare proprii înființate de OTS. După primirea unei astfel de solicitări, OTS transmite titularului de fișă informațiile solicitate în maximum 3 zile lucrătoare, informații care pot include soldul rezultat din fișa/fișele respectivă(e) pentru ultimele 3 luni, precum și orice sume debitate sau creditate într-o fișă, împreună cu datele și motivele acestor operațiuni.

Art. 234. — OTS poate de asemenea să își îndeplinească obligațiile prevăzute la art. 233 prin adoptarea măsurilor de ordin tehnic necesare pentru ca fiecare titular de fișă să poată avea acces direct la toate informațiile relevante în legătură cu oricare dintre fișele proprii.

Art. 235. — Dacă o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare pusă la dispoziție de ODDPRE conform prevederilor prezentului capitol este incorectă, oricare dintre

părțile implicate o poate contesta la ODDPRE și poate pune în discuție orice element sau calcul cuprins în respectiva notă.

Art. 236. — Orice contestație va fi transmisă de partea interesată printr-o notificare scrisă. Notificarea trebuie să precizeze în mod clar perioada de timp vizată, cum ar fi ziua de livrare, ID, data emiterii respectivei note, elementul contestat, motivul contestării, valoarea contestată și va fi însoțită de orice probă disponibilă care poate să vină în susținerea contestației.

Art. 237. — (1) Orice parte implicată poate contesta o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare emisă conform prezentului regulament într-un termen de maximum 5 zile lucrătoare de la data la care nota contestată a fost publicată de ODDPRE pe platforma informatică dedicată.

(2) Dacă o parte interesată a făcut o contestație la nota elaborată în baza valorilor măsurate, care nu s-a modificat în ceea ce o privește după stabilirea valorilor măsurate aprobate, aceasta nu poate depune o nouă contestație având același obiect.

Art. 238. — Dacă o parte implicată nu a transmis nicio contestație în legătură cu o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare emisă conform prezentului regulament în termenul prevăzut la art. 237, se consideră că nota respectivă a fost acceptată.

Art. 239. — ODDPRE analizează orice contestație primită, nu mai târziu de 5 zile lucrătoare de la data primirii acesteia.

Art. 240. — Atunci când verifică o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare contestată, ODDPRE poate solicita părților implicate informații suplimentare. Dacă informațiile suplimentare solicitate nu sunt furnizate de partea implicată, ODDPRE este îndreptățit să respingă contestația respectivă.

Art. 241. — ODDPRE informează părțile implicate în legătură cu rezultatul verificărilor efectuate. Dacă o notă contestată a fost incorectă, ODDPRE reface calculele și pune la dispoziția tuturor părților implicate o notă corectată.

Art. 242. — Dacă ODDPRE constată existența unei informații eronate într-o notă de informare pentru decontare sau într-o notă de regularizare pusă la dispoziție conform prezentului regulament, acesta reface calculele și pune la dispoziția tuturor părților implicate în cel mai scurt timp posibil o notă corectată, dar nu mai târziu de 10 zile lucrătoare de la data la care nota respectivă a fost publicată de ODDPRE pe platforma informatică dedicată.

Art. 243. — În cazul constatării de către un participant, ulterior termenelor prevăzute la art. 237 sau 242, a unor erori în procesul de decontare, determinate de greșeli de agregare a datelor, întreruperi în funcționarea sistemelor informatice ale operatorilor implicați, erori de măsurare a schimburilor între rețele sau a notificării unor SB neconforme cu tranzacțiile încheiate anterior orei de închidere a porților pe PE, acesta poate solicita corectarea decontării în termen de 6 luni de la publicarea pe platforma informatică dedicată a notei de informare pentru decontare. În acest scop, participantul trebuie să solicite în scris OTS corectarea, prezentând argumentele și dovezile necesare.

Art. 244. — (1) În termen de 3 zile lucrătoare, OTS informează ODDPRE și părțile implicate în mod direct în procesarea informației eronate, OR, OM, PRE, OTS, după caz, solicitând acestora transmiterea unui punct de vedere în termen de 10 zile lucrătoare, și publică solicitarea pe pagina proprie de internet, împreună cu argumentația aferentă.

(2) În termen de 5 zile lucrătoare de la primirea punctelor de vedere ale părților implicate, OTS, împreună cu ODDPRE, analizează documentele primite și decide asupra acceptării sau respingerii solicitării de corectare, publicând pe pagina de internet a OTS decizia, argumentele și documentele primite.

(3) În termen de 5 zile lucrătoare de la publicarea deciziei pe pagina de internet, orice participant sau operator din piață poate

transmite OTS o contestație argumentată, care va fi publicată pe pagina de internet a OTS în maximum o zi de la primire.

(4) În termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii, OTS și ODDPRE analizează contestațiile primite și publică pe pagina de internet a OTS decizia finală, împreună cu motivarea acesteia.

(5) În cazul apariției unei situații atipice, OTS poate solicita punctul de vedere al ANRE, care va fi publicat pe pagina de internet a OTS.

(6) Corectarea decontărilor se realizează în lunile ianuarie, mai și septembrie ale oricărui an calendaristic, luând în considerare toate deciziile favorabile luate anterior lunilor respective.

Art. 245. — OTS și ODDPRE au obligația să actualizeze și să publice pe paginile proprii de internet o evaluare privind valoarea costurilor proprii determinate de corectarea decontării.

Art. 246. — În cazul nerespectării termenelor de emitere, contestare, verificare, corectare și postare și/sau publicare a notelor de regularizare sau a notelor de informare pentru decontare prevăzute în prezentul regulament, operatorii sunt obligați să sesizeze în scris ANRE în termen de 3 zile lucrătoare de la data constatării acestor abateri.

CAPITOLUL VIII

Dispoziții finale

Art. 247. — OTS publică prezentul regulament pe pagina proprie de internet în termen de două zile după publicarea acestuia în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 248. — ODDPRE va dezvolta și implementa o aplicație informatică care va realiza decontarea dezechilibrelor PRE conform prevederilor prezentului regulament în termen de 9 luni de la publicarea prezentului regulament în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 249. — Regulile privind decontarea dezechilibrelor PRE în cazul de suspendare a activităților de piață și modul de acțiune al OTS în acest caz sunt incluse în regulile privind suspendarea și restabilirea activităților de piață.

Art. 250. — OTS elaborează, consultă public și publică pe pagina proprie de internet procedurile prevăzute în prezentul regulament în termen de 6 luni de la publicarea acestuia în Monitorul Oficial al României, Partea I.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:
Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.
Tel. 021.401.00.73, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

